

๔๙ // ๒๕๖๓

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. ๒๕๕๘

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ ของ นางประนอม หันตุง แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ดร.นิคม ชมภูหลง)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนศักดิ์ ศิริโสม)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถิ่นสนา)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.....
(ดร.ปองภพ ภูจอมจิตร)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรวาท ทองบุ)
คณบดีคณะครุศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิทา ตีเมืองซ้าย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี ค.ศ. 2558 พ.ศ.....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

TITLE: Guidelines for Educational Quality Development of Schools under Mahasarakham Provincial Administrative Organization by the Qualification Framework for Basic Education of Schools under the Local Government Organization.

AUTHOR: Pranom Hunthayung   **DEGREE:** M.Ed. (Educational Administration)

ADVISORS: Asst. Prof. Dr.Siri Thee-assana   Major Advisor

Dr.Pongphop Phoojomjit   Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare the conditions and problems of the educational quality development of schools under Mahasarakham Provincial Administrative Organization by the qualification framework for basic education of schools under the local government organization from the opinions of the administrators and the teachers. The samples comprised of 40 school administrators and 160 teachers from schools under Mahasarakham Provincial Administrative Organization taken by using Purposive Sampling. Instrument applied in this study were rating scale questionnaire and interview form. Statistics used in this research analysis were percentage, mean, standard deviation and qualitative data analyzing.

The findings revealed that:

The state of the problem of the educational quality development of schools under Mahasarakham Provincial Administrative Organization by the qualification framework for basic education of schools under the local government organization in all aspects was performed at low level. The comparison of the samples' opinions was considered to have the difference with statistic significantly at 0.5. And the suggestions of the guidelines for educational quality development of model schools were the support from Mahasarakham

Provincial Administrative Organization on action research skill for teachers, child-centered lesson plan workshop seminars and the enhancing of participative leadership.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ ถีอาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.ปองภ ภูจอมจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นิคม ชมภูหลง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนศักดิ์ ศิริโสม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะด้วยความเมตตาแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพ อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผอ.อำนาจ ไลออน ผู้อำนวยการโรงเรียนหัวเรือพิทยาคม ผอ.สมเพชร มัชปะโม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวกุดอ้อ และ รองฯราตรี ฉวีวงศ์ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และคณะครู โรงเรียนเมืองพลวิทยาคม สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนบัวใหญ่ โรงเรียนประทาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครู โรงเรียนนาข่าวิทยาคม โรงเรียนจัวบา วิทยาคม และโรงเรียนโคกก่อพิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณพ่อมาก คุณแม่พันธ์ มาดาโต นายธีระพันธ์ หันหญิง สามี นายธนภุต หันหญิง และนางสาวขวัญจิรา หันหญิง บุตร ที่เป็นกำลังใจที่ดีในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนผู้วิจัยสามารถ บรรลุเป้าหมายในชีวิตด้านการศึกษา

ประนอม หันหญิง

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภาพ	ญ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฎ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
กฎหมายและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	14
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	17
การประกันคุณภาพการศึกษา	31
การประกันคุณภาพภายใน	36
การประกันคุณภาพภายนอก	63
มาตรฐานการศึกษา	68
บริบทองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	95
เทคนิคการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	103
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	105

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	114
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	114
ระยะที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม	120
ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	122
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	125
การวิเคราะห์ข้อมูล	126
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	161
สรุปผลการวิจัย	162
อภิปรายผล	171
ข้อเสนอแนะ	174
บรรณานุกรม	176
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	185
ภาคผนวก ข แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC)	200
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญ	204
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	208
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการสัมภาษณ์	219
ประวัติผู้วิจัย	223

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปสาระสำคัญมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย	92
2	ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	98
3	คะแนน O -Net โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามประจำปีการศึกษา 2556 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	101
4	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	126
5	การวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมรายมาตรฐานและรายข้อ	127
6	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหา ในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 1	135
7	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 2	136
8	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 3	137
9	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 4	138
10	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 5	139
11	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 6	140
12	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 7	141
13	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 8	142
14	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 9	143

ตารางที่	หน้า
15 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 10	144
16 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 11	145
17 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 12	146
18 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 13	147
19 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 14	148
20 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 15	149
21 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 16	150
22 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	151
23 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู.....	158

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	13
2	ตัวแปรที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	50
3	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	53
4	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและประเมินคุณภาพภายนอก	68
5	โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	99
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา	122

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

- 1 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 201

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนนาข่าวิทยาคม	220
2 การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนนาข่าวิทยาคม	220
3 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนจวบวิทยาคม	221
4 การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนจวบวิทยาคม	221
5 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนโคกก่อพิทยาคม	222
6 การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม	222

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสม และมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึงการเจริญงอกงาม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงาม คือ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ถ้าประเทศใดประชากรมีการศึกษาสูง ประเทศนั้นก็จะมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 18) นอกจากนี้แล้วการศึกษายังจัดได้ว่าเป็นการเตรียมอุปทานและอุปสงค์ของกำลังคนให้พอเหมาะ เป็นการรักษาเสถียรภาพและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในอนาคตด้วย ดังนั้นกระบวนการบริหารจัดการการศึกษาจึงมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนและยุ่งยากมากกว่าการบริหารจัดการการผลิตทางเศรษฐกิจหลายเท่าตัว และยิ่งเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและสังคมมีความหลากหลายมากขึ้น กระบวนการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อให้การศึกษابرลุเจตตามรรณม์ ย่อมจะมีปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขและข้อกำหนดมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) (เทียนฉาย กิระนันท์ ; อ้างถึงในสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2557 : 6) ดังเช่นประเทศไทยที่คนไทยจะต้องเผชิญกับ 3 เรื่องที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คือ 1) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Change) 2) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) และ 3) สิ่งที่ไม่คาดหมาย (Unpredictable) (จิระ หงส์ลดาธรรม. 2555 : 5) ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้น การศึกษาจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาบุคคลให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านคุณธรรม ความรู้ ความคิด เป็นการส่งเสริมประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อส่วนรวม ต่อสังคม ประเทศชาติ โดยอยู่บนพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556 : 14) ดังที่เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษานับว่ามีความสำคัญในการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านความรู้ สติ ปัญญา การควบคุมอารมณ์ และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556 : 14-15) โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาแก่ปวงชนชาวไทยอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา 49 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาพยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาทัดเทียมกับบุคคลอื่น (สถาบันพระปกเกล้า. 2552 : 12)

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาจะต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด นั่นเพราะระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกตามที่กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48 และนอกจากนี้เพื่อให้เกิดการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนด ให้ต้องออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ในวรรคสอง มาตรา 47 เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และให้เชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอก จึงได้มีการประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ. 2546) ซึ่งได้มีการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว ในเล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553 ทำให้มีผลบังคับใช้แล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : คำนำ) โดยกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ทั้งนี้ในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึดหลักการมี

ส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผน พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและ
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 6)

อย่างไรก็ตามในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยมาโดยตลอด แต่จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ที่แสดงผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผลคะแนน O -Net ประจำปีการศึกษา 2556 นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลคะแนน O -Net ในระดับจังหวัดของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน สูงกว่าระดับประเทศ 5 กลุ่มรายวิชา และต่ำกว่าระดับประเทศ 3 กลุ่มรายวิชา ส่วนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลคะแนน O -Net ในระดับจังหวัดของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน ต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา (องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. 2556 : 22) ซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงสภาพของการบริหารงานวิชาการด้านผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์การประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2556 ในภาพรวมทั้งจังหวัดพบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งถือเป็นปัญหาสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องพัฒนาและปรับปรุง เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน สำหรับปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านงานวิชาการ เทคนิคกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการจัดทำสื่อและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด และต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาเอกที่ต้อง การ จะต้องมีการพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่เรื่องงานวิชาการพร้อมทั้ง จัดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ (โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม. 2556 : 167)

ดังนั้นระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการ

ที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษา โดยสถานศึกษาและบุคลากรคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมและในกรณีที่ผลการประเมินของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จะให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไข การประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอก จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 16)

ในส่วนการบริหารจัดการการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด จำนวน 20 โรงเรียนนั้น ได้มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด มีการพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีความพร้อมและมีศักยภาพเพียงพอที่จะรับการประเมินคุณภาพการศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยยึดหลักเกณฑ์และแนวทางในการดำเนินการตาม

ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย เนื่องจากการนิเทศติดตามผลการ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของฝ่ายบริหารการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาหลาย รายการ เช่น ครูและบุคลากรยังขาด ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและวิธีการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ขาดความร่วมมือและความตระหนักในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ขาดความพร้อมด้านปัจจัย เช่น ครูมีไม่ครบชั้นเรียน ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการ จัดการเรียนการสอน มีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการบริหารจัดการ เป็นต้น (องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม, 2556 : 26) ซึ่งส่งผลเสียต่อการดำเนินงานตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

จากความสำคัญและปัญหาในการจัดการการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่า แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มีความชัดเจนและได้มาตรฐาน จะเป็น ตัวบ่งชี้ถึงการบริหารจัดการการศึกษาในส่วนของประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา นั้น ๆ ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับ การ ศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยความคาดหวังว่าผลจาก การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และเพื่อเป็นการ เตรียมรับการประเมินคุณภาพการศึกษารอบที่ 3 หรือรับการประเมินคุณภาพการศึกษารอบ ต่อไปของสถานศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน : สมศ.) และนอกจากนี้ผลการวิจัยนี้ยังสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูล หรือแนวทางในการ ปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำหรับองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน และผู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับใด

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน. สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความแตกต่างกันหรือไม่

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สมมติฐานการวิจัย

สภาพการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตวิจัยได้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 20 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 20 คน รวมจำนวน 40 คน

1.2 ครู ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มฯ ของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโรงเรียนละ 8 คน รวมจำนวน 160 คน

1.3 โรงเรียนต้นแบบในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนาข้าววิทยาคม โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม และโรงเรียนจัวบาวิทยาคม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

2.1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 10 ตัวบ่งชี้

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา มี 3 ตัวบ่งชี้

2.3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มี 4 ตัวบ่งชี้

2.4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มี 5 ตัวบ่งชี้

2.5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 6 ตัวบ่งชี้

2.6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มี 2 ตัวบ่งชี้

2.7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มี 8 ตัวบ่งชี้

2.8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น มี 2 ตัวบ่งชี้

2.9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มี 8 ตัวบ่งชี้

2.10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน มี 4 ตัวบ่งชี้

2.11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มี 3 ตัวบ่งชี้

2.12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข มี 2 ตัวบ่งชี้

2.13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 2 ตัวบ่งชี้

2.14 ผู้เรียนมีมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ มี 5 ตัวบ่งชี้

2.15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น มี 2 ตัวบ่งชี้

2.16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน มี 4 ตัวบ่งชี้

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาและการดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558 โดยแบ่งขั้นตอนวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน

นियามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง วิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. มาตรฐานการศึกษา หมายถึง มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2557 โดยยึดหลักปรัชญาหลักจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประกอบด้วย 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ 2) มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการและจุดหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 4) มีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) บริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก 6) มีความสามารถในการแสวงหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 7) มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 8) มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 9) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และ 10) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) คุณธรรม จริยธรรมปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ 2) ความเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ และ 3) ความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ

2.3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาด สวยงาม 2) มาตรการป้องกันการบาดเจ็บและสร้างเสริมความปลอดภัย

3) การระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา และ 4) สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา

2.4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย 1) การกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา 2) การบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม 3) การมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) การบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ และ 5) การตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติงาน

2.5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 1) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน 2) การส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การส่งเสริมการผลิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนานวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย 5) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และ 6) การนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

2.6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) การจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ และ 2) การสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2.7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 2) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 4) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 7) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น ประกอบด้วย 1) การจัดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และ 2) การดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพรักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา

2.9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 1) ความเป็นวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 2) ส่งเสริมให้

ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ 5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า 6) ส่งเสริมให้ผู้เรียนนิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย 7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และ 8) ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 1) การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ 2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน 3) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญาอาเซียน และ 4) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้านและทักษะอาชีพ

2.11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบจนกระทั่งงานสำเร็จ 2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และ 3) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

2.12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และ 2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และ 2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.14 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน 2) การส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อโรคภัยอุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ 3) การส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองมีความมั่นใจกล้าแสดงออกและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 4) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรซาซาบซึ้งในศิลปะ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์ และ 5) มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

2.15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น ประกอบด้วย 1) การพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ ปราบกฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน และ 2) บรรลุผลการพัฒนาปราบกฏเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

2.16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน ประกอบด้วย 1) การทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้เรียน 2) การทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อครู 3) การทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา และ 4) การทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา

3. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน

4. สถานภาพของกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา หมายถึง บทบาทหน้าที่ ตามภารกิจหลักของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำแหน่ง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยหมายถึงตำแหน่งและหน้าที่ที่ปฏิบัติ ดังนี้

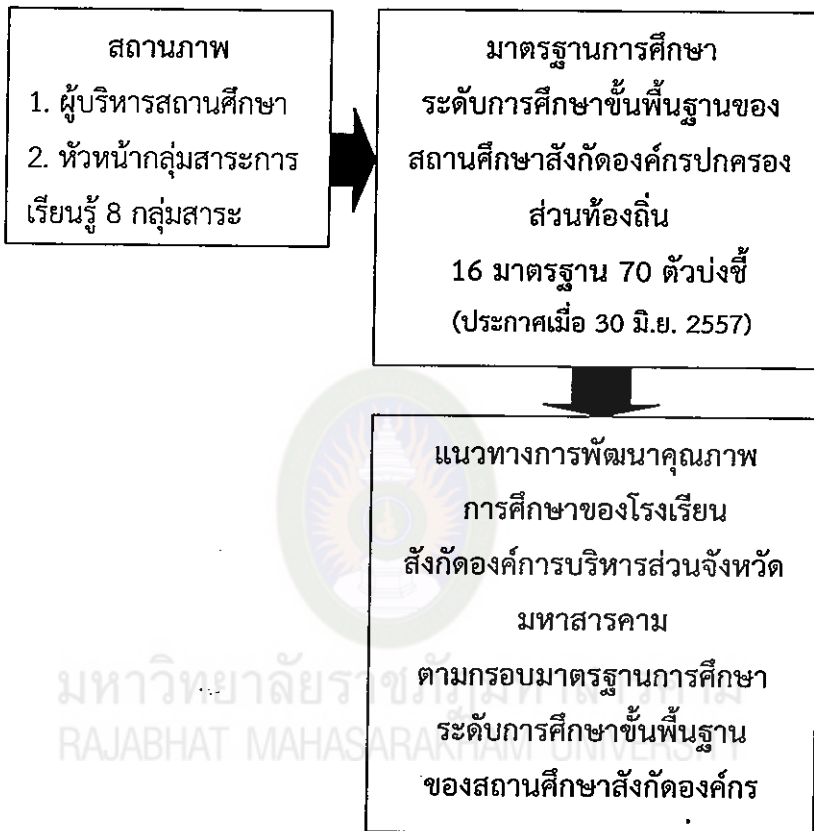
4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

4.2 ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

5. โรงเรียนต้นแบบ หมายถึง สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติงานเป็นเลิศด้านการพัฒนาการศึกษา และผ่านการประเมินรอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้แก่ โรงเรียนนาข่าวิทยาคม โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม โรงเรียนงัวบาวิทยาคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจากตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะได้สารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม นำไปประยุกต์เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามมีนวัตกรรม การพัฒนา คือ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในท้องถิ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา คู่มือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังนี้

1. กฎหมายและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพการศึกษา
4. การประกันคุณภาพภายใน
5. การประกันคุณภาพภายนอก
6. มาตรฐานการศึกษา
7. บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
8. เทคนิคการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 49 ได้บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายโดยรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นด้วย การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 (3) ได้บัญญัติให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550 : 23 - 26)

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 48 ให้นิยามงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็น องค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มี ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาตลอดจนให้บุคลากรคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้มีการปรับปรุง

3. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)

เป็นแผนระยะยาวภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยึดทางสายกลางบนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลกเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย โดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีวัตถุประสงค์และแนวนโยบาย ดังนี้

3.1 พัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา มีแนวนโยบาย 1) พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา 2) ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง 3) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร 4) ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ 5) พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก 6) ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรมและคุณภาพชีวิตที่ดี

3.2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีแนวนโยบาย

1) ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรมและเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย 2) ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต 3) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญาพัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3.3 พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีแนวนโยบาย 1) พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการ

ศึกษา 4) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 5) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553)

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559

จากกฎหมายและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น นอกจากจะดำเนินงานตามแนวนโยบาย เป้าหมายของหน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินงานให้สอดคล้อง หรือตรงตามเจตนารมณ์และจุดมุ่งหมายของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังกล่าว จึงจะเป็นในทิศทางเดียวกันในระดับชาติ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน (กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 : 22)

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการ ๆ ได้กล่าวถึงและให้ความหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

ธนศ ขำเกิด (2541 : 19-21) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือ ร่วมใจกัน มีวิสัยทัศน์ที่ตรงกัน มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาสู่วิสัยทัศน์ที่มุ่งหวังและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและควรให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ปัญจ เกสรทอง (2541 : 4) ให้ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดีและเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม รู้หน้าที่และความรับผิดชอบ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติ ในสิ่งที่มีคุณค่าในการดำรงชีวิตและการเป็นพลเมืองดีของชาติ

เกษม วัฒนชัย (2545 : 34) กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษามี 2 ตัว คือ ความสำเร็จหรือผลของการบริหารและผลการปฏิบัติของโรงเรียนและมีมาตรฐานกลางที่จะอ้างอิงได้ หรือ “benchmarking” ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนหรือชั้นเรียน

อำรุง จันทวานิช (2545 : 1-17) ให้ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่อานาคตโดยมีความเป็นสากล เนื้อหาสาระ มีความสมดุลระหว่างปัญญาท้องถิ่น พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยให้ครูมีความรู้ความสามารถ และเทคนิควิธี ในการปฏิบัติวิชาชีพที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีคุณธรรม มีความสำนึก และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและเป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก พัฒนากิจกรรการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบตามกรอบแนวคิด กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษา เอกชน ชุมชนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อในการจัดการศึกษา สถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม มีแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันทุกระดับ รัฐเปลี่ยนบทบาทจากการควบคุมมาเป็นการสนับสนุนและให้บริการที่หลากหลาย มีการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติทุกระดับและทุกขั้นตอนการดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติทุกระดับและทุกขั้นตอนผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะตามเป้าหมายและเป็นที่ยอมรับของสังคม

วันทนา เมืองจันทร์ (2550 : 101) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมและจริยธรรม มีโอกาสได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนมีจริยธรรมวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จนสามารถรู้จักพึ่งตนเอง มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งใฝ่รู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจะต้องมีวิชาชีพ สามารถจัดการศึกษาและจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและได้พัฒนาตนเองไปตามศักยภาพของแต่ละบุคคล การพัฒนาหลักสูตรทั้งหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชนและสังคม

โดยมีกระบวนการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งมีการแนะแนว ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2553 : 12) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติ การจัดระบบโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินการ ตามแผน รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบต่อร่วมกันของทุกคน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สูงขึ้นควรคำนึงถึงองค์ประกอบและแผนงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประกอบการ กำหนดแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาดำเนินการจัดทำสาระรายละเอียดของ หลักสูตรกำหนดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพและ ความต้องการของท้องถิ่น ที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นำเอาภูมิปัญญาในท้องถิ่น มาใช้ให้เป็นประโยชน์และให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และการประกอบอาชีพในท้องถิ่น แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับ สถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1.1 จัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ สถานศึกษาโดย มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธานวางแผนการดำเนินงานด้านวิชาการ ศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐาน

1.2 การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดย การศึกษากรอบโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้ เรียนกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

1.3 ดำเนินการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการ พัฒนา ศักยภาพของนักเรียน พัฒนาสื่อการเรียนรู้ พัฒนาระบบการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข

2. พัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียนและ บุคลากรในชุมชน

2.1 การพัฒนาครู มุ่งพัฒนาครูให้มีความสำคัญและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน และพัฒนาครูให้เปลี่ยนพฤติกรรมในการสอนจากแบบบรรยายให้มี ความสามารถในการสอน ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเทคนิควิธีการด้านความรู้

โดยครูต้องมีความรู้ด้านปรัชญาในเรื่องนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ให้นักเรียนสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ครูต้องมีความรู้ในการพัฒนาและบูรณาการหลักสูตร ครูต้องมีความรู้ ในการประเมินผลจากการปฏิบัติจริง (Authentic Assessment) ครูต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยาเด็กและเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาครูด้านทักษะ โดยครูต้องมีทักษะในการจัดการกระบวนการเรียนการสอน การจัดกลุ่มนักเรียนห้องเรียน การสอนเป็นทีม การสอนเป็นเรื่อง/เป็นสถานการณ์ โดยบูรณาการความรู้ จากหลายสาขาวิชาและวิถีชีวิตจริง การพัฒนาสื่อรวมถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความสามารถในการประเมินนักเรียนในทุกด้าน การใช้แฟ้มผลงาน (Portfolio) ในการประเมินระดับความรู้ และระดับการพัฒนาของนักเรียน การใช้เทคโนโลยี และการให้คำปรึกษาแนะนำ

2.3 การพัฒนาครูด้านเทคนิควิธีการ โดยครูต้องสามารถใช้เทคนิคการสอนได้อย่างเหมาะสม ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูต้องสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาด้านการพัฒนาครู ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียนและบุคลากรในชุมชน ดังนี้

2.3.1 กำหนดมาตรฐานคุณภาพครูทางด้านจิตสำนึกความรู้ ทักษะและเทคนิควิธี การที่กำหนด เช่น ใช้กรอบการพัฒนาครู โดยยึดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 5 ระดับ ตามแนวทางของ NTQ (National Teacher Qualification) เป็นเป้าหมายการพัฒนาครู

2.3.2 ประเมินจิตสำนึก ความรู้ ทักษะและเทคนิควิธีการของครูตามมาตรฐานที่กำหนด

2.3.3 กำหนดหลักสูตรและเนื้อหาสาระในการฝึกอบรมครู

2.3.4 จัดทำเอกสาร คู่มือ สื่อ และวิธีการฝึกอบรมครู

2.3.5 ดำเนินการฝึกอบรม

2.3.6 ประเมินการฝึกอบรม

2.3.7 เพิ่มพูนความรู้ ให้แก่ครูด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2.3.8 ทำการนิเทศภายในโรงเรียน เช่น การสังเกตพฤติกรรมการสอน ให้ข้อมูลป้อนกลับและนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.3.9 สร้างเครื่องมือวัดคุณภาพของนักเรียนและทำการวัดคุณภาพ

ของนักเรียน

2.3.10 ประเมินผลและนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข

2.4 การพัฒนาครูด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา ด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.4.1 ระดมความคิด กำหนดหลักสูตรการพัฒนาครูที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

2.4.2 จัดทำแนวทางในการพัฒนาครู

2.4.3 ฝึกอบรมครูผู้สอนเพื่อให้ครูเปลี่ยนพฤติกรรมในการสอนแบบบรรยายมาเป็นผู้ชี้แนะและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูต้องประเมินนักเรียนเป็นรายคนเพื่อให้ทราบปัญหา ศักยภาพของผู้เรียน สามารถคิดค้นและใช้นวัตกรรมการสอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เช่น เพื่อนสอนเพื่อน (Peer Teaching) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเรียนรู้วิถีชีวิตจริงของสังคม ผู้สอนตั้งทีมช่วยสอน (Cooperative หรือ Team Teaching) หรืออย่างน้อยเป็น Peer Teaching สอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Teaching) ครูสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในตัวเด็ก (Constructivism) ครูสามารถสอนเป็นเรื่อง (Theme)

2.4.4 ครูสามารถใช้แหล่งความรู้ และทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่นมาช่วยในกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสังเกตการสอนในชั้นเรียนวิจัยในชั้นเรียน และวัดคุณภาพของนักเรียนดำเนินการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการสอนของครูเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.4.5 ครูพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลการสอน โดยการกำหนดการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ในรูปของพฤติกรรม (Performance board) เป็นค่าระดับคะแนน ใช้กระบวนการประเมินผลในการค้นหาปัญหาของนักเรียนหรือวัดความรู้ ของนักเรียนก่อนที่จะทำการสอน กระบวนการวัดผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องกับการเรียนการสอนหรือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ครูใช้การวัดผลจากการปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการวัดผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม ได้แก่ การใช้แฟ้มผลงาน (Portfolio) ในการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน การวิเคราะห์และจัดทำภาพแสดงผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน (Student performance portfolio) เพื่อการปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนการจัดทำระเบียบนักเรียน (Student record)

แสดงถึงคุณลักษณะและความสามารถพิเศษของนักเรียนเพื่อเป็นหลักฐานและประโยชน์ในการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่องในชั้นสูงขึ้น

3. ความสามารถของครูและผู้บริหารโรงเรียนในการใช้นวัตกรรมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ให้มีภาวะผู้นำเป็นผู้มีคุณธรรมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง รู้หลักชุมชนสัมพันธ์และเป็นผู้มีความรู้ทางจิตวิทยา สังคม มีความสามารถในการเป็นผู้สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน / การพัฒนาครู พัฒนาบุคลากร การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การสร้างบรรยากาศ การใช้รางวัล การให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากร รวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เป็นผู้มีความสามารถทำหน้าที่สอนและสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาด้านการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

3.1.1 กำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้บริหารโรงเรียนทั้งด้านวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำคุณธรรม ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ชุมชนสัมพันธ์ จิตวิทยา สังคม ความรู้ ทักษะ ทั้งด้านการบริหารการจัดการ และการบริหารวิชาการที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

3.1.2 ประเมินผู้บริหารโรงเรียน ทั้งด้านวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำคุณธรรม ผู้นำการเปลี่ยนแปลงชุมชนสัมพันธ์ จิตวิทยา สังคม ความรู้ ทักษะทั้งด้านการบริหารการจัดการ และการบริหารวิชาการที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

3.1.3 กำหนดหลักสูตรและเนื้อหาสาระในการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนจัดทำเอกสารคู่มือ สื่อ และวิธีฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียน

3.1.4 ดำเนินการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียน

3.1.5 ประเมินผลการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียน

3.1.6 เพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนด้วย

3.1.7 วิธีการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

3.1.8 ทำการบริหารการจัดการ การบริหารวิชาการสอนที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

3.1.9 ทำการนิเทศภายในโรงเรียน

3.1.10 จัดประชุมสัมมนา สรุป ประเมินผล รายงานผลและนำผลไปปรับปรุงแก้ไข

3.2 การพัฒนาบุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียน ให้มี ความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและสามารถทำงานสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียน ดังนี้

3.2.1 กำหนดมาตรฐานคุณภาพบุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียน ทางด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและสามารถทำงานสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2 ประเมินความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและความสามารถทำงานสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.3 กำหนดหลักสูตรและเนื้อหาสาระในการฝึกอบรมบุคลากรฝ่ายสนับสนุนโรงเรียน

3.2.4 ดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียน

3.2.5 ประเมินผลการฝึกอบรมบุคลากรฝ่ายสนับสนุนโรงเรียน

3.2.6 เพิ่มพูนความรู้ให้แก่บุคลากรฝ่ายสนับสนุนในโรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

3.2.7 จัดประชุมสัมมนา สรุป ประเมินผลรายงานผลและนำผลไปปรับแก้ไข

3.3 พัฒนาบุคลากรในชุมชนและคณะกรรมการการศึกษาให้มีความมุ่งมั่นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน มีความสามารถช่วยกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ บทบาทและหน้าที่ ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา การร่วมกิจกรรม การดูแล บุตรหลานในปกครองและการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาด้านพัฒนาบุคลากรในชุมชนและคณะกรรมการการศึกษา ดังนี้

3.3.1 กำหนดมาตรฐานบุคลากรในชุมชนและคณะกรรมการการศึกษา ทางด้านความรู้ ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา การร่วม กิจกรรม การดูแลบุตรหลานในปกครอง และการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

3.3.2 ประเมินมาตรฐานคุณภาพบุคลากรในชุมชนและคณะกรรมการ การศึกษาทางด้านความรู้ ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา การร่วมกิจกรรม การดูแลบุตรหลานในปกครอง และการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน

3.3.3 กำหนดหลักสูตรและเนื้อหาสาระในการฝึกอบรมบุคลากรใน ชุมชนและคณะกรรมการการศึกษา

3.3.4 จัดทำเอกสารคู่มือ สื่อ และวิธีการฝึกอบรม

3.3.5 ดำเนินการฝึกอบรม

3.3.6 ประเมินผลการฝึกอบรม

3.3.7 ให้ความรู้ข่าวสารด้วยรูปแบบวิธีการต่าง ๆ

3.3.8 จัดประชุมสัมมนา สรุป สรุปประเมินผล รายงานผล และนำผล
ไปปรับ ประยุกต์ใช้

4. ด้านการพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษา

4.1 การบริหารและการจัดการแบบการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอก
ของโรงเรียน แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา
ด้านการบริหาร และการจัดการแบบการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียน ดังนี้

4.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน
ครูผู้สอน ผู้นำชุมชนปวงชนียบุคคลของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น /ปราชญ์ ท้องถิ่นและผู้
สนับสนุนช่วยเหลือการศึกษาของโรงเรียน ให้ทุกฝ่ายไปร่วมกันพัฒนาที่ โรงเรียน ให้โรงเรียน
ปฏิรูปตัวเองได้เป็นองค์กรแห่งความรู้ (Learning organization) ให้โรงเรียนมีความสามารถในการ
การปรับเปลี่ยน (Self renewal capability)

4.1.2 เชิญให้พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่ง
ในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน

4.1.3 เชิญให้ชุมชนเข้ามามีส่วนให้รัฐอุดหนุน สนับสนุน รวมทั้ง
โรงเรียนได้ทราบถึงความจำเป็น (Needs) ที่ชุมชนต้องการจากโรงเรียนและโรงเรียนจัดให้ โรงเรียนช่วยชุมชน โดยการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอาคารสถานที่ให้ร่มรื่น และเอื้อ
ต่อการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน จัดให้มีทีมการสอนให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง
การเรียนรู้ของชุมชน บริการแนะแนวและกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดระบบ
ส่งเสริมขวัญและกำลังใจทำงาน

4.2 ด้านแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน
(School charter) ในการบริหารโรงเรียนและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน แนว
ทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา ด้านแผนพัฒนาการศึกษา
ของสถานศึกษา ดังนี้

4.2.1 จัดตั้งกรรมการโรงเรียน

4.2.2 ประชุมคณะกรรมการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องแผนพัฒนา
การศึกษาของสถานศึกษาธรรมนูญโรงเรียน

4.2.3 จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา หรือแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและใช้แผนฯ เป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการ การศึกษาของโรงเรียน

4.2.4 สรุปผล ประเมินผล รายงานและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4.3 ระบบการตรวจสอบ ระบบการประเมินตนเอง การนิเทศภายใน โรงเรียนและการควบคุมการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพให้สูงขึ้น แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา ด้านระบบการตรวจสอบ ระบบการประเมินตนเอง โดยการนำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนโดยการจัดตั้ง กรรมการโรงเรียน ประชุมคณะกรรมการให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องรัฐธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน จัดตั้งคณะทำงานจัดทำ แผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนและใช้แผนฯเป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการการศึกษา ของโรงเรียน สรุปผล ประเมินผล รายงานและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4.4 โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน ให้มีการบริหารช่วยเหลือกัน ระหว่างโรงเรียนในเขต/ในเครือข่าย การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสูงขึ้น แนวทาง การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา โดยการให้โรงเรียนเป็น ศูนย์ กลางของชุมชน ดังนี้

4.4.1 จัดตั้งคณะกรรมการ

4.4.2 จัดประชุมหารือร่วมกัน

4.4.3 ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนและระดมทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้ โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน

4.4.4 จัดทำคู่มือการดำเนินงานโดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบ สหวิทยาเขต

4.4.5 ดำเนินการให้บริหารช่วยเหลือกันระหว่างโรงเรียนในเขต ใน เครือข่ายชุมชน การใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4.4.6 นิเทศ ติดตามผล ประเมินผล

4.4.7 สรุป รายงานผลและประชาสัมพันธ์ โดยการแต่งตั้งกรรมการ คณะทำงาน กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่คุณภาพ การศึกษา กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและแทรกแซง ประเมินคุณภาพการศึกษา สรุปผลและจัดทำ รายงานผลเพื่อนำผลมาปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และนำเสนอต่อสาธารณะ

5. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษา โดยการให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประกอบด้วยกระบวนการควบคุมคุณภาพ กระบวนการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพ และกระบวนการประเมินคุณภาพ

จากความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้นโดยผู้บริหารสถานศึกษา มีความมั่นใจในมาตรฐานและคุณภาพ มีแนวทางการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ครูมีแรงจูงใจ (Motivation) และมีความพึงพอใจกับการทำงาน (jobs satisfaction) ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและได้รับการพัฒนาทุกด้าน ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนและผู้ปกครอง นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

2. ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของชุมชน โดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมเนื้อเรื่องต่อไปนี้

2.1 เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่องชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2.3 กำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักวิชาการ หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

2.4 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

2.6 กำหนดบทบาทให้บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่า จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงตามความมุ่งหวังของสังคมหรือไม่ ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะมีความมั่นใจได้ว่าสถานศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูงเท่าเทียมกัน ดังนั้น ผู้ที่รับประกันคุณภาพการศึกษาโดยตรง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษารวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับอำเภอ จังหวัด เขตพื้นที่ การศึกษา กรมเจ้าสังกัด และกระทรวง ต้องมีการรับผิดชอบเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษา ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ไว้ดังนี้
โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม (2556 : 99) ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม

1.1 พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน

1.2 พัฒนาและส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝังจิตสำนึกในเอกลักษณ์และค่านิยมความเป็นไทย

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสร้างสรรค์ให้ท้องถิ่นเป็นสิ่งคมแห่งการเรียนรู้

1.6 สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชน

- 1.7 ส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็ก เยาวชน และประชาชน
- 1.8 พัฒนาและส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยว ประชาชนชาวบ้าน จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. สถานศึกษาสร้างสังคมแห่งการอยู่ดีมีสุข

- 2.1 พัฒนาและเสริมสร้างการอยู่ในสังคมขั้นพื้นฐาน
- 2.2 พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน
- 2.3 พัฒนาคุณภาพอุดมสมบูรณ์ของชุมชน
- 2.4 สนับสนุนและสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ
- 2.5 การบริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน

3. สถานศึกษาพัฒนาและบริหารจัดการองค์กรและบุคลากร

- 3.1 พัฒนาและบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพภายใต้ธรรมาภิบาล
- 3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่บุคลากรของ

สถานศึกษา

อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2543 : 4-10 ; อ้างถึงใน ประภัสสร มะณีพันธ์. 2556 : 21-22) ได้อธิบายถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ว่าในสถานการณ์โลกปัจจุบันนี้แต่ละภูมิภาคของโลกได้ผันแปรและก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว กรรมวิธีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการกำหนดรูปแบบของยุทธศาสตร์ก็ค่อนข้างจะยุ่งยากและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นไปกว่านั้นลักษณะโดยทั่วไปของยุทธศาสตร์เป็นเช่นเดียวกับลักษณะของมนุษย์ซึ่งต้องการความพยายามในการแก้ปัญหาอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาใด ๆ ก็ตาม ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาก็ต้องพยายามหาทางแก้ไขให้ตรงจุดและมีความเข้าใจในปัญหาเป็นอย่างดีวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมและนิยมใช้กันมากก็คือการทำความเข้าใจในตัวปัญหาอย่างกว้าง ๆ เสียก่อนแล้วจึงศึกษาในรายละเอียดเป็นขั้นตอนต่อไป โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

1. ภารกิจและเป้าหมายหลัก (Mission and major goals) ขั้นตอนแรกของกระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ ก็คือ กำหนดภารกิจและเป้าหมายหลักขององค์กรซึ่งจะส่งผลให้เราได้ว่า เห็นขอบเขตของยุทธศาสตร์ที่องค์กรจะสร้างขึ้นภารกิจเริ่มต้นที่ทำไมองค์การจึงตั้งขึ้นมา และควรจะทำอะไร เป้าหมายหลักกระบวนสิ่งที่องค์กรหวังจะทำให้สำเร็จในระยะกลางและระยะยาวองค์กรที่แสวงหากำไร ส่วนมากจะใช้เป้าหมายมากมายเรียงตามลำดับความสำคัญ (Hierarchy of goals) งานที่สำคัญถูกจัดวางไปใกล้จุดสุดยอดของลำดับความสำคัญ เป้าหมาย “ขั้นสอง” (Secondary goals) คือวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่องค์กรเห็นว่าจำเป็นที่องค์กรต้องมี ถ้าจะให้บรรลุถึงงานสำคัญ

2. การวิเคราะห์ภายนอก (External analysis) องค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งของกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ก็คือการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมการดำเนินงานซึ่งอยู่นอกองค์การ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะระบุโอกาส และภัยในสิ่งแวดล้อมที่เกิดกับการดำเนินงานขององค์การ เราอาจพิจารณาได้เป็น 3 อย่าง คือ สิ่งแวดล้อม ที่เกิดกับการปฏิบัติงานในองค์การ สิ่งแวดล้อมระดับชาติและสิ่งแวดล้อมมหภาค

2.1 การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมที่เกิดกับการปฏิบัติงาน ต้องมีการประเมินโครงสร้างทางการแข่งขันที่องค์การปฏิบัติอยู่รวมถึงตำแหน่งของการแข่งขัน

2.2 การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมระดับชาติ ต้องมีการประเมินว่าสิ่งแวดล้อมระดับชาติที่องค์การปฏิบัติการอยู่นั้นอำนวยความสะดวกให้องค์การเกิดความได้เปรียบเชิงการแข่งขันในตลาดเพียงใด ถ้าไม่เป็นไปดังคาดองค์กรดังกล่าวต้องพิจารณาย้ายปฏิบัติการส่วนสำคัญ ๆ แหล่งอื่นที่อำนวยความสะดวกในการสร้างข้อได้เปรียบ

2.3 การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมมหภาค ประกอบด้วยการตรวจสอบอิทธิพลของเศรษฐกิจ มหภาค ปัจจัยทางสังคม รัฐบาล กฎหมาย ระดับชาติ และเทคโนโลยีที่จะมากระทบต่อองค์การ

3. การวิเคราะห์ภายใน (Internal analysis) ปฏิบัติการในรูปแบบนี้ทำให้เรากำหนดได้ถึง “จุดที่แข็งแกร่งหรือจุดเด่น (Strengths) และจุดอ่อนหรือจุดด้อย (Weakness) ขององค์การในเรื่องนี้ มีมากมาย เช่น การที่องค์การมีทรัพยากรปริมาณมากและคุณภาพสูง ถือเป็นข้อได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน จากนั้นจะดูว่าองค์การจะหาข้อได้เปรียบเชิงการแข่งขันอย่างไร พิจารณาเรื่องบทบาทความสามารถที่โดดเด่นเป็นพิเศษ ทรัพยากรและความสามารถต่าง ๆ ในการสร้าง ข้อได้เปรียบ

4. SWOT และการเลือกยุทธศาสตร์ (SWOT and strategic choice) เป็นองค์ประกอบต่อไปที่ใช้ในการสร้างยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เป็นทางเลือกโดยพิจารณาที่จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยจากภายนอก การเปรียบเทียบจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และภัย (Threats) นั้นโดยปกติเราเรียกว่า การวิเคราะห์ SWOT analysis จุดศูนย์กลางความมุ่งหมายของการวิเคราะห์ SWOT ก็คือการระบุยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ว่ามีแนวทางเหมาะสม มีความเหมาะสมพอดีกัน และการเหมาะสมกันของทรัพยากรและขีดความสามารถขององค์การในการปฏิบัติต่ออุปสงค์ของสิ่งแวดล้อมที่องค์การดำเนินการอยู่กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความมุ่งหมายของยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เป็นทางเลือก อันเกิดจากการวิเคราะห์ SWOT จะต้องสร้างมาจากจุดแข็งขององค์การเพื่อที่จะแสวงหาจากโอกาส ทำการต้านภัยต่าง ๆ และแก้ไขจุดอ่อนให้ดีขึ้น

5. การประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์ (Strategy implementation) เมื่อได้เลือกยุทธศาสตร์ไว้เพื่อใช้ให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์การแล้ว จะต้องมีการนำเอายุทธศาสตร์ดังกล่าวไปปฏิบัติ ในที่นี้ได้แบ่งเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้ยุทธศาสตร์ออกเป็นองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 ออกแบบโครงสร้างขององค์การ การประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์ ต้องมีการจัดสรรบทบาทและความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์แก่ผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์การ อาจกล่าวได้ว่าใช้ยุทธศาสตร์ทำได้โดยผ่านการใช้โครงสร้าง

ประการที่ 2 การออกแบบระบบการควบคุม นอกจากการเลือกโครงสร้างองค์การต้องสร้างระบบควบคุมองค์การที่เหมาะสมขึ้น จะต้องทำการตัดสินใจว่าจะประเมินการปฏิบัติงานและควบคุมปฏิบัติการของหน่วยย่อย ๆ ในองค์การให้ดีที่สุดได้อย่างไร

ประการที่ 3 การจัดชุดยุทธศาสตร์ โครงสร้างและการควบคุม ถ้าองค์การหวังในความสำเร็จก็ต้องให้บรรลุถึงความสอดคล้องต้องกันระหว่างยุทธศาสตร์ โครงสร้างและการควบคุมเนื่องจากยุทธศาสตร์และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทำให้องค์การมีอุปสงค์แตกต่างกัน

ประการที่ 4 การบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงยุทธศาสตร์ เราอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงองค์กรต่าง ๆ ต้องพยายามจัดการให้พอเหมาะต่อการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมทางการแข่งขันเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทุกที่องค์กรต้องการความสำเร็จระยะยาว คือ องค์กรสามารถปรับแต่งยุทธศาสตร์และโครงสร้างให้เข้ากับโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยพิจารณาถึงกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง และยุทธวิธีเชิงยุทธศาสตร์

6. การป้อนกลับของข่าวสาร (The feedback loop) การวางแผนยุทธศาสตร์ เป็นกระบวนการที่ต้องทำติดต่อกันอยู่เรื่อย ๆ โดยตลอด (Ongoing process) ทันทีที่มีการประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์ การบริหารยุทธศาสตร์จะต้องมีการตรวจสอบเพื่อกำหนดว่าเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ บรรลุผลสำเร็จไปแค่ไหนข่าวสารนี้จะผ่านกลับไปสู่ระดับองค์การ โดยผ่านระบบการป้อนกลับของข่าวสาร ข่าวสารจะถูกป้อนเข้าไปในการสร้างและการประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์ในรอบสองซึ่งเป็นรอบถัดไปนั่นเอง มันทำหน้าที่ยืนยันอีกครั้งหนึ่งถึงความถูกต้องของเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่ใช้อยู่ว่าถูกต้องหรือไม่

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543 : 10) ได้อธิบายถึง แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญ 2 ส่วนคือ

1. การมีเป้าหมาย (Ends) หรือจุดหมายในการศึกษาที่ต้องการไปถึงอย่างชัดเจน ทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

2. การกำหนดวิถีทางหรือแนวทางปฏิบัติ (Means) เพื่อเป็นเครื่องมือที่มุ่งสู่การบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้

อำรุง จันทวานิช (2545 : 6) ได้อธิบายถึง แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นแนวทางหลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบไปด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
3. การพัฒนาครูและบุคลากร
4. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ (2546 : 22-26) ได้อธิบายถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความสำเร็จของการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. การทำงานเป็นทีม
3. การสร้างความตระหนักและความรู้ ความเข้าใจ
4. การกำหนดผู้รับผิดชอบ
5. การวางแผนและกำกับดูแล
6. การมีส่วนร่วม และการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 12-14) ได้อธิบายถึง แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2547-2553 ดังต่อไปนี้

1. การสร้างโอกาสทางการศึกษา
2. การพัฒนาการจัดการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
3. การเพิ่มมาตรฐานการศึกษาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จากที่มีนักวิชาการได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง วิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความเป็นมาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคม มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศทรัพยากรมนุษย์ดังกล่าวส่วนหนึ่งจะมาจากการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากระบบสถานศึกษา ในขณะที่สังคมโลกพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาในระบบโรงเรียนจำเป็นต้องสนองต่อการ

พัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สอดคล้องกับลักษณะของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวดังนั้นการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการอยู่ขณะนี้ต้องเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย โดยให้ทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกันตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชนการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาว่า จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับให้ครอบคลุมปัจจัยต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้การศึกษาที่มีคุณภาพ ได้แก่ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และกระบวนการบริหารการจัดการ

การประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโรงเรียน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้น ดังนั้นที่โรงเรียนประเมินตนเองและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประเมินมาตรฐานโรงเรียน จึงเป็นการประกันคุณภาพภายใน
2. การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการประเมินความพร้อม ความหมายของการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงส่วนที่แตกต่างในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ แต่ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะเป็นกระบวนการพัฒนาที่โรงเรียนร่วมกับชุมชนดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนจะมีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังที่ได้สร้างข้อตกลงร่วมกันได้

ดังนั้น กระบวนการในพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายได้นั้น จะต้องอาศัยกระบวนการสำคัญคือ การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยโรงเรียนต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจว่า การบริหารองค์กรของโรงเรียน

2. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพการศึกษา ไว้หลายทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 4) ให้คำจำกัดความการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้บริการโดยตรง คือ ผู้เรียนและผู้ปกครอง ผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา กำหนด

กรมวิชาการ (2545 : 4) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นมาตรการหนึ่งที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ ซึ่งถ้ามีการนำหลักการของการประกันคุณภาพมาใช้ในบริบทการจัดการการศึกษา จะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมเกิดความมั่นใจในการดำเนินการของสถานศึกษาที่จะพัฒนานักเรียน คือ ผลผลิตทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมต่อไป

สุภิญญา ภูผิวโคก (2543 : 12) การประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 7) ได้ให้ความหมายว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

เริงชัย จงพิพัฒน์สุข (2546 : 12) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนี้ การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การรับรอง

ว่าจะดำเนินการ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ซึ่ง มาตรฐานคุณภาพการศึกษา นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม มาตรฐาน คือ สิ่งทีถือเอาเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนด

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2546 : 49) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงกลไกหรือกระบวนการในการจัดการศึกษาที่ได้มีการวางแผนและจัดระบบไว้เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จ การศึกษาที่มีมาตรฐานตามที่ กำหนดไว้ และฝ่ายที่จะทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประสิทธิภาพ นั้นก็คือสถานศึกษา

ศิริ ถืออาสา (2549 : 13) ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการการจัดการศึกษาและประเมินผลการจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะทำให้สังคมเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้น และตรงความมุ่งหวังของสังคม

นิรันดร์ นันทะศรี (2550 : 15) ได้กล่าวการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการวางแผนและแนวทางในการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมได้ว่า ผู้เรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียน เป็นผู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและตรงกับความต้องการของสังคม

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ

3. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว คือคุณภาพของคน

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุขถึงแม้ว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยมาโดยตลอด แต่จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาของกรมวิชาการปี พ.ศ. 2540 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 เช่น คะแนนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์และฟิสิกส์ของนักเรียนชั้น ม. 6 มีค่าไม่ถึงร้อยละ 30 แสดงว่า นักเรียนทำข้อสอบได้ไม่ถึง 1 ใน 3 ของข้อสอบทั้งหมด นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการแล้ว จริยธรรม คุณธรรม และความปลอดภัยของร่างกายและจิตใจของเด็กไทยก็อยู่ในสภาวะเสี่ยงเช่นเดียวกัน

ดังตัวอย่างของปัญหายาเสพติดที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในสถานศึกษาขณะนี้ ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้น จากการศึกษาของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เกี่ยวกับการทำข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของสมาคมนานาชาติเพื่อการประเมินผลทางการศึกษา พบว่า เด็กไทยทำคะแนนได้ดีสำหรับข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้ทักษะพื้นฐาน (เช่น การบวก ลบ คูณ หาร) หรือข้อสอบที่ใช้ความจำแต่ไม่สามารถทำข้อสอบที่เป็นโจทย์ปัญหาที่ต้องคิดวิเคราะห์ หรือต้องเขียนคำตอบอธิบายยาว ๆ แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการคิดวิเคราะห์ และการเรียบเรียงความคิดออกมาเป็นคำพูดของเด็กไทย ในขณะที่ความสามารถดังกล่าวเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 1)

จากที่กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการศึกษาว่าจำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ จริยธรรม คุณธรรม ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศไทยโดยจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบและกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษามีการควบคุมคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้มีการเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งที่จัดทำอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 49 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่

กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

การประกันคุณภาพภายใน

1. ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และได้กำหนดหลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วย ดังนั้นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างยั่งยืน นั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับรู้และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ มีคุณภาพ ผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย และดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอก หรือผลการวิจัยที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเอง ตลอดจนใช้ผลการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การติดตาม ตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะ จะช่วยให้งานบรรลุผลได้ดีและมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับช่วงต่อจากสถานศึกษา ด้วยการดำเนินงานที่ทุกคนต้องมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกัน เช่นนี้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาก็จะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่แท้จริง

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะต้องมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจะต้องมีการทำงานที่เป็นระบบและมีคุณภาพ ส่งผลต่อการสร้างความพึงพอใจ แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

1.2 วิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สืบเนื่องจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้นในช่วงเวลาที่ยังไม่มีกฎกระทรวงจึงได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัย ให้สถานศึกษาถือปฏิบัติไปพลางก่อนปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตามภารกิจ 8 ประการ ดังนี้ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และ 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ซึ่งการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการดำเนินการประเมินตนเอง พัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก แนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันเพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปี พ.ศ. 2553 ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้นจึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้ว และให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทน โดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษาหรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกิน 9 คน แต่งตั้งโดยรัฐมนตรี เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดรวมทั้งสามารถแข่งขันกับนานาชาติอารยประเทศและผู้เรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับต้น ๆ เมื่อเข้าร่วมแข่งขันในเวทีโลก หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้ คือ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องดังนั้นจะเห็นได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม กล่าวคือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ใช้กระบวนการบริหารที่ดี สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษา มุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “การประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด” (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 4 – 6)

จากวิวัฒนาการของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น โดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน แต่ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม

2. หลักการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงมีผู้ให้หลักการสำคัญไว้ดังนี้คือ ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ (2542 : 34-35) และอารีรัตน์ วัฒนสิน (2543 : 8-12) ได้ให้หลักการและแนวคิดในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสอดคล้องกัน คือ 1) การกระจายอำนาจทางการศึกษา 2) การมีส่วนร่วมในการศึกษา 3) การจัดการและการบริหาร และ 4) การยกย่องกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นการบังคับรัฐให้ดำเนินการและสนับสนุนการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษา โดยใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 11) ได้ให้หลักการในการประกันคุณภาพไว้ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายในคือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหายโดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน 2) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจนทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบมีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพของการทำงาน และ 3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาโดยร่วมกันกำหนดเป้าหมายวางแผนติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุงช่วยกันคิดช่วยกันทำช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองสังคมและประเทศชาติ

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 6-7) จึงได้กำหนดว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาต้องยึดหลักการและแนวคิด 3 ประการ คือ 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ

บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร ได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ความต้องการของชุมชน และสังคมได้มากที่สุด 2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา หรือคณะทำงานในส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษา โดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา และ 3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนา ร่วมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่า สามารถนำพาผู้เรียน ไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่ จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

จากหลักการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นระบบการทำงานปกติเป็นหน้าที่ของทุกคนทุกฝ่ายที่ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ 1) การกระจายอำนาจ 2) การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ และ 3) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาในการดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

3. ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การดำเนินงานในการประกันคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้เป็นกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีกระบวนการดำเนินงาน 3 ประการ คือ

3.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

3.1.1 การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ปัจจัยและกระบวนการ

3.1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารทางการศึกษา และการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.2 การตรวจสอบและการแทรกแซงคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

3.2.1 การประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียนและการจัดทำรายงานของโรงเรียนต่อประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบของโรงเรียน

3.2.2 มาตรฐานการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 การประเมินคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการหรือแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามแนวมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย

3.3.1 การทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3.3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน และ

3.3.3 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม หรือการประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 2 – 3)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่ใช่ภาระงานใหม่ของสถานศึกษา เพียงแต่เป็นการนำภาระงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมที่สถานศึกษาทุกแห่งมีการดำเนินการอยู่แล้วและมุ่งเน้นไปที่คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรอันเป็นการสอดคล้องกับ หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสามารถจัดลำดับได้ ดังนี้คือ

- 1) จัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา
- 2) กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา
- 3) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 4) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารภายในสถานศึกษา
- 5) ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 6) ประเมินมาตรฐานการศึกษา
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และ
- 8) การผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่าการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องยึดหลักดังต่อไปนี้คือ 1) เน้นสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครทั้งภายในและภายนอก คุณภาพภายใน หมายถึง ความพึงพอใจในความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียน ส่วนคุณภาพภายนอก หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่รอดและสร้างความ มั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม 2) ต้องเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เป็นการวางแผนป้องกันล่วงหน้าก่อนที่จะเกิดปัญหา 3) สร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาและข้อเท็จจริง 4) การตรวจสอบและการประเมินผล มีจุดประสงค์

เพื่อได้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้วางแผนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 5) การออกแบบ และกระบวนการทำงานที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะสามารถพัฒนาคุณภาพ 6) ต้องสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสีย และ 7) เน้นการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่าง หน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ

ทั้งนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 14) ได้เสนอแนวดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในส่วนที่สำคัญ ๆ คือ 1) การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ธรรมนูญโรงเรียนเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำธรรมนูญโรงเรียนเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนโดยมีแนวทางการจัดทำคือ ศึกษา ทบทวน สถานภาพปัจจุบันจาก ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานทั้งของ โรงเรียนและสภาพแวดล้อมแล้วจึงจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา โดยมีหัวข้อสำคัญคือภาพรวมของ สถานศึกษา เป้าหมายของสถานศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาแผนการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้เรียน แผนงบประมาณ แผนการกำกับตรวจสอบและรายงาน เมื่อจัดทำธรรมนูญโรงเรียนเสร็จแล้ว นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบแล้วจึง ประกาศใช้ธรรมนูญโรงเรียนต่อไป 2) การบริหารจัดการคุณภาพเป็นการนำทรัพยากรและวิธีการ ต่าง ๆ มาดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องจัดระบบคุณภาพโดยเน้นระบบคุณภาพด้านการ เรียนการสอนและด้านการจัดการบริหาร กำหนดนโยบายแนวดำเนินงาน และวิธีปฏิบัติงาน ประกาศใช้ระบบคุณภาพ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน เช่น เทคนิคการจัดการเรียนการสอน การจัดทำสื่อ การวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น และติดตามกำกับ ฝึกระวังการดำเนินงานและผลการดำเนินงาน ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอ 3) การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการ รวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน การประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผน พัฒนาคุณภาพที่กำหนดในธรรมนูญสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) การ รายงานคุณภาพการศึกษา เป็นการสื่อสารให้ผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบถึงความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ใน ธรรมนูญสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอส่วนวิธีดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

1. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานตามระบบ คุณภาพได้ด้วยการฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องที่จำเป็นต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ ตลอดจน สร้างจิตสำนึก และสร้างวัฒนธรรมการทำงานคุณภาพ

2. ปรับปรุงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาหรือกำหนดใหม่ให้ตรงกับความปรารถนาของชุมชนและให้ทันสมัยเสมอ

3. จัดทำข้อมูลสารสนเทศคุณภาพการศึกษาด้วยการนำข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ผู้เรียนและบุคลากรมาวิเคราะห์และแปลผลให้มีความหมายเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เช่น นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย เป็นต้น

4. พัฒนามาตรฐานการศึกษาในระดับสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพระยะกลาง (3-5 ปี) และแผนพัฒนาประจำปีที่สุดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศปัจจุบันมาวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง รวมทั้งศักยภาพของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนในแต่ละปีรวมทั้งระบุวิธีการดำเนินงานพัฒนาที่มีประสิทธิภาพที่มั่นใจว่าจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

6. การจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา เป็นการจัดระบบบริหารจัดการทรัพยากรและการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการร่วมตัดสินใจของ ทุกฝ่ายแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพในสถานศึกษา รวมทั้งแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

7. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนและดูแลส่งเสริมให้การจัดการศึกษาพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษา และให้ความเชื่อมั่นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8. การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับชั้นที่เป็นตัวประโยค ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกนโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน

9. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการแสดงภาวะความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบผลการปฏิบัติทุกสิ้นปีการศึกษา

10. การกำกับประเมินและผดุงระบบประกันคุณภาพ มีจุดมุ่งหมายให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริมพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยหน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่ดังกล่าวนี้ เพื่อให้งานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (กรมวิชาการ. 2543 : 14 - 30)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดขั้นตอนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินการ และการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเตรียมการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการสร้างความตระหนัก พัฒนาความรู้ ทักษะ และการแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่บุคลากรในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ชัดเจนว่า การประกันคุณภาพภายในก็คือการบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานตามปกติ และเป็นงานที่ต้องทำอยู่แล้วจึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ นอกจากนี้บุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับการเน้นคุณภาพและวิธีการทำงานที่มีการตรวจสอบ บางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จำเป็นต้องสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรเป็นอันดับแรก โดยอาจดำเนินการ ดังนี้ 1) การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในการทำงานเป็นทีม และ 2) การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากรโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพภายในจะเป็นภารกิจของบุคลากรในสถานศึกษา แต่ในการดำเนินงานจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกัน และเชื่อมโยงกันเป็นทีม โดยผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งควรดำเนินการร่วมกับบุคลากรหลักที่ได้รับมอบหมายในรูปของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการมีคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหารและให้บุคลากรรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในภารกิจของตน จะทำให้ระบบการประกันคุณภาพภายในหล่อหลอมเข้ากับการทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเชื่อมโยงกันในการพัฒนาคุณภาพด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านกระบวนการและด้านผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดการพัฒนารอบด้านครบทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 14-17)

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ประเมินผลและการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

2.1 การวางแผน (Plan-P) เป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า การวางแผน (Planning) หมายถึง การคิดหาทางเลือกล่วงหน้าในการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดให้ได้ผลคุ้มค่ามากที่สุด โดยการดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นตอนการวางแผน ในการวางแผนใด ๆ ก็ตาม จะมีขั้นตอนการวางแผนที่สำคัญคือ

2.1.1 การกำหนดเป้าหมายที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

2.1.2 การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายเพื่อดูว่าเป้าหมายใดสำคัญมากน้อยกว่ากันเพื่อกำหนดกิจกรรมบุคลากร ทรัพยากร และระยะเวลาที่จะดำเนินการ

2.1.3 การกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีการปฏิบัติงาน คือ การนำเป้าหมายมาทำให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ

2.1.4 การกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมซึ่งจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

2.1.5 การกำหนดงบประมาณโดยคำนึงถึงความพอเพียงและความเหมาะสมระหว่างรายรับ-รายจ่ายอย่างรอบคอบ

2.1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน ในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D) เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

2.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กำกับ ติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และ

2.2.4 ให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check-C) การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมามีบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่างถูกต้องจะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลไม่กลัวการประเมินผลโดยเฉพาะการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนาในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่เพียงใด มีจุดอ่อนจุดแข็งประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินสรุปรวม เพื่อนำผลมาพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act-A) เมื่อบุคลากรแต่ละคนแต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ส่งผลให้กับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมดแล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หัวหน้าหมวดผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไปการเผยแพร่ผลการประเมิน อาจใช้วิธีจัดประชุมครูภายในสถานศึกษา จัดบอร์ดหรือจัดทำรายงานผลการประเมินฉบับย่อแจกบุคลากรผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 28-40)

3. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำ รายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครองหรือชุมชน หน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา และพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอกโดยดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินวิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงาน การรายงานผลการประเมินและเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสารควรมี 2 แบบ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบแรกเป็นการรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วน เน้นในเชิงวิชาการเพื่อใช้สำหรับ รายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอก ส่วนแบบที่สองเป็นการรายงานสรุปเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครองและชุมชน โดยนำเสนอในลักษณะการบรรยายใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีความยาวไม่มาก ซึ่งจะทำให้

ให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลของสถานศึกษาได้มาก ขึ้นเนื้อหาสาระที่นำเสนอในรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีควรมีหัวข้อดังนี้

3.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษาสถานที่ตั้ง สังกัด รูปแบบ/หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างการบริหารงานข้อมูลผู้บริหารและบุคลากร จำนวนผู้เรียน งบประมาณ รวมทั้งข้อมูลสภาพชุมชน อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง

3.2 วิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือมาตรฐานและแผนงานของสถานศึกษา

3.3 ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยแต่ละตัวบ่งชี้ควรรายงานเกี่ยวกับเป้าหมายการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย และผลการดำเนินงาน และอาจนำเสนอข้อมูล/หลักฐานสนับสนุนผลการดำเนินงานนั้น ๆ ด้วยก็ได้ นอกจากนี้ในแต่ละมาตรฐานควรนำเสนอจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงและแนวทางแก้ไขด้วย

4. สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการและด้านปัจจัย โดยในแต่ละด้านควรบอกถึงจุดเด่น เงื่อนไขที่ทำให้สำเร็จ จุดที่ต้องปรับปรุงสาเหตุและแนวทางแก้ไขปรับปรุงด้วย

5. ภาคผนวก อาจมีการรายงานเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล หากเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต้นสังกัดคณะผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีควรเป็นแกนนำหรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสมควร ซึ่งจะทำให้สามารถสรุปผลการประเมินได้ถูกต้อง การจัดทำรายงานควรดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ไปเรื่อย ๆ ก่อนสิ้นปีการศึกษา ไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงสิ้นปีการศึกษา เพราะจะทำให้จัดทำรายงานไม่ทันกำหนดเวลาที่จะต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : 48-49) ข้อมูลทั่วไป /ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษา/สถานที่ตั้งสังกัด หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน /โครงสร้างการบริหารและบุคลากร/ข้อมูลนักเรียน/งบประมาณ/ข้อมูลสภาพชุมชน/วิสัยทัศน์/เป้าหมาย/มาตรฐาน/แผนงานการดำเนินงาน/ ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐาน/จุดเด่น จุดด้อยและแนวทางแก้ไข/สรุปผลการประเมิน/ผลการประเมินด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตที่เน้นจุดเด่น(เงื่อนไขของความสำเร็จ) และจุดด้อย (สาเหตุและแนวทางการปรับปรุง)/ภาคผนวก กรอบแนวคิดหลัก/เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล/แผนภูมิที่ 4 สาระสำคัญของรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

จากขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนสำคัญ คือ

1) ชั้น ตอนการควบคุมคุณภาพโดยชั้นตอนนี้ต้องมีการศึกษาและเตรียมการ มีการตั้ง คณะกรรมการทำงาน ให้ความรู้แก่บุคลากรทุกฝ่าย ตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนวางแผน การประกันคุณภาพการศึกษาและดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามแผน 2) ชั้นตอนการ ตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงคุณภาพ ชั้นตอนนี้จะต้องมีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ กำหนดระยะเวลาและแนวทางการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานที่ไม่ไม่เป็นไปตาม มาตรฐานของสถานศึกษา สรุปผลการตรวจสอบโดยจัดทำเป็นสารสนเทศและรายงานการ ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและ 3) ชั้นตอนการประเมินและรับรอง คุณภาพ เป็นการเตรียมการเพื่อรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา

4. ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่า สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามี ความรู้ความสามารถ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคม คาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัว และชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมายคือ ผลประโยชน์ที่ เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไก สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจ สอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553 ให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

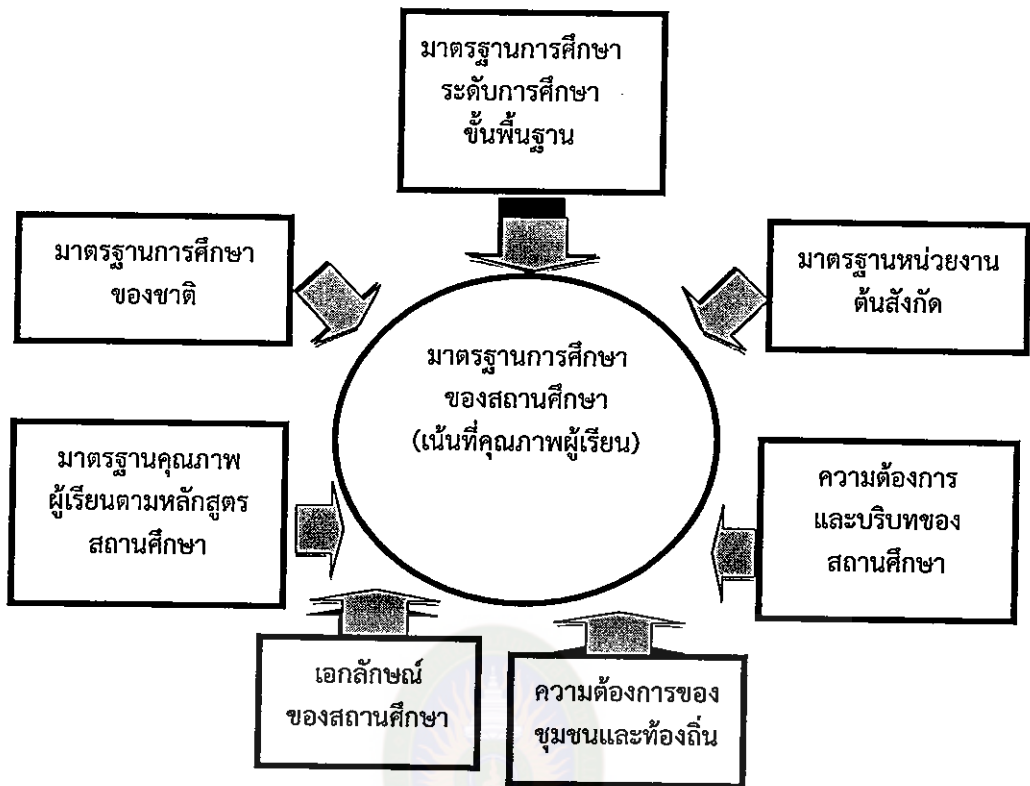
4.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

“มาตรฐานการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึง ประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการ เทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกัน คุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลายระดับ เช่น มาตรฐานการ ศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อีกทั้ง ยังมีการกำหนดมาตรฐานชั้น

หลายประเภท เช่น มาตรฐานการแนะแนว มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรฐานลูกเสือและเนตรนารี มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน เป็นต้น แต่หากพิจารณาอย่างถี่ถ้วน จะเห็นว่า มาตรฐานทั้งหลายนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะ และมีเป้าหมาย คือ คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 15)

ตามกฎกระทรวงได้กำหนดไว้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา นโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษา ท้องถิ่นและชุมชนคาดหวัง เช่น ความมีสำนึกรักบ้านเกิด การเป็นยุวเกษตรกร การอนุรักษ์อาชีพท้องถิ่น/พื้นบ้าน การมีทักษะในอาชีพ (อาชีพใดอาชีพหนึ่ง) ความสามารถเฉพาะทางด้านใดด้านหนึ่ง เป็นต้น นำมาสังเคราะห์หลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาต้องพึงตระหนักเสมอว่า มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนภาพที่ 2 ตัวแปรที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 16

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKAM UNIVERSITY

มาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นนั้นควรมีการระบุดำเนินชีวิตที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้น ๆ ให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมินและการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐานนั้นควรประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้น ๆ บุคคลที่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัย/แหล่งความรู้ใกล้เคียง เจ้าของกิจการ/สถานประกอบการในชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ ควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อทุกคนที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกันในคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่ร่วมกันกำหนด จึงมีความเต็มใจและยินดีที่จะผลักดัน สนับสนุน และทำงานร่วมกับสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ในเวลาอันรวดเร็วและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 17)

จากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพ

ที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรฐานสถานศึกษา มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดความสะดวกรและ ความเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมินผลและการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐาน

4.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แผน (Plan) เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ กิจกรรม วิธีการที่ได้ผ่านการคิด มาแล้วล่วงหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างละเอียดรอบคอบ สำหรับเป็นเครื่องชี้นำการดำเนินการใด ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร การวางแผนมักมีการกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมายและกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจนในสถานศึกษา ต้องมีการจัดทำแผน 2 ประเภท คือ

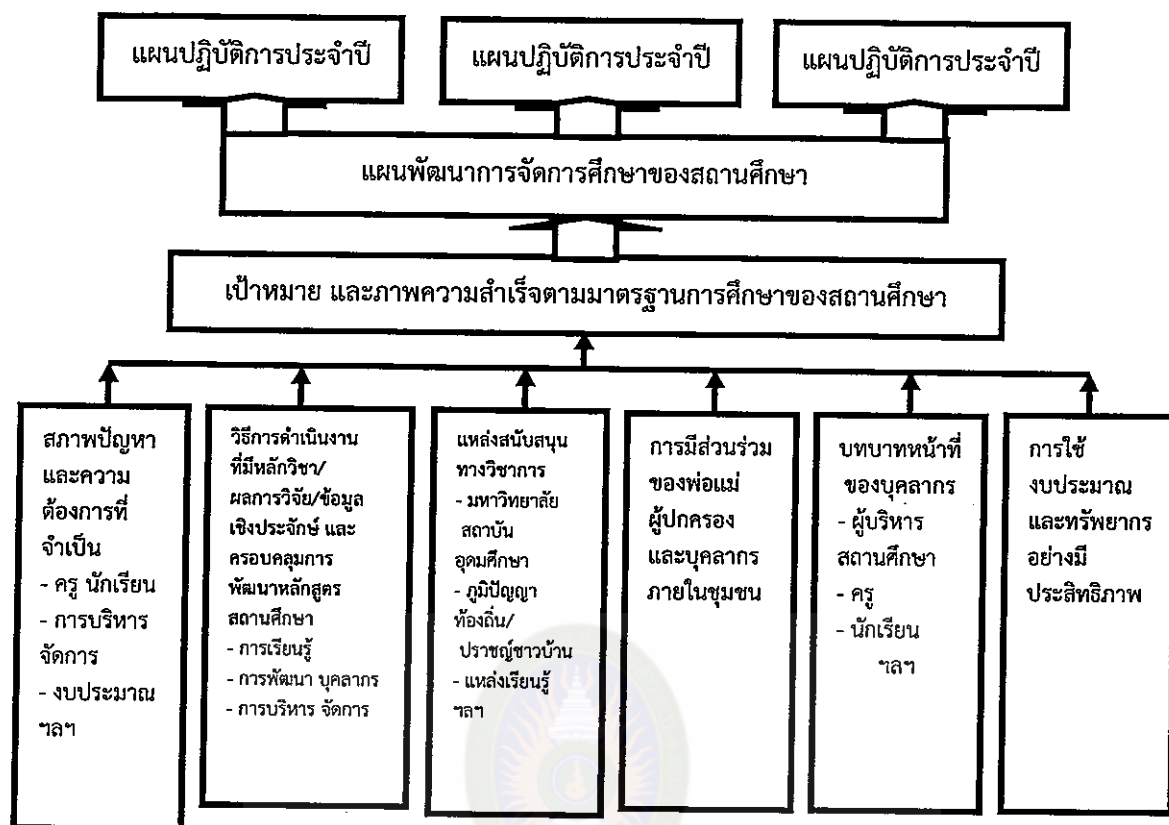
1. แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นแผนที่มีรอบ ระยะเวลาการพัฒนาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะ สะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้ คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ (Strategic Plan / Improvement Plan)

2. แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan / Operation Plan) ซึ่งแตก ออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อดำเนินงานเป็นรายปี แผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีควรมีจุดเน้นที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม นอกจากความชัดเจนในการ ดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบแล้ว สถานศึกษาต้องกำหนด กิจกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ราบรื่น คล่องตัว มีการประเมินตนเอง อันนำไปสู่การ ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปเขียนรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษาต่อไป

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องผ่านการคิดและ วิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาแล้วอย่างรอบด้านและรอบคอบ โดยอาจใช้วิธี SWOT Analysis, Balanced Scorecard หรือวิธีการอื่น ๆ ที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม สำหรับเป็นเข็มทิศชี้นำ การดำเนินงานตามกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์ และมาตรฐานการศึกษาที่สถาน ศึกษาวางเป้าหมายไว้ ส่วนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีการระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การจัดสรรทรัพยากร และกรอบเวลาของการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจนในการจัดทำแผน

พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถตรวจสอบตนเองได้ว่า เป็นแผนพัฒนาที่มีคุณภาพหรือไม่ โดยพิจารณาจากประเด็นที่กฎกระทรวงกำหนดให้ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
2. กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม
3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้
4. กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชน
7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
8. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

แผนภาพที่ 3 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 20

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในทศวรรษหน้านั้น สถานศึกษาต้องให้

ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องเข้าใจบริบทและความต้องการของสถานศึกษาเอง โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่ มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ทั้งผลการประเมินตนเอง ผลการประเมินภายนอก ผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการทดสอบระดับชาติ รวมทั้งผลการวิจัยจากการทำวิจัยชั้นเรียนของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน โครงการ/กิจกรรมหรือนวัตกรรมที่นำมาใช้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและความต้องการ ใช้แหล่งวิทยาการที่อยู่ใกล้เคียงให้เป็นประโยชน์ และที่สำคัญมากที่สุดประการหนึ่งคือบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีจิตสำนึกร่วมในการจัดการศึกษาให้ถึงเป้าหมายที่หวังไว้ร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 17-21)

จากการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ

ศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ เป็นพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดระบบการบริหารสถานศึกษาและระบบสารสนเทศเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

4.3.1 การจัดระบบบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถจัดระบบบริหารโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เช่น การใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) ของเดมिंग (Deming Cycle) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (TQM) เป็นต้น โดยการจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้การบริหารงานตามโครงสร้างของสถานศึกษา สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่หรือใหญ่พิเศษจำเป็นต้องมีคณะกรรมการหลายระดับ หลายฝ่าย นับตั้งแต่ระดับบริหาร/อำนวยการ ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น หรือมีการตั้งคณะทำงานเฉพาะขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานเป็นคราว ๆ ไป สถานศึกษาขนาดกลางซึ่งดูจะมีความคล่องตัวมากที่สุดก็จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดผู้รับผิดชอบงานที่เหมาะสม เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมให้มากที่สุด สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กควรเน้นลักษณะการทำงานแบบบูรณาการ เช่น รวมงานวิชาการและงานงบประมาณไว้ด้วยกันเพราะทุกงานต้องเกี่ยวข้องกับการใช้เงิน หรือรวมงานวิชาการกับงานบุคลากรเพราะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต้องเกี่ยวข้องกับครู ครูทุกคนต้องทำงานบริหารทั่วไปได้ เป็นต้น ดังนั้นการทำงานในรูปคณะกรรมการอาจมีความจำเป็นน้อยมากสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กเพราะบุคลากรมีอยู่เพียงไม่กี่คน ซึ่งทุกคนจึงต้องมีแผนการทำงานของตนเองควบคู่กับแผนการสอนด้วย เพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงานเป็นระยะตามวงจรคุณภาพ มีการปรับปรุงงานทันท่วงที ไม่ทำให้งานค้างค้ำ จึงมีเวลาให้กับการพัฒนาการเรียนการสอนได้เต็มที่

4.3.2 การจัดระบบสารสนเทศสถานศึกษา ควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา สืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว ผู้รับผิดชอบดูแลสารสนเทศของสถานศึกษาต้องทำงานอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดกรอบการเก็บข้อมูลเฉพาะที่จำเป็น วางแผนการเก็บข้อมูล ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย สร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่ายความตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลและสารสนเทศทั้งหลายล้วนต้องได้จากครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาทั้งสิ้น เมื่อมีความเข้าใจที่ถูกต้อง การได้มาซึ่งข้อมูลก็จะมีคุณภาพถูกต้องและได้ข้อมูลที่จำเป็นปัจจุบัน ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีหลายด้านเช่น ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน วิธีการ/รูปแบบ/นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู วิธีการ/รูปแบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สถิติและผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา เป็นต้น ดังนั้นข้อมูลและสารสนเทศที่นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่สุดคือ ข้อและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล และต้องทำให้เป็นปัจจุบันในทุกภาคเรียน เพื่อการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานได้ทันเหตุการณ์ การมีระบบข้อมูลและสารสนเทศจึงจะนับว่าได้ประโยชน์อย่างแท้จริงการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ สามารถจัดเก็บในรูปของแฟ้มเอกสาร หรือจัดเก็บโดยใช้ระบบต่าง ๆ จากคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการบันทึกข้อมูล ประมวลผลแล้วสรุปเป็นสารสนเทศเพื่อการใช้งานได้ทันที ซึ่งการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยลดภาระในเรื่องนี้ได้อย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 21-23)

จากความหมายของการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงานทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดความต้องการร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาและจัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและแผนพัฒนามาวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยระบุข้อมูลลักษณะของวิธีการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และแหล่งข้อมูล รวมทั้งจัดหาและหรือสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคำนึงถึงความถูกต้องเป็นปัจจุบันของข้อมูล อีกทั้งวิเคราะห์ข้อมูลและเก็บรักษาให้เป็นหมวดหมู่ใช้ได้สะดวก และนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

4.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น เปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงานเพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มีผล หมายถ้การดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรม ย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก ผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดูแล กำกับ ติดตาม และนิเทศงานของบุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ปฏิบัติ งานตามแผนที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญการดำเนินงานและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย ครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ และเต็มเวลา แบ่งเวลาหรือบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน ปฏิบัติการประจำปีได้อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุดและภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคน/ทุกฝ่าย ให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 25)

จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า หมายถึง การดำเนินงานที่ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุม กลุ่มงาน/งาน/โครงการ กิจกรรมของสถานศึกษา

4.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ

การศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นหรือกำลังถดถอยลง และควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเร่งพัฒนาในเรื่องใดบ้าง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงควรกระทำทุกปี ถือเป็นภาระประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การดำเนินงานทำได้ทั้งระหว่างและหลังการดำเนินงาน โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนเป็นอันดับแรก และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ รวมถึงเอกลักษณ์ของสถานศึกษาด้วยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในแต่ละครั้งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้กฎกระทรวงยังกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษามีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย โดยให้ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี ทั้งนี้ในส่วนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาภายในเขตการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพและได้รับประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบครบถ้วน กรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาใดมีสถานศึกษาในความดูแลรับผิดชอบจำนวนไม่มาก ควรมีการติดตามตรวจสอบเป็นประจำทุกปี ส่วนเขตพื้นที่การศึกษาที่มีสถานศึกษาอยู่ในความดูแลรับผิดชอบจำนวนมากไม่สามารถตรวจสอบให้ครบได้ภายใน 3 ปี ก็ควรมีการประสานงานโดยอาศัยบุคลากร/ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถมาร่วมปฏิบัติการได้ ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการออกติดตามตรวจสอบ มีการกำหนดกรอบการตรวจสอบที่ชัดเจน ซึ่งประเด็นการตรวจสอบต้องสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการแจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ เปิดเผยผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนทราบด้วย ประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือแม้แต่ผู้เรียนเองรับรู้ถึงปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษา และหาทางปรับปรุงและพัฒนาาร่วมกัน รวมทั้งนำผลการตรวจสอบคุณภาพไปปรับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หรือแผนปฏิบัติการประจำปี และใช้เป็นข้อมูลเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 25-26) นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2545 : 9-10) กล่าวว่า การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการประเมินตนเองของสถาน

ศึกษาอย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรผู้ปกครอง ชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นเป้าหมาย จุดเน้นและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถติดตาม รวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของการดำเนินงานและปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง
- 2) เพื่อรวบรวมการจัดระบบสารสนเทศและนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
- 3) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 4) เพื่อเตรียมความพร้อมในการตรวจสอบจากภายนอกในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษภายในสถานศึกษา

จากความหมายของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบและทบทวนภายใน โดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการเองและการตรวจสอบและทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัด

4.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเอง (Self-evaluation) การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน ดังนี้

4.6.1 คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกๆระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนโดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนกลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อันไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป

4.6.2 คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น (สุวิมล กาญจนะโกมล. 2551 : เว็บบไซต์)

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551 : 7) ได้แบ่งการประเมินคุณภาพออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นการประเมินโดยสถานศึกษาเองและการดำเนินโดยหน่วยงานต้นสังกัด และ 2) การประเมินคุณภาพการศึกษากายนอกสถานศึกษาโดยองค์กรมหาชน ซึ่งได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) มีหน้าที่ประเมินสถานศึกษาทุกแห่งและให้การรับรองตามมาตรฐานที่ได้ประกาศให้ทราบก่อนแล้ว โดยที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องได้รับการประเมินจากองค์กรภายนอก (สมศ.) 1 ครั้งในทุก ๆ 5 ปี และการประเมินมาตรฐานการศึกษาเป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องร่วมมือกับเขตพื้นที่หรือต้นสังกัด จัดให้นักเรียนทุกคนในระดับชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 ได้รับการประเมินด้วยเครื่องมือมาตรฐาน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการพัฒนาคุณภาพ และเป็นเกณฑ์เทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 15-16)

สรุปได้ว่า การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทุกคนที่ศึกษาอยู่ในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษาครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน จากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการรวมทั้งดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาแล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

4.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

จากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และถือว่าเป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้สถานศึกษาต้องมีการะในการจัดทำรายงานหลายเล่ม การจัดทำรายงานประจำปีถือเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปี ทั้งนี้ นอกจากเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชนด้วย ซึ่งรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้ จะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนา

สถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วยสถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบของรายงานประจำปีได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย นำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สารระสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา นักเรียน บุคลากร ทรัพยากร ชุมชน เกียรติยศชื่อเสียงและจุดเด่นของสถานศึกษา เป็นต้น 2) แผนการพัฒนาการจัดการศึกษาสถานศึกษา เช่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นต้น 3) ผลการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา และ 4) สรุปผลการพัฒนาและการนำผลไปใช้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 28)

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2545 : 42-45) กล่าวถึงการรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการรายงานประจำปีหรือรายงานประเมินตนเอง ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะรายงาน คือ ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานต้นสังกัด ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ดังนี้

1.1 เพื่อแสดงภาระความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชนทราบเมื่อสิ้นปีการศึกษา

1.2 เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

1.3 เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาเตรียมความพร้อมที่จะรับการประเมินจากองค์กรภายนอกต่อไป

2. การกำหนดรูปแบบของรายงานผลการประเมินภายในสถานศึกษา เป็นการรายงานให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจถึงสภาพ และผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของการสื่อสาร รูปแบบของการรายงาน ดังนี้

2.1 รูปแบบการรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาให้พิจารณาตามที่โรงเรียนเห็นว่าเหมาะสม ไม่มีรูปแบบตายตัวแต่โรงเรียนควรออกแบบให้สอดคล้องกับรายงานผลการประเมินตนเองที่โรงเรียนจัดทำเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดในแต่ละปี

2.2 รายงานการประเมินตนเอง ควรมีเนื้อหาโดยสังเขป อ่านเข้าใจง่าย กระชับ สามารถนำข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพประกอบ หรือนำเสนอรูป แผนภูมิ กราฟ ตาราง ตามที่เห็นว่าเหมาะสม

2.3 การขอรับการประเมินจากคณะกรรมการประเมินภายนอก ควรมีการจัดทำบทสรุปผลการดำเนินงานของโรงเรียนในช่วง 5 ปีด้วย

2.4 สำหรับเอกสารอ้างอิง ซึ่งจะเป็นข้อมูลประกอบการรายงานผลการประเมินตนเอง สถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

2.4.1 ข้อมูลที่มีควรมีความสำคัญและจำเป็นให้บรรจุในรายงานผลการประเมินตนเอง (ฉบับสมบูรณ์)

2.4.2 หลักฐานอ้างอิง ที่คิดว่าสำคัญ แต่ไม่สามารถจะบรรจุในรายงานประเมินตนเองได้ สถานศึกษาอาจจัดทำเป็นเอกสารประกอบการรายงานการประเมินตนเองได้

2.5 รายงานผลการประเมินตนเองที่ใช้ในโรงเรียน สามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสม แต่สำหรับการจัดทำบทสรุปผลการดำเนินงานเพื่อเสนอคณะกรรมการประเมินภายนอก ควรมีความยาวไม่เกิน 20 – 30 หน้า

3. สาระสำคัญของรายงานคุณภาพการศึกษาเนื่องจากรายงานการประเมิน ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเอกสารที่บ่งบอกถึงสถานศึกษา และผลการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้นจึงต้องมีสาระสำคัญของรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ได้แก่ ชื่อสถานศึกษา สถานที่ตั้งระดับ/ประเภทที่เปิดสอนโครงสร้างการบริหารองค์กรจำนวนครู/จำนวนผู้เรียนปัจจุบันวิสัยทัศน์และภารกิจภาพรวมของสถานศึกษา

3.2 สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษา ดังนี้

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนด

3.2.2 ผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

3.2.3 ความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงานกิจกรรมสำคัญของสถานศึกษาที่จัดให้ผู้เรียนและชุมชนในด้านต่าง ๆ

3.2.4 ความสำเร็จและความภาคภูมิใจของสถานศึกษาที่สร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นในคุณภาพของสถานศึกษา และโครงการพิเศษที่จัดให้ผลดีเด่น

3.3 สภาพและผลการพัฒนาสถานศึกษา ตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์/แนวทางของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เช่นคุณภาพผู้เรียน คุณภาพ

การเรียนรู้ การสอน คุณภาพการเรียนรู้ ความก้าวหน้า และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การบริหาร
จัดการสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์กับชุมชน ทรัพยากร งบประมาณ

3.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป

3.4.1 สรุปผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ตามที่
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากำหนดในรอบปี

3.4.2 สรุปประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา

3.4.3 แนวทางพัฒนาในปีต่อไป

3.4.5 การกำกับติดตาม ประเมิน และผดุงระบบการประกัน

คุณภาพ

สรุปได้ว่า การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
หมายถึง การนำข้อมูลผลการประเมิน มาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและ
ภายนอก มาประมวลรายงานความก้าวหน้าผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษาของ
สถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งจะนำไปใช้เป็น
ข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป โดยการแต่งตั้งคณะทำงาน มีรูปแบบการรายงาน
ที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่จะรายงานเพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมินจากภายนอก

4.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความยั่งยืนของการ
ดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยน
ในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพผล
ประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา
กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐาน
การศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการกำหนดมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษาเอง จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตาม
แผน ด้วยจิตสำนึกที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้อง
รับผิดชอบผลที่เกิด ขึ้นร่วมกัน การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องส่งผลถึงคุณภาพ
ผู้เรียนทั้งสถานศึกษา” การทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้น
สถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 :
29-30) ; (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547 : 15-16)

1. สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคน
ในสถานศึกษา โดยถือว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรม
การทำงานปกติของสถานศึกษา

2. กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัดเพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผนโดยเน้นระบบคุณภาพ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสม และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

3. นำผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัดไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างชาญฉลาด

4. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ อย่างหลากหลาย จนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ มีนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กลไกส่วนหนึ่งของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยการการจัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริม พัฒนา และประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 8 ประการ ดังนี้ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพภายนอก

1. ความหมายของการประกันคุณภาพภายนอก

รุ่ง แก้วแดง (2544 : 57) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายนอก ไว้ว่าเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากภายนอกโดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2545 : 129) การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานหรือผู้ประเมินภายนอกแล้วแต่กรณี เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 4) การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมีคุณภาพ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 150) การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง
1) การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา 2) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

วารินทร์ สีนสูงสุด (2542 : 8) การติดตาม ตรวจสอบ และตัดสินใจในมาตรฐานการศึกษาซึ่งประเมินโดยกลุ่มบุคคลที่เป็นนักประเมินอาชีพ หรือประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายนอกหมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง

2. วัตถุประสงค์การประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555 : 12-13) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า

1. เพื่อตรวจสอบยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และกรอบแนวทาง วิธีการที่ สมศ. กำหนด และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
2. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยสะท้อนความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ รวมทั้งมาตรการส่งเสริมและการขึ้นนำสังคมของสถานศึกษา

3. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยพิจารณาจาก ผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ
4. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
5. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีทิศทางที่สอดคล้องกันในการประเมินคุณภาพภายนอกกับการประเมินคุณภาพภายใน
6. เพื่อสร้างความร่วมมือและเป้าหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเป็นการเชื่อมโยงการดำเนินงานสู่การพัฒนาคุณภาพร่วมกัน
7. เพื่อรายงานผลการประเมินคุณภาพและเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

3. ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555 : 3) ได้กล่าวว่า การประเมินภายนอก มีความสำคัญและมีความหมายต่อสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ดังต่อไปนี้

1. เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพอย่างต่อเนื่อง
2. เพิ่มความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาได้มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุขเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
3. สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล มีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผน และดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลที่สำคัญในภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. จรรยาบรรณของผู้ประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555 : 12) ได้กล่าวถึง จรรยาบรรณของผู้ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

1. ทำการประเมินคุณภาพภายนอกด้วยตนเอง
2. มีความเที่ยงตรง เป็นกลาง โปร่งใส มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ รายงานสิ่งที่ค้นพบตามความเป็นจริงอย่างชัดเจน มีเหตุผล มีหลักฐานสนับสนุน และมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ยอมให้อิทธิพลใดมาเบี่ยงเบนผลการประเมินให้ผิดไปจากความเป็นจริง และต้องไม่รายงานเท็จ หรือรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง
3. ต้องไม่ประพฤติให้เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียงของตนหรือแก่ชื่อเสียงของ สมศ.
4. รักษาความลับของข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคลและสถานศึกษาที่ได้รับระหว่างการตรวจเยี่ยมและการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างเคร่งครัด
5. ไม่รับและไม่เรียกร้องในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา เช่น ไม่รับอามิสสินจ้าง รางวัล ของขวัญ ของกำนัล การต้อนรับ การรับรอง เป็นต้น
6. ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้ตัวเองหรือผู้อื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม โดยใช้ข้อมูลใด ๆ ซึ่ง สมศ. ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ และไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ประเมินภายนอกหรือหน่วยประเมิน
7. ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ สมศ. กำหนด

5. บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2555 : 12) ได้กล่าวถึงผู้ประเมินภายนอก มีบทบาทหน้าที่ มีดังนี้

1. ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา สร้างความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพ ให้กับบุคลากรของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบหลักฐานข้อมูล เพื่อยืนยันสภาพความเป็นจริง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่สถานศึกษาได้รายงานไว้ ในรายงานการประเมินตนเอง และตามหลักฐานที่สะท้อนสภาพความเป็นจริงที่ไม่ได้อยู่ในรายงานการประเมินตนเอง
3. ตรวจสอบกระบวนการและวิธีการที่สถานศึกษาใช้ในการได้มาซึ่งข้อมูลรวมทั้งหลักฐานที่ระบุในรายงานการประเมินตนเองมีความเหมาะสม ครอบคลุมและน่าเชื่อถือได้เพียงใด

4. ตรวจสอบผลการพัฒนาเทียบเคียงกับเป้าหมาย/แผนพัฒนาของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาที่ สมศ. กำหนดเพื่อการประเมินภายนอก รวมทั้งตรวจสอบเป้าหมาย/แผนพัฒนาสถานศึกษาจะดำเนินการต่อไป เพื่อดูความสอดคล้องกับผลการประเมิน

5. ประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ประเมินภายนอก พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

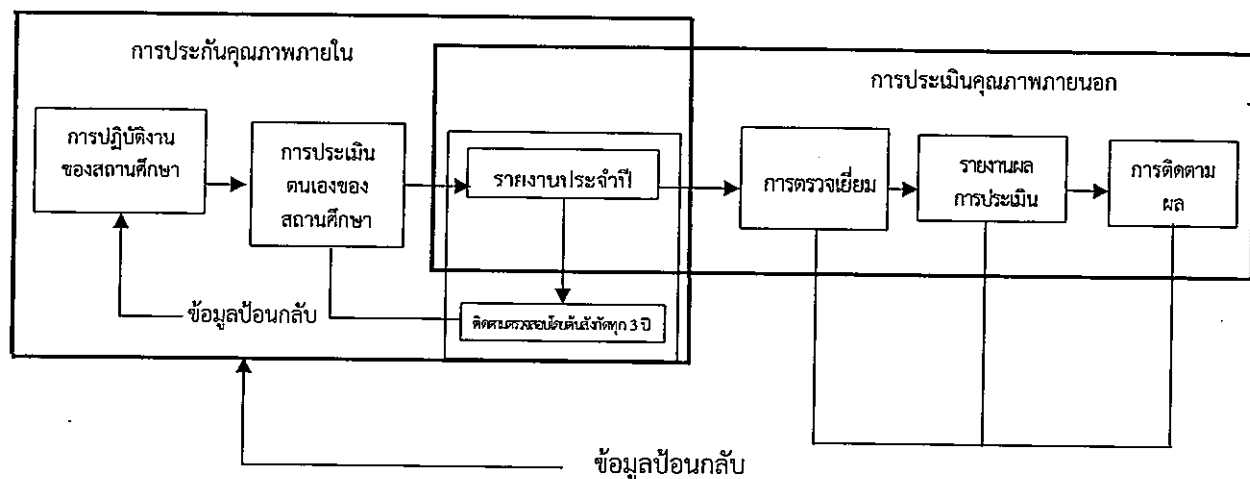
6. รายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาต่อ สมศ. ผู้ประเมินภายนอกเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการประเมินเป็นอย่างมาก จึงต้องให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม แล้วให้การฝึกอบรมและให้การรับรอง

6. ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอก

ตามมาตรา 48 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” ในขณะที่มาตรา 49 ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา”

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบการประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา ดังนั้นความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและประเมินคุณภาพภายนอก
(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2555 : 14)

จากแผนภาพที่ 4 จะเห็นว่าเมื่อสถานศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว จำเป็นต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในหรือเรียกว่า รายงานการประเมินตนเอง (SAR) เพื่อนำเสนอ คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เอกสารดังกล่าวจะเป็นเอกสารเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบโดยต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอก โดย สมศ. ดังนั้นสถานศึกษา จำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึก สะท้อนภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา ในทุกองค์ประกอบคุณภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2555 : 13-14)

มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการ ส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4)

1. มาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานของชาติเป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการศึกษาได้กำหนด

มาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550 : 3-7) ดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

มาตรฐาน 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์

ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกคนไทยเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข
ตัวบ่งชี้

1. กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์

1.1 คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดีมีพัฒนาการด้านร่างกายจิตใจสติปัญญาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

2. ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม

2.1 คนไทยได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

2.2 คนไทยมีงานทำและนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงานและสร้างประโยชน์ให้สังคม

3. ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้มีมนุษยสัมพันธ์ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

4. ทักษะทางสังคม

4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบ เข้าใจ ยอมรับ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลกโดยสันติวิธี

5. คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

5.1 คนไทยดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริตและมโนสุจริต

5.2 คนไทยมีความรับผิดชอบต่อทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทยและปฏิบัติตาม ระเบียบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดีเป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้

1. การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
  - 1.1 มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
  - 1.2 ผู้เรียนมีโอกาส/สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง
  - 1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย
  - 1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้บุคลากรให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
2. มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ
  - 2.1 ผู้บริหาร ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ
  - 2.2 ผู้บริหารครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงานมีอัตราการออกจากงานและอัตราความผิดพลาดทางวินัยลดลง
  - 2.3 มีแนวโน้มในการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่ม และติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา และติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการสัง้องมองค์ความรู้ที่หลากหลาย
3. มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน
  - 3.1 องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่นสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงผู้เรียน
  - 3.2 ผู้รับบริการ/ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง

1. การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

1.1 สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับ ร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่พัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2 ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

2. การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้และกลไกการเรียนรู้

2.1 ศึกษาวิจัย สำรวจ จัดทำ และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ

2.2 ระดมทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาและอื่น ๆ) และความร่วมมือจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จริง เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้จริง

2.3 ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศ

3. การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม

3.1 ครอบคลุม ชุมชน องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้

2. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 4-13) มีทั้งหมด 15 มาตรฐาน โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ

1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน

1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น

1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดเวทต่อผู้มีพระคุณ

2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ รอบตัว

3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู ฟุด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน

3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูด หรือเขียนตามความคิดของตนเอง

4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง

4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผล

ประกอบ

4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

5.1 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์

5.2 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์

5.3 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ

6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงาน

ของตนเอง

6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่

ตนเองสนใจ

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

7.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

7.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

7.3 ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา

7.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

7.5 ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

7.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียน และคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

7.7 ครูมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน

7.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

7.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

- 8.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน
- 8.2 ผู้บริหารใช้หลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ
- 8.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ
- 8.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ
- 8.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา
- 8.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

- 9.1 คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด
- 9.2 คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
- 9.3 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

- 10.1 หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น
- 10.2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดความสามารถและความสนใจ
- 10.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน
- 10.4 สนับสนุนให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง
- 10.5 นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 10.6 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

11.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัยมีสิ่งอำนวยความสะดวก พอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดีสภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

11.2 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

11.3 จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

12.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

12.4 ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

12.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง

12.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

13.1 มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษารวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

13.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

14.1 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

14.2 ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูป การศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

15.1 จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้นตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

15.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ดังนี้

ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงาน

ตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญาและจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

ด้านที่ 5 มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูป การศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

3. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถาบันการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 24 มาตรฐาน 106 ตัวบ่งชี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2553 : 20-30) ประกอบด้วย

มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา (จำนวน 5 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเองเข้ากับชุมชนได้ดีมีครูและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

1. มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู
2. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
3. มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน
4. มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ เป็นประจำ
5. จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
6. สอนตรงตามวิชาเอก – โท หรือตรงตามความถนัด

7. มีจำนวนเพียงพอ (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 2 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

1. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนาและวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีประสิทธิภาพการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ การศึกษา

ตัวบ่งชี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพการบริหารการศึกษา
2. มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำทางวิชาการ
3. มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ
4. การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนและอายุตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้

1. มีอัตราส่วนจำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ผู้เรียนมีเกณฑ์อายุตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษามีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้

1. มีอาคารเรียนอาคารประกอบห้องเรียนห้องพิเศษ วัสดุครุภัณฑ์เพียงพอ
2. มีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา
3. มีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา
4. มีสภาพแวดล้อม พื้นที่สีเขียว และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา

มาตรฐานด้านกระบวนการทางการศึกษา (จำนวน 8 มาตรฐาน 40 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้างระบบการบริหารและพัฒนากิจกรรมอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่เหมาะสม
2. มีการจัดข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน
3. มีการพัฒนาบุคลากร (ผู้บริหาร ครูและบุคลากรสนับสนุน) อย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษา

เป็นฐาน

ตัวบ่งชี้

1. มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
2. มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม
3. มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาโรงเรียน
4. มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
5. มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

1. มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมเกี่ยวกับผู้เรียนและห้อง
2. มีรายวิชาให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจอย่างหลากหลาย
3. มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและ

ความสามารถของผู้เรียน

4. มีการส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่
เอื้อต่อการเรียนรู้

5. มีการจัดระบบการบันทึกการรายงานผลและการส่งต่อข้อมูลของผู้เรียน

6. มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ

7. มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน

8. ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อัตโนมัติตามผลและใช้ผล
เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

มาตรฐานที่ 9 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลาก

หลาย

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเข้มแข็งและ

2. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการและ

ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

3. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษและความถนัด

ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

4. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม

5. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ/ดนตรี/นาฏศิลป์/กีฬาและนันทนาการ

6. มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิ

ปัญญาไทย

7. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้

เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม

2. มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

3. มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วย

ตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

4. มีการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียวและสิ่ง

อำนวยความสะดวกเพียงพอและอยู่ในสภาพการใช้การได้ดี

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้

1. มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. มีการสนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชน

เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันวิชาการเพื่อพัฒนาวิถีการเรียนรู้ในชุมชน

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดแหล่งวิทยาการในการให้ความรู้และบริการชุมชน
2. มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา

ตัวบ่งชี้

1. มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. มีการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. มีการประเมินคุณภาพศึกษากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย

7. มีการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. มีการผูกมัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานด้านผลผลิต (ผู้เรียน) (จำนวน 11 มาตรฐาน 42 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้

1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต
3. มีความกตัญญูกตเวทิต
4. มีเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม
5. ประหยัดและรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

6. นิยมไทยเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 15 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ตัวบ่งชี้

1. รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบต่อตนเองและสังคมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

2. เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม/โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 16 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

1. มีทักษะในการจัดการและการทำงานให้สำเร็จ

2. พากเพียรพยายาม ขยันอดทนละเอียดรอบคอบในการทำงานมาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น

3. ทำงานอย่างมีความสุขพัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเอง

4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

5. มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานที่ 17 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์มี
วิจารณ์ญานมีความคิดสร้างสรรค์คิดไตร่ตรอง คิดแบบองค์รวมทั้งระบบ และมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้

1. สามารถเปรียบเทียบ วิเคราะห์สังเคราะห์และสรุปเป็นความคิดรวบยอด

2. สามารถคาดการณ์กำหนดเป้าหมายและแนวทางการตัดสินใจได้

3. ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คิดแบบองค์รวมทั้งระบบ และมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 18 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้

1. มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์

2. สามารถสื่อความคิดผ่านการพูดเขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีต่าง ๆ

3. สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ตามช่วงชั้นที่เหมาะสม

4. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 19 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้

1. มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รอบตัว

2. มีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง สามารถเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นและสนุกกับการเรียน

๕๗

3. สามารถใช้ห้องสมุดใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 20 ผู้เรียนรู้มีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้

1. มีนิสัยในการดูแลสุขภาพและป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

2. มีน้ำหนัก ส่วนสูงและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

3. ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความ

รุนแรงโรคมัยและอุบัติเหตุ

4. มีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น

5. มีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อเพื่อนครูและขอพบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 21 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีกีฬา

ตัวบ่งชี้

1. ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ

2. ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านดนตรี/นาฏศิลป์

3. ชื่นชมร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านกีฬา/นันทนาการ

มาตรฐานที่ 22 ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้

1. เคารพและเทิดทูนสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์

2. เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รักษาสิทธิเสรีภาพของตนเองและมีความเป็นประชาธิปไตย

3. รู้และปฏิบัติตามกฎหมาย สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. เคารพและปฏิบัติตามคำสั่งสอน คำแนะนำของพ่อแม่ครูญาติและผู้ใหญ่

มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น

5. รู้จักท้องถิ่นรักและร่วมพัฒนาท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 23 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

ตัวบ่งชี้

1. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจยอมรับความรู้ความสามารถทักษะด้านวิชาการการกีฬาความมีวินัยคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
2. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในความประพฤติกการปฏิบัติตนตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
3. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แก่ชุมชนและส่วนรวม

มาตรฐานที่ 24 สถานศึกษามีมาตรฐานเป็นที่พึงพอใจและยอมรับ โดยผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

ตัวบ่งชี้

1. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจในความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการให้บริการด้านสถานที่วัสดุอุปกรณ์วิชาการและอื่น ๆ ของสถานศึกษาแก่ชุมชน
2. ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาและให้การสนับสนุนทรัพยากร ปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดและพัฒนาการศึกษา

4. มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 โดยยึดหลักปรัชญาหลักจัดการศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มี 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2557 : 7-13) ประกอบด้วย

มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษา (จำนวน 3 มาตรฐาน 17 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ครูมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ครูมีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการและจุดหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ครูมีความสามารถในการแสวงหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.7 ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.8 ครูมีการศึกษา วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.9 ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.10 ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน

มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษามีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาด สวยงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 สถานศึกษามีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บและสร้างเสริมความปลอดภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา

มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการศึกษา (จำนวน 5 มาตรฐาน 23 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สถานศึกษากระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมพัฒนา

สถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 สถานศึกษาบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 สถานศึกษาตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 สถานศึกษาส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 สถานศึกษาส่งเสริมการผลิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนานวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

อย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้น
คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 สถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของ
สถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐาน
การศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน
คุณภาพภายใน

ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
ที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 สถานศึกษาจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบาย
เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการยกระดับ
คุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา

มาตรฐานด้านผลผลิต (จำนวน 8 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้)

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของ
ศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 มีความกตัญญูกตเวที

ตัวบ่งชี้ที่ 9.4 มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และมีจิต

สาธารณะ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.5 ประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่าง

คุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ที่ 9.6 นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจ
ในวัฒนธรรมและความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 9.7 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 9.8 ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคม
อาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร
เป็นไปตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมใน
ฐานะพลเมืองอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญาอาเซียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.4 ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ
ภาษาเพื่อนบ้านและทักษะอาชีพ

มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 มีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียร
พยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบจนกระทั่งงานสำเร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ตัวบ่งชี้ที่ 11.3 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่
ตนสนใจ

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมี
ความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด

ตัวบ่งชี้ที่ 12.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันในสังคมได้
อย่างมีความสุข

มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้
และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 13.1 ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 13.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง

มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 14.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพ
ทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 14.2 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อ โรคร้ายอุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ

ตัวบ่งชี้ที่ 14.3 ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองมีความมั่นใจกล้าแสดงออกและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 14.4 ผู้เรียนที่มีความรู้สึกรักชาติซึ่งในศิลปะ ทศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์

ตัวบ่งชี้ที่ 14.5 ผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ประชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น

ตัวบ่งชี้ที่ 15.1 สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ประชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 15.2 สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 16.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 16.2 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู

ตัวบ่งชี้ที่ 16.3 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 16.4 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา

5. มาตรฐานคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554-2558) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2555 : 17-18)

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 1 : ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 : ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 : ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านและใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอก
สถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4 : ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิด

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 5 : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ในระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ในระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ในระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษาในระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ใน
ระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.7 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน
อาชีพและเทคโนโลยี ในระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.8 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ในระดับชั้น ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 6 : ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 : ประสิทธิภาพการดำเนินการของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 : กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู

ตัวบ่งชี้ที่ 7 : ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 8 : พัฒนาการของการประกันคุณภาพในสถานศึกษาและต้นสังกัด

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษา มาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

จากมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย ที่ผู้วิจัยนำเสนอดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1 ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 1 สรุปสาระสำคัญมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

มาตรฐานการศึกษาของชาติ (2554)	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554)	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อปท. (2553)	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อปท. (2557)	มาตรฐานประเมินภายนอกของสพม (2555) 12 ตัวบ่งชี้
<p>1. คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกคนไทยเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข</p> <p>2. แนวการจัดการศึกษา</p> <p>3. แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้</p>	<p>15 มาตรฐาน</p> <p>1. ผู้เรียนมีความสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ</p> <p>2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์</p> <p>3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>4. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล</p> <p>5. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร</p> <p>6. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพสุจริต</p> <p>7. ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p> <p>8. ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล</p>	<p>24 มาตรฐาน</p> <p>1. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณธรรม ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเองเข้ากับชุมชนได้ดีมีครูและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ</p> <p>2. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>3. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา</p> <p>4. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนและอายุตามเกณฑ์</p> <p>5. สถานศึกษามีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6. สถานศึกษามีการจัดองค์กรโครงสร้างระบบการบริหารและพัฒนาองค์การอย่างเป็นระบบครบวงจร</p> <p>7. สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน</p>	<p>16 มาตรฐาน</p> <p>1. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา</p> <p>3. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้</p> <p>4. สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน</p> <p>5. สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>6. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>1. ผู้เรียนมีความสุขกายกายและสุขภาพจิตที่ดี</p> <p>2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์</p> <p>3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น</p> <p>5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน</p> <p>6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา</p> <p>8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพในสถานศึกษาและต้นสังกัด</p> <p>9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา</p>

<p>มาตรฐานการศึกษาของชาติ (2554)</p>	<p>มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำนวน 5 ด้าน 15 มาตรฐาน</p>	<p>มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อปท. (2553) จำนวน 3 ด้าน 24 มาตรฐาน</p>	<p>มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อปท. (2557) จำนวน 3 ด้าน 16 มาตรฐาน</p>	<p>มาตรฐานประเมินภายนอก รอบสาม (2555) จำนวน 3 กลุ่ม 12 ตัวบ่งชี้</p>
<p>9. คณะกรรมการสถานศึกษา และ ผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพ และเกิด ประสิทธิภาพผล 10. สถานศึกษามีการจัดการหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนา คุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน 11. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม การบริหารที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็ม ศักยภาพ 12. สถานศึกษามีการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง 13. สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้</p>	<p>8. สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ 9. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย 10. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ 11. สถานศึกษามีการสนับสนุนและ ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 12. สถานศึกษามีการร่วมมือกัน ระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบัน วิชาการเพื่อ พัฒนาวិถารการเรียนรู้ใน ชุมชน 13. สถานศึกษามีการจัดระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วน หนึ่งของการบริหารการศึกษา</p>	<p>7. สถานศึกษาดำเนินงานโครงการพิเศษ เพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา 8. สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และ แนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็น มาตรฐานการเสริมเพื่อ ยกกระดับ คุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น 9. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ 10. ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญ ตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน 11. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน วิชาการ ทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 12. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และ อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข 13. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและ จุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา 11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษ เพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา 12. ผลการส่งเสริมพัฒนา รักษามาตรฐานและพัฒนาศักยภาพ เป็นเลิศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนว ทางการปฏิรูปการศึกษา</p>	

<p>มาตรฐานการศึกษาของชาติ (2554)</p>	<p>มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554) จำนวน 5 ด้าน 15 มาตรฐาน</p>	<p>มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อพท.(2553) จำนวน 3 ด้าน 24 มาตรฐาน</p>	<p>มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อพท. (2557) จำนวน 3 ด้าน 16 มาตรฐาน</p>	<p>มาตรฐานประเมินภายนอก รอบ สาม (2555) จำนวน 3 กลุ่ม 12 ตัวบ่งชี้</p>
	<p>14. การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตาม วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น</p> <p>15. การจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย จุดเน้น และ แนวทางการปฏิรูป การศึกษาเพื่อพัฒนาและ ส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับ คุณภาพสูงขึ้น</p>	<p>14. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมที่พึง ประสงค์</p> <p>15. ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>16. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจต สานร่วม</p> <p>17. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิด สังเคราะห์มีวิจารณญาณ</p> <p>18. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร</p> <p>19. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>20. ผู้เรียนรู้รักสันติสุข สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี</p> <p>21. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา</p> <p>22. ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p> <p>23. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักศึกษามีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน</p> <p>24. สถานศึกษามีมาตรฐานเป็นที่พึงพอใจและ ยอมรับ โดยผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา</p>	<p>14. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ</p> <p>15. สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น</p> <p>16. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน</p>	

จากมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาที่ผู้วิจัยนำเสนอดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษามีหลายมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (2553) จำนวน 3 ด้าน 24 มาตรฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (2557) จำนวน 3 ด้าน 16 มาตรฐาน มาตรฐานประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม แต่ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (2557) ในมาตรฐานด้านผลผลิตทางการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่ามาตรฐานดังกล่าว มีสาระคล้ายคลึงกันเมื่อเปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (2553) มาตรฐานประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สาม (พ.ศ. 2554-2558)

บริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเรียกชื่อย่อว่า “อบจ.” ซึ่งในปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือเป็นรูปแบบการ ปกครองท้องถิ่นไทยรูปแบบหนึ่ง ที่มีความเป็นมาและมีวิวัฒนาการการปรับปรุงแก้ไขตลอดมาตามลำดับ

ในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แบ่งการบริหารออกเป็น สำนักปลัด อบจ. กองกิจการสภา อบจ. กองแผนและงบประมาณ กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และหน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามมี นโยบายการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดังต่อไปนี้ (กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. 2556 : 17)

1. วิสัยทัศน์ (Vision) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม สร้างสังคมการอยู่ดีมีสุข พัฒนาท้องถิ่นให้ยั่งยืนภายใต้ระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีธรรมาภิบาล

2. วิสัยทัศน์ (Vision) ด้านการจัดการศึกษา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มุ่งมั่นจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา ขยายโอกาสสู่ชุมชน สร้างคนเพื่อชาติ น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. พันธกิจ

3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต

3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทยและและประเพณีท้องถิ่น

3.4 ส่งเสริมและสนับสนุน กระบวนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

3.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บริการทางการศึกษาแก่ชุมชนทุกชุมชนในพื้นที่จังหวัด

3.6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับ สถาบันอุดมศึกษาทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่

4. เป้าประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะดนตรี กีฬา เห็นคุณค่าการใช้สื่อเทคโนโลยี ศึกษาสืบสานวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดำรงชีวิตอย่างสมดุลอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. แนวทางการประเมินคุณภาพทางการศึกษา

การประเมินคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การประเมิน 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การประเมินมาตรฐานการศึกษา

ยึดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ที่กำหนดให้เป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 24 มาตรฐาน 106 ตัวบ่งชี้ แบ่งเป็นมาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ และ มาตรฐานด้านผลผลิต ดังนี้

1. มาตรฐานด้านปัจจัย จำนวน 5 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ จำนวน 8 มาตรฐาน 40 ตัวบ่งชี้
3. มาตรฐานด้านผลผลิต (ผู้เรียนรู้ชุมชน) จำนวน 11 มาตรฐาน 42

ตัวบ่งชี้

ส่วนที่ 2 การประเมินความสามารถทางการศึกษา เป็นการประเมิน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ประกอบด้วย

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
4. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
5. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศักยภาพผู้เรียน

โดยประเมินช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) การศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เกณฑ์การประเมิน 3 และ 4 ระดับคุณภาพดังนี้

ระดับ 4 หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับคุณภาพดี

ระดับ 2 หมายถึง ระดับคุณภาพพอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ระดับคุณภาพปรับปรุง

6. อำนาจหน้าที่กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

6.1 ฝ่ายบริหารการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

6.2 ฝ่ายบุคลากรทางการศึกษา

6.3 ฝ่ายกีฬาและนันทนาการ

7. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนทั้งหมด 20 โรงเรียน ผู้บริหารจำนวน 41 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 20 คน และ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 21 คน ครู จำนวน 640 นักเรียน จำนวน 7,899 คน (กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. 2556 : 3-4) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2 ดังนี้

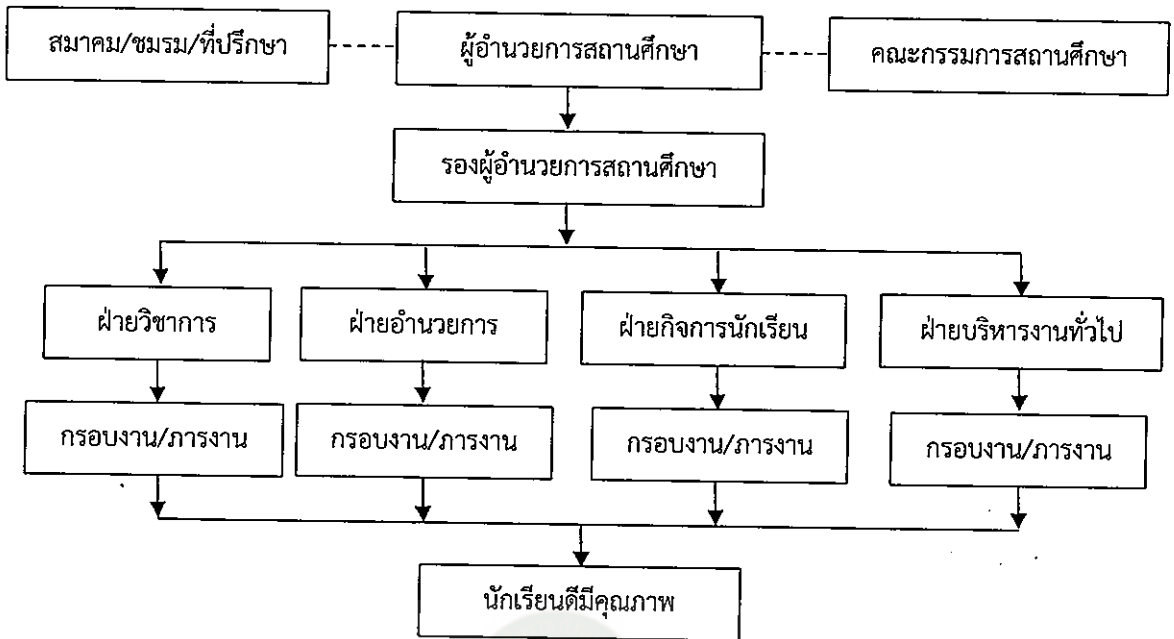

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร	รองผู้อำนวยการ	จำนวน นครุ	จำนวน นักเรียน
1	จंबาววิทยาคม	นางเพ็ญศรี จันทร์พาทิรกิจ	นางอุบล ดวงแก้ว	24	393
2	ดอนเงินพิทยาคาร	ว่าที่ ร.ต.ภัสพล เหง้าโคกงาม	-	18	82
3	หนองเหล็กศึกษา	นายสุรียา แสงจันทร์	นางเพ็ญวไล กาหลง	34	506
4	ศรีสุขพิทยาคม	นายสุริยงค์ วงษ์บุตร	นายปราการ ไชยรส	18	384
5	มะค่าพิทยาคม	นายนภดล ศรีวัฒนานูศาสตร์	นายทรงเดช นามพุทธา	29	272
6	เลิงแฝกประชาบำรุง	นายศุภกฤต บุญพิพัฒน์มงคล	นายพัชรพงศ์ วงษ์คำมา	25	212
7	หนองบัวปียนิมิตร	นายทรงศักดิ์ มีทรวงศ์	นางสาวจิตนภา ไชยเทพา	16	123
8	ท่าขอนยางพิทยาคม	นายพิสิทธิ์ สุวรรณศรี	นางพงษ์ลัดดา เขิดพาณิชย์ นายจุฬา ชาวดอน	58	746
9	นาสีนวนพิทยาสรรค์	นายศุภชัย ศรีโพธิ์วัง	-	18	242
10	ขามป้อมพิทยาคม	นายอวยชัย ปัจจัยเก	นายสุรพงษ์ นามมูลตรี	27	360
11	เสื่อไก่อวิทยาสรรค์	นายชัยยนต์ ผือโย	นายภักดี นามวิจิตร นางพัฒนา นาสสมบัติ	49	513
12	นาข่าวิทยาคม	นายคมณัฏ แคนสุข	นายวีระ ภาภูตานนท์ นายเฉลิม รัชทาย นายธีระพันธ์ หันทอง	60	842
13	หนองโกวิษาประสิทธิ์	นายชูชาติ สิทธิสาร	-	17	203
14	หนองโพธิ์วิทยาคม	นายสวานิตย์ ศิริบุรณ์	นางน็อน ประมูลจักโก	36	446
15	มัธยมดงยาง	นายวิทยา แสงอำไพ	สิบเอกอรพล ปักภาวะเล	22	262
16	เวียงสะอาดพิทยาคม	นายสุกรี เป้าน้อย	นางแววดาว พานดวงแก้ว	45	496
17	เมืองเตาวิทยาคม	นายตรีวิเศษ ทัพไทย	นางอภิญาณ์ฐู เกสัชชา	43	610
18	แก้งวิทยานุกูล	นายวิศิษฐ์ หมายดี	นายธีรเดช แวนศิลา	23	131
19	หัวเรือพิทยาคม	นายอำนาจ ไลออน	นางราตรี ฉวีวงศ์	43	668
20	โคกก่อพิทยาคม	นายทรงศักดิ์ กะตารัตน์	นายทศพร ภูผาธรรม	35	408
รวม	20	20	21	640	7,899

8. โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด แบ่งเป็น 4 ฝ่ายด้วยกัน ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียน และฝ่ายบริหารงานทั่วไป ดังแสดงแผนภาพที่ 5 ดังนี้

แผนภาพที่ 5 โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
(องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. 2556 : 17)

9. ขอบข่ายงานการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

สาระสำคัญครอบคลุมกลไกการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายบริหารวิชาการ
2. ฝ่ายอำนวยการ
3. ฝ่ายบริหารทั่วไป
4. ฝ่ายบริหารกิจการนักเรียน

10. มาตรฐานการบริหารงาน

มาตรฐานการบริหารงานวิชาการ

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการ
3. งานพัฒนาหลักสูตร
4. งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้
5. งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. งานวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
7. งานสำมะโน การรับ และทะเบียนนักเรียน

8. งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
9. งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
10. งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้
11. งานนิเทศการศึกษา
12. งานแนะแนวการศึกษา
13. งานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
14. งานส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ
15. งานส่งเสริมและประสานงานการศึกษา ในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย
16. งานกลุ่มสาระการเรียนรู้
17. การประเมินผลการดำเนินงานฝ่ายวิชาการ

มาตรฐานการบริหารงานฝ่ายอำนวยการ

1. งานวางแผนงานฝ่ายอำนวยการ
2. การบริหารงานธุรการ
3. การบริหารงานสารบรรณ
4. งานบริหารการเงิน บัญชี
5. งานบริหารพัสดุและสินทรัพย์
6. งานระบบควบคุมภายใน
7. งานจัดทำแผนงาน งบประมาณ และสารสนเทศ
8. งานบริหารบุคคล
9. งานสมาคม ชมรม ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
10. งานจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การ
11. การประเมินผลการดำเนินงานฝ่ายอำนวยการ

มาตรฐานการบริหารงานฝ่ายกิจการนักเรียน

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน
2. การบริหารงานกิจการนักเรียน
3. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. งานครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น
5. งานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
6. การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม
7. งานป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งเสพติด
8. งานครูเวรประจำวัน

9. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน
มาตรฐานการบริหารงานฝ่ายบริหารทั่วไป

1. งานวางแผนงานฝ่ายบริหารทั่วไป
2. การบริหารงานบริหารทั่วไป
3. งานดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
4. งานโสตทัศนูปกรณ์
5. งานอนามัย และ โภชนาการ
6. งานประชาสัมพันธ์
7. งานห้องสมุด
8. งานรักษาความปลอดภัย
9. งานชุมชนภาคีและเครือข่าย
10. การประเมินผลการดำเนินงานฝ่ายบริหารทั่วไป

11. ผลการจัดการศึกษา

โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามได้รับการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีผลคะแนน O -Net ประจำปีการศึกษา 2556 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 คะแนน O -Net โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามประจำปีการศึกษา 2556 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ลำดับ ที่	กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนน o-net ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		คะแนน o-net ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	
		ระดับ ประเทศ	ระดับจังหวัด (ร.ร.อบจ.มค.)	ระดับ ประเทศ	ระดับจังหวัด(ร.ร. อบจ.มค.)
1	ภาษาไทย	44.25	44.10	49.26	39.47
2	สังคมศึกษาศาสนาและ วัฒนธรรม	39.37	40.13	33.02	28.22
3	ภาษาอังกฤษ	30.35	31.21	25.35	18.20
4	คณิตศาสตร์	25.45	29.35	20.48	15.22

ลำดับ ที่	กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนน o-net ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		คะแนน o-net ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	
		ระดับ ประเทศ	ระดับจังหวัด (ร.ร.อบจ.มค.)	ระดับ ประเทศ	ระดับจังหวัด(ร.ร. อบจ.มค.)
5	วิทยาศาสตร์	37.95	37.24	30.48	26.20
6	สุขศึกษา พลศึกษา	58.30	58.79	62.03	58.85
7	ศิลปะ	43.65	46.57	29.00	25.04
8	การงานอาชีพ เทคโนโลยี	44.46	43.57	49.98	25.04
เฉลี่ย		40.47	41.37	37.45	29.53

ที่มา : รายงานประเมินตนเองโรงเรียนหัวเรือพิทยาคม, 2556 : 167

จากตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบทางการศึกษา
แห่งชาติ พบว่า ผลคะแนน O -Net ประจำปีการศึกษา 2556 นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 มีผลคะแนน o -net ในระดับจังหวัดโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
มหาสารคาม 20 โรงเรียน สูงกว่าระดับประเทศ 5 กลุ่มรายวิชาและต่ำกว่าระดับประเทศ 3 กลุ่ม
รายวิชา ส่วนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลคะแนน O -Net ในระดับจังหวัด
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 20 โรงเรียนต่ำกว่าระดับประเทศทุกราย
วิชา ซึ่งให้เห็นถึงสภาพการบริหารงานวิชาการด้านผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาใน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์การประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2556 ในภาพรวมทั้งจังหวัดผลการประเมิน
คุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษา ครูผู้สอน สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพัฒนาและปรับปรุง
เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการเรียนรู้
ของครูผู้สอน ซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านงานวิชาการ เทคนิค
กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการจัดทำสื่อและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการ
จัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด และต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
ตรงกับวิชาเอกที่ต้องการ จะต้องมีการพัฒนาครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้อง
ให้ความสนใจและเอาใจใส่เรื่องงานวิชาการพร้อมทั้งมีกรณีศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
อย่างเป็นระบบ (รายงานประเมินตนเองโรงเรียนหัวเรือพิทยาคม, 2556 : 167)

ตั้งที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามในปีการศึกษา 2556 มีทั้งหมดจำนวน 20 โรงเรียน ผู้บริหารจำนวน 41 คน แยกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 20 คนและ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 21 คน ครู จำนวน 640 นักเรียน จำนวน 7,899 คน โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ฝ่ายด้วยกัน ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียน และฝ่ายบริหารงานทั่วไปซึ่งแต่ละฝ่ายมีขอบข่ายงานการบริหารจัดการศึกษาที่ชัดเจน และมีมาตรฐานการบริหารงานที่ครอบคลุมชัดเจน การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่าในปีการศึกษา 2556 ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยสำนักทดสอบการศึกษาแห่งชาติ พบว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลคะแนน O -Net ในระดับจังหวัดต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา ผลการวิเคราะห์การประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเกณฑ์มาตรฐานประจำปีการศึกษา 2556 มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้านงานวิชาการ เทคนิค กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งปัญหาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นปัญหาอุปสรรค ผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา ขาดขวัญและกำลังใจ

เทคนิคการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) มหาสารคาม

บุรชัย ศิริมหาสาร (2548 : 34) Best Practice คือ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ซึ่งเป็นผลมาจากการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง แล้วสรุปความรู้และประสบการณ์นั้น เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของตนเอง

ภัทรนันท์ เพ็ชรแก้ว (2552 : 23) กล่าวว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือแนวทางปฏิบัติที่ดี กว่าหรือดีที่สุด เป็นองค์ความรู้ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากแนวทางการปฏิบัติเดิมสามารถแก้ปัญหาที่เคยประสบมาให้เกิดผลสำเร็จและสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแบบอย่างในสถานการณ์เดียวกันได้นั่นเอง

Parmenter (1996 : 107) กล่าวว่า การปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับองค์กรหนึ่ง ๆ อาจจะไม่เหมาะสมกับองค์กรอื่นก็ได้แม้ว่าจะอยู่ในสาขาเดียวกันก็ตาม การปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ การปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้นกว่าแนวทางการปฏิบัติเดิมอย่างต่อเนื่องซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพ คือ การบริการลูกค้า ความยืดหยุ่น ระยะเวลาอันเหมาะสม นวัตกรรม ต้นทุนและความสามารถทางการแข่งขัน

ประพนธ์ ผาสุขยืด (2547 : 48) ได้กล่าวว่า จากประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมา มีสิ่งดี ๆ เกิดขึ้นมากมายภายในองค์กรของเรา มีสิ่งที่เรียกว่า Best Practice เกิดขึ้นในองค์กรแต่คนในองค์กรเองกับไม่รู้ผล ก็คือ เวลาจะทำอะไร ก็ต้องเริ่มต้นกันใหม่หมดทั้ง ๆ ที่หลายเรื่องไม่จำเป็นต้องเริ่มจากศูนย์เสมอไป เพราะสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งที่มีอยู่แล้วภายในองค์กรของเรา ซึ่งอาจจะหมายถึงจากหน่วยงานข้างเคียงก็ได้

วิธีการทำงานแบบแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice)

วิธีทำงานที่เป็นเลิศหรือที่เราเรียกกันว่า Best practice คือ วิธีทำงานที่เกิดผลงานในลักษณะที่น่าภูมิใจ น่าชื่นชม ผลสัมฤทธิ์สูง ประสิทธิภาพสูงหรือคุณภาพสูง องค์กรขนาดใหญ่ต้องทำ best practice ของการทำงานเรื่องต่าง ๆ นำมากำหนดเป็นมาตรฐานการทำงาน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างทีมเจ้าของ best practice กับทีมงานอื่นให้สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานได้ ยิ่งกว่านั้นต้องส่งเสริมให้มีการพัฒนา best practice ใหม่ขึ้นให้เป็นวิธีการที่ดีกว่าเดิมเป็นวงจรเรื่อยไป ไม่สิ้นสุด

แนวทางการจัดการความรู้โดย Best practice

1. เสาะหา มีเกณฑ์ในการคัดเลือก ต้องคัดเลือกตรงไปตรงมา
2. เป็น Best practice ที่เกิดขึ้นจากกลุ่ม มีเรื่องราวของกระบวนการพัฒนางานผ่านความยากลำบาก (ล้มเหลว) มีการฟันฝ่าจนกว่าจะบรรลุผล มีเรื่องราวให้เล่าเพื่อสะท้อนวิธีคิด วิธีปรึกษาหารือดึงเอาความรู้ฝังลึกจากสมาชิกกลุ่มและค้นคว้าความรู้จากภายนอกมาใช้
3. ในการประชุมเสนอผลงานต้องเตรียมตัว กระตุ้นให้มีการซักถามแลกเปลี่ยนกัน มีผู้ทรงคุณวุฒิคอยกระตุ้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และชี้ประเด็นเพื่อยกระดับความรู้โดยใช้คำถาม

4. มีการสร้างเงื่อนไขหรือบรรยากาศให้ผู้มาร่วมประชุมนำเอาความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนไปปฏิบัติเพิ่มพูนความรู้ฝังลึกของกลุ่มและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า Best Practice คือ วิธีการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ หรือการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกหน่วยงาน จากหลายช่องทาง ทั้งตัวผู้นำ ผู้ร่วมงาน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือภาวะปัญหา และการริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาที่มีขั้นตอนเมื่อมีวิธีการทำงานที่ดีต้องผ่านการเล่าเรื่องที่เป็นการทำงานของตนเองมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะของการแลกเปลี่ยนข้ามสายงาน ข้ามหน่วยงานโดยเกิดขึ้นในระดับบุคคล ระดับกลุ่มคน และระดับหน่วยงานย่อย Best Practice ที่ได้ควรมีการบันทึก

2. การสัมภาษณ์กลุ่ม

วรณี แกมเกต (2551 : 254-255) การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) เป็นการสัมภาษณ์พร้อมกันในเวลาเดียวกัน ครั้งละ 2 คนขึ้นไป อาจเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กก็ได้

ทุกคนตอบคำถามเดียวกันหมด การสัมภาษณ์กลุ่ม ใช้เมื่อนักวิจัยต้องการข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งกลุ่ม ส่วนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) แบบหนึ่ง เป็นการสัมภาษณ์และสนทนาแบบเจาะประเด็นด้วยการเชิญผู้ร่วมสนทนา มารวมเป็นกลุ่มอย่างเจาะจง ตามคุณสมบัติที่นักวิจัยกำหนด แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนา ได้ตอบ ถกปัญหา อภิปรายร่วมกัน แลกเปลี่ยนทัศนะกันอย่างกว้างขวางในประเด็นต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อที่จะหาข้อมูลที่ต้องการตรงประเด็นสำหรับตอบคำถามวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

รัตน์ บัวสนธิ์ (2552 : 123) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นการอาศัยความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มให้ร่วมกันตอบและตรวจสอบซึ่งกันและกันตามประเด็นคำถามของผู้สัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่ม ค่อนข้างเป็นข้อมูลที่มีความตรงน่าเชื่อถือได้มาก เพราะผ่านการตรวจสอบจากสมาชิกในกลุ่มมาแล้วนั่นเอง

สุภางค์ จันทวานิช (2553 : 91) กล่าวว่า มนุษย์สัมพันธ์ในการสัมภาษณ์ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสัมภาษณ์ทุกรูปแบบ เราต้องทำให้ผู้ที่จะให้สัมภาษณ์นั้นพอใจที่จะพูดกับเรา และยินดีให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ จึงจะมีทางให้ข้อมูลอย่างลึกซึ้งได้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้สัมภาษณ์ มีขั้นตอน คือ มีท่าที่เป็นมิตร เช่น การพูดจาเป็นกันเอง การยิ้ม และการแสดงความเอาใจใส่ในคำพูดของเขาตลอดเวลา ไม่แสดงที่ทำดูถูกหรือทำท่าว่าเขาไม่รู้อะไร แล้วจึงอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ให้เป็นที่เข้าใจในกรณีที่เขาพูดนอกเรื่องบางครั้งควรปล่อยบ้าง มีใช้ตัดบทอย่างกะทันหันจนเกินไป

สรุปได้ว่า การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) นั้นมุ่งให้ผู้ให้สัมภาษณ์พูดตอบคำถามเดียวกันที่ผู้วิจัยถาม กล่าวคือ มุ่งให้ตอบคำถามผู้วิจัย หรือโต้ตอบกับนักวิจัยเป็นหลัก โดยคำตอบก็จะถูกตรวจสอบโดยสมาชิกในกลุ่มที่ให้สัมภาษณ์ไปในตัว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

นิกร ศรีสุพัฒน์ (2550 : 60-71) ได้ทำการวิจัยการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับ คือ การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สามารถ โสภางเวทย์ (2550 : 142 – 165) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามที่คณะของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ข้อเสนอแนะในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังนี้ หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ กำหนดแนวทางในการพัฒนา มาตรฐานการศึกษาอย่างชัดเจน มีการประเมินคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดิเรก ศรีโยธา (2551 : 83-87) ได้ทำการวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 215 คน ผลการศึกษา พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีปัญหาการดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

สมนึก อินทวัน (2551 : 60-71) ได้ทำการวิจัย การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่เฒ่า พบว่า ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกฝ่าย โดยการประชุม การจัดอบรม มีการวางแผนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถและมีความสุข รวมทั้งต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับ ติดตาม เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน อีกทั้งต้องทำหน้าที่ในการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ

สุริโย จุลมณฑล (2551 : 72-75) ได้ทำการวิจัยการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลชะเชิงเทรา สรุปว่า ด้านปัจจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับด้าน ปัจจัย คือความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่ยอมรับความซื่อสัตย์สุจริต ของผู้บริหารโรงเรียน ความสามารถของผู้บริหารในการบริหารของผู้บริหารด้านกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับ คือ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน และชุมชน โรงเรียนให้ความสำคัญกับกิจกรรม

เสริมสร้างจริยธรรมนักเรียนให้มีความสำคัญกับกิจกรรมดนตรี กีฬาและศิลปวัฒนธรรมให้กับนักเรียนด้านผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับ คือ ความเป็นผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของนักเรียนความเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียน ความสามารถในการดูแลรักษาความสะอาดของตนเอง ทั้งนี้เพราะครู ผู้บริหารในเทศบาลฉะเชิงเทรา มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่มีความตระหนักกำกับติดตามการการอบรมให้ความรู้ เร่งรัดการทำงานประกันอย่างต่อเนื่อง

พิเชต มุลตะกร (2552 : 112-116) ได้ทำการวิจัยแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมและรายมาตรฐานมีระดับความเห็นด้วยมาก ประเด็นที่มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุดในแต่ละมาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียนโรงเรียนจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา มาตรฐานด้านครู โรงเรียนจัดให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 20 ชั่วโมง มาตรฐานด้านผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของชุมชน การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำแนกตามสถานและมาตรฐานการศึกษาโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผดุง ยาละ (2552 : 83-85) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข็ยงราย เขต 4 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กและศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา จำนวน 122 คน ผลการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความต้องการช่วยเหลือสนับสนุนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมา คือ ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพในสถานศึกษาตามลำดับ ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือขาดงบประมาณสำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและครูไม่ให้ความสำคัญกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

สิทธิศักดิ์ คำใบ (2552 : 75) ได้ทำการวิจัย ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า สถานศึกษา

มีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และการพัฒนามาตรฐาน การศึกษา

ประสิทธิ์ พ้องเสียง (2553 : 106-107) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยการอาชีพโพนทอง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการ ศึกษาค้นคว้า พบว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ โดยยึดกรอบการพัฒนางจรการพัฒนาระบบ SDLC ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาระบบ การวิเคราะห์ระบบ การออกแบบระบบ การนำระบบไปใช้ การดูแลและบำรุงรักษาตรวจสอบ ทำให้บุคลากรมีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในระบบ การประกันคุณภาพภายในทั้ง 3 ด้าน การวิเคราะห์ระบบ ทำให้สามารถแยกขั้นตอนการจัดเก็บ ข้อมูลสารสนเทศตามต้องการ การใช้ระบบสามารถนำระบบใหม่มาใช้และสืบค้นง่าย การดูแล รักษาและตรวจสอบระบบยังไม่สามารถปฏิบัติ ได้ จึงได้ร่วมกันพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กล ยุทธ์การนิเทศในเรื่องการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพและการเก็บรวบรวมข้อมูลการ ดำเนินงาน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เกิดความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถดูแล รักษาและตรวจสอบระบบได้ โดยสรุป การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาลัยการอาชีพโพนทอง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กลยุทธ์การประชุมปฏิบัติ การและการนิเทศ ทำให้ได้ระบบประกันคุณภาพการศึกษา บุคลากรมีความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัย จึงควรสนับสนุนส่งเสริมให้นำกลยุทธ์ การประชุมปฏิบัติการและการนิเทศ ไปใช้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ใน สถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

สุวิทย์ จันทร์เสถียร (2554 : 119-120) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาการประกันคุณภาพ ในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การประกัน คุณภาพภายในด้านผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพ ภายในส่วนของการเตรียมการพบว่าครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในดีขึ้น และผู้วิจัยและคณะได้ร่วมกันกำหนดตัวบ่งชี้สำคัญและกำหนดคุณุทธศาสตร์เพื่อพัฒนา จำนวน 4 ตัวได้แก่ 1) จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาการ 2) จำนวนครั้งที่มีการ จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรม ยอดนักอ่าน และ 4) จำนวนครั้งที่มีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ ผลการพัฒนาพบว่า โรงเรียนสามารถปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งหมด

จีรภา เพชรสงคราม (2554 : 68) ได้ทำการวิจัยการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษา โดยรวม พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

นนทลี พุ่มปรีดา (2554 : 93-94) ได้ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในเครือสารสาสน์เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เขต 2 กรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เขต 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เขต 2 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 314 คน พบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นปัญหาด้านการดำเนินการตรวจสอบ การทบทวน และการรายงานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยรวมไม่แตกต่างกันตามตัวแปร วุฒิการศึกษา หน้าที่การปฏิบัติงาน ประสบการณ์ทำงานประกันคุณภาพและอายุการทำงาน ส่วนรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นครูและผู้บริหารที่มีหน้าที่การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่วนครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานด้านประกันคุณภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีแตกต่างกัน

ปารณัท รุจิขยาгур (2554 : 100-104) ได้ทำการวิจัยแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาสภาพการดำเนินการ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนนักเรียน จำนวน 6 คน ประธานนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง

จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 20 คน พบว่า สภาพการดำเนินการในการประกันคุณภาพของโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ โดยภาพรวมทั้งหมด 8 ด้าน มีการดำเนินการร้อยละ 48 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในน้อยที่สุด คือ การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 25 และปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน พบว่า มีปัญหาในการดำเนินการในเรื่องของการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล และการดำเนินการ ด้านการผดุงคุณภาพการศึกษามีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด แนวทางในการพัฒนาประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ควรมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้ 1. สร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากร 2. ให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3. ให้ความรู้ในเรื่องของการเขียนโครงการและการสรุปประเมินผลโครงการ 4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การวางแผนและจัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานตามแผนการวางแผนในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลตามแผน

เสาวลักษณ์ บุญจันทร์ (2555 : 84-89) ได้ทำการวิจัยปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุทัยธานีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและด้านการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และแนวทางในการพัฒนา การดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน พบว่า 1. การดำเนินงานต้องการกำหนดมาตรฐานให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน 2. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี 3. จัดทำระบบสารสนเทศอย่างมีระบบจัดให้มีการประเมิน และการดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ จัดทำเผยแพร่รายงานประจำปี และที่สำคัญสถานศึกษาต้องจัดให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ภูวดล จุลสุนทร (2555 : 207-211) ได้ทำการวิจัยการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ระดับประถมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการอยู่ในระดับมาก การสนทนากลุ่มพบว่า ควรให้ความสำคัญของระดับด้านการพัฒนาผู้เรียนและผู้สอนเป็นหลัก และในการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับระบบประกันคุณภาพภายในที่ผู้วิจัยนำเสนอ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดตัวบ่งชี้สำคัญ 8 ตัวเพื่อนำไปพัฒนาตามกระบวนการการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการพัฒนาพบว่า โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมาย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน 2) ร้อยละของนักเรียนที่ปฏิบัติตามหลักศาสนา 3) จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) จำนวนครั้งที่ครูได้รับการฝึกอบรม และ 5) จำนวนครั้งที่ครูได้รับการนิเทศการสอน ส่วนที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ร้อยละของนักเรียนที่มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม 2) ร้อยละของนักเรียนที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษพื้นฐานได้ และ 3) จำนวนครั้งที่จัดกิจกรรมสนทนาการด้านกีฬา

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Lim (1999 : 379-390) ได้ทำการศึกษาวิจัย การประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาของประเทศกำลังพัฒนา โดยมุ่งศึกษาประเด็นของคุณภาพการจัดการเรียนการสอนการวิจัยและการให้บริการต่อชุมชน ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาขึ้นอยู่กับ ประสิทธิภาพในการจัดบริการสื่อ/อุปกรณ์ในการเสริมทักษะการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ รวมทั้งกระบวนการทางเทคนิคที่อำนวยความสะดวกในการพัฒนางานวิจัย ตลอดจนจนความต้องการ ในเรื่องของระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมในแต่ละสถาบัน

Basden (2000 : 1684 – A) ได้นำเสนอแนวคิดและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย โดยในขั้นแรกกล่าวถึงความจำเป็นของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเห็นว่าคุณภาพมีความสำคัญต่อการศึกษา อย่างยิ่ง จากนั้นได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนด เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจน ให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม มีการตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ กำหนดระบบและวิธีการควบคุมคุณภาพทั้งในส่วนของการกระบวนการและผลลัพธ์และมุ่งมั่นให้สถานศึกษาเป็นเสมือนองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีกระบวนการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีการวางแผนการจัดการดำเนินงาน คุณภาพเชิงรุก และได้มีการสรุป การประกันคุณภาพการศึกษาว่าไม่สามารถรับประกันคุณภาพของตัวผู้เรียนได้แต่กระบวนการประกันคุณภาพ

การศึกษา สามารถใช้เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่ องค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้

Atria (2000 : 4254 – A) ได้ทำการวิจัย ผลกระทบของการประกันคุณภาพและขั้นตอนการวางแผนการพัฒนาของอิลลินอยส์และขั้นตอนการวางแผนการพัฒนาต่อพฤติกรรมของครูในโรงเรียนราษฎรในชิคาโกต่อการพัฒนาโรงเรียน จากการศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพดังกล่าว มีอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงขององค์กรพอ ๆ กับทฤษฎีการกระตุ้นพฤติกรรมดังกล่าว ถูกมองว่าเป็นส่วนประกอบของทั้งสองทฤษฎี พฤติกรรมของครูเป็นเหมือนตัวกำหนดที่สำคัญของการพัฒนาโรงเรียน การประกันคุณภาพและขั้นตอนการวางแผนต่อการพัฒนาของอิลลินอยส์มีผลกระทบในแง่บวกของพฤติกรรมของครูต่อการพัฒนาโรงเรียน

Bugg (2001 : 4330 – A) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพและการวางแผนการปรับปรุงในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รัฐอิลลินอยส์ พบว่า

1. ก่อนที่จะมีการแนะนำเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการวางแผนการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมทั้งสองแห่งได้รักษาสภาพโครงสร้าง ที่เป็นรูปแบบสำหรับการปรับปรุงโรงเรียน
2. โรงเรียนชนบทสามารถนำรูปแบบของกระบวนการการประกันคุณภาพนี้ ได้พัฒนาโครงสร้างการปรับปรุงโรงเรียนได้
3. การประกันคุณภาพทำให้ยุทธศาสตร์การสอนเปลี่ยนไปในทางที่ดีและได้นำมาใช้ในโรงเรียนที่ร่วมโครงการ
4. แม้ว่าการประกันคุณภาพจะได้รับความสำเร็จในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนก็ตาม ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเตรียมการและดำเนินการด้วยความรอบคอบ จึงจะประสบความสำเร็จ
5. กรอบงานของการประกันคุณภาพมีศักยภาพที่จะช่วยปรับปรุง และพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ มีแหล่งเงินและต้องตระหนักถึงกระบวนการในการปรับปรุงและพัฒนาจึงจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

Steven (2004 : 2737 – A) ศึกษากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างชัดเจนในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลไกทางสังคมช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเทศเยอรมนี มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย จากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและควบคุมการประเมินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของครูที่ต้องรับผิดชอบต่ออาชีพของตนซึ่งต้องดำเนินไปอย่างมีเหตุผล และกระบวนการที่ชัดเจน ในประเทศสวีเดนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายในการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนถึงการประเมินครูในสถานศึกษา ซึ่งต้องเกิดการพัฒนาอย่างชัดเจน ในประเทศฝรั่งเศสให้ความสำคัญและเชื่อถือกับการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียนมี การควบคุมจากส่วนกลาง ในประเทศ

นิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมินจากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา นำเอา ระบบการสอนมาตรฐานกลางซึ่งอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐาน และในประเทศออสเตรเลีย มีการนำเอาระบบการประเมินผลโดยใช้ข้อสอบมาตรฐานมีการเตรียมการอย่างมีแบบแผนสู่การ ควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาขั้นสูงต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และเป็น การสร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ เสียและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน ร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหา วางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ตลอดจนประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการ กำกับดูแล ติดตาม ทุกขั้นตอนจนทำให้เกิดผลสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อ สะท้อนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบ คุณภาพ ให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสามารถนำผลสะท้อนไป พัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคตจะต้องมีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพทัดเทียมกัน เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษา คือผู้เรียนมีมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม จำเป็นต้องมีการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การประเมินผล และรับรองคุณภาพการศึกษา การดำเนินการดังกล่าวทำให้สถานศึกษามีความพร้อมในการ รับรองมาตรฐานประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558 ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. คำถามการวิจัย

สภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เป้าหมาย

เพื่อทราบสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา จำนวน 200 คน ได้แก่

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 20 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 20 คน รวมจำนวน 40 คน

4.2 ครู ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มฯ ของของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโรงเรียนละ 8 คน รวมจำนวน 160 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยตามระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยกำหนดใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสภาพปัญหาและสภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถามสอบถามผู้บริหาร และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

5.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย สถานภาพ ตำแหน่ง/การปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

5.3.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดจุดมุ่งหมาย และวางแผนเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างกรอบแนวคิด คือ ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557

5.3.2 ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 มี 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 1) ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา
- 3) สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
- 4) สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 5) สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 7) สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายใน
- 8) สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น
- 9) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
- 10) ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน
- 11) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
- 12) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 13) ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 14) ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ
- 15) สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น ประกอบด้วย การพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียนบรรลุ ผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา และ
- 16) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

5.3.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.4 สร้างแบบสอบถาม จากร่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบลิเคอร์ท และได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามใน 2 ประเด็น

คือ ระดับสภาพปัญหา และ ระดับความคิดเห็น ในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5.4.1 ประเด็นคำถามเพื่อทราบระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยกำหนด การแปลความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัญหาในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัญหาในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัญหาในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัญหาในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัญหาในระดับน้อยที่สุด

5.4.2 ประเด็นคำถามเพื่อทราบความคิดเห็น นำไปสู่การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยกำหนดการแปล ความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

5.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของตัวบ่งชี้ทั้ง 70 ตัวบ่งชี้ ที่ใช้เป็นข้อคำถามในแบบถาม โดยการหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

5.5.1 นายสมเพชร มัชปะโม ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองบัวกุดอ้อ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (สาขาการวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือด้านสถิติ และการวิจัย

5.5.2 นายอำนาจ ไลออน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญ การพิเศษ โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

5.5.3 นางราตรี ฉวีวงศ์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

ในการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) จากการ กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความความตรงเชิงเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความความตรงเชิงเนื้อหา

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่มีความความตรงเชิงเนื้อหา

สำหรับการกำหนดเกณฑ์การพิจารณาผู้วิจัยกำหนดตัวบ่งชี้จะต้องมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งผลการวิเคราะห์ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของตัวบ่งชี้ หรือข้อคำถามการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ทุกตัวมีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปทุกข้อ ซึ่งแสดงว่า ตัวบ่งชี้หรือ ข้อคำถามทุกตัว มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่มุ่งศึกษา (วิลาวัลย์ มาคุ้ม. 2549 : 194-195) จากนั้นนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ซึ่งในการ วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย คือ 1) โรงเรียนเมืองพลวิทยาคม 2) โรงเรียนบัวใหญ่ และ 3) โรงเรียนประทาย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.944

5.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม เป้าหมายที่ทำการศึกษา ทั้งจำนวน 200 คน

6. สถานที่

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทั้ง 20 โรงเรียน

7. ระยะเวลา

การวิจัยในระยะที่ 1 ช่วงเวลาระหว่างเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2557 ถึง เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2558

8. วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

8.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่ออนุญาตออกหนังสือไปยังโรงเรียนในสังกัดองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มเป้าหมายที่ทำการ ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

8.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ส่งถึงโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเอง พร้อมขอความอนุเคราะห์ให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามแล้ว ซึ่งผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ครบทั้ง 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2558

8.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด และเป็นแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ทั้งจำนวน 200 ฉบับ โดยใช้การวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

8.3.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม

8.3.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบ มาใส่รหัสและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

8.3.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่และร้อยละ

8.3.4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

8.3.5 นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ ไปทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อ รายด้านและโดยรวม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับปัญหาน้อยที่สุด

8.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

9. ผลลัพธ์ที่ได้

ได้ทราบระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐาน การศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. คำถามการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐาน การศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความแตกต่างกันหรือไม่

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

3. เป้าหมาย

ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 20 คน และรองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ จำนวน 20 คน รวมจำนวน 40 คน

4.2 ครู ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มฯ ของของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามโรงเรียนละ 8 คน รวมจำนวน 160 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

6. สถานที่

สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20
โรงเรียน

7. ระยะเวลา

การวิจัยในระยะที่ 2 ช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558

8. วิธีดำเนินการ

ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบ
มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติในการวิเคราะห์
เปรียบเทียบ ดังนี้

8.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) ของแบบสอบถามแต่ละรายการ แล้วนำมาข้อมูลมาเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา โดยถือเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 111)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 เห็นด้วยมาก

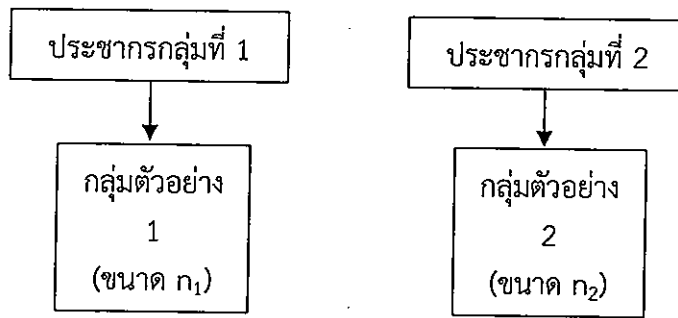
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 เห็นด้วยน้อยที่สุด

8.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา จำแนกตาม
ตำแหน่ง/การปฏิบัติงาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้การ
ทดสอบค่า t-test (Independent) โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม มาจากประชากร 2 กลุ่ม
ที่เป็นอิสระจากกัน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างขนาด n_1 จากประชากรกลุ่มที่ 1 และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
ขนาด n_2 จากประชากรกลุ่มที่ 2

แผนภาพที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

9. ผลลัพธ์ที่ได้

ได้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. คำถามการวิจัย

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เป้าหมาย

ทราบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

สถานศึกษาต้นแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนนาข้าววิทยาคม โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม และโรงเรียนจวบวิทยาลัย

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกสัมภาษณ์กลุ่ม (Recording Focus Group Interview Form)

5.1 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แบบบันทึกสัมภาษณ์กลุ่ม สัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับโรงเรียนต้นแบบ

5.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1) ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดขอบข่ายและสร้างแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

2) ร่างแบบสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557 ประกอบด้วย 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

4) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

6. สถานที่

โรงเรียนนาข้าววิทยาคม โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม โรงเรียนจวบวิทยาลัย

7. ระยะเวลา

การวิจัยในระยะที่ 3 ช่วงเวลาระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2558

8. วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

8.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ใช้ในการวิจัย

8.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูของสถานศึกษาต้นแบบ 3 โรงเรียน ช่วงระหว่างวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2558

8.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วสรุปผลการศึกษาเป็นความเรียง

9. ผลลัพธ์ที่ได้

ได้ทราบแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับของวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งขั้นตอนการนำเสนอผลออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ในการแปลความ หมายถึง ดังนี้

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

T หมายถึง ค่าสถิติทดสอบที (t-test)

* หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่ (จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	95	47.50
1.2 หญิง	105	52.50
รวม	200	100.00
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	40	20.00
2.2 ครูหัวหน้ากลุ่มสาระฯ	160	80.00
รวม	200	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	63	31.50
3.2 ปริญญาโท	132	66.00
3.3 ปริญญาเอก	5	2.50
รวม	200	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และครูหัวหน้ากลุ่มสาระฯ จำนวน 160 คน

คิดเป็นร้อยละ 80.00 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ตอนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยผลการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยวิเคราะห์สภาพปัญหาทั้งในภาพรวมรายมาตรฐาน และรายชื่อ (ตัวบ่งชี้) ดังแสดงในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมรายมาตรฐานและรายชื่อ

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ			
1. ครูมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ	1.64	.71	น้อย
2. ครูมีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการและจุดหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1.83	.85	น้อย
3. ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	2.10	.86	น้อย
4. ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.64	.06	ปานกลาง
5. ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก	2.00	.79	น้อย
6. ครูมีความสามารถในการแสวงหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	1.82	.71	น้อย
7. ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	1.36	.59	น้อยที่สุด

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
8. ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.88	.84	มาก
9. ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	1.76	.70	น้อย
10. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	1.46	.61	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.05	.79	น้อย
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะ ผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา			
11. ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติ ตนตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ	2.94	.20	ปานกลาง
12. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัด การศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทาง วิชาการ	2.87	.04	ปานกลาง
13. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงาน อย่างมีคุณภาพ	2.97	.12	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.93	.05	ปานกลาง
3. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้			
14. สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้การได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาดสวยงาม	3.26	.85	ปานกลาง
15. สถานศึกษามีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บ และ สร้างเสริมความปลอดภัย	2.49	.09	น้อย
16. สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากร เพื่อจัดการศึกษา	2.00	.81	น้อย
17. สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม ที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา	2.62	.76	ปานกลาง

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.59	.52	ปานกลาง
4. สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน			
18. สถานศึกษามีการกระจายอำนาจบริหารและ จัดการศึกษา	2.31	.86	น้อย
19. สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม	2.43	.96	ปานกลาง
20. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมพัฒนา สถานศึกษา	1.48	.72	น้อยที่สุด
21. สถานศึกษาบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์	1.61	.74	น้อย
22. สถานศึกษาตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติงาน	2.18	.96	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.00	.43	น้อย
5. สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ			
23. สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน	2.72	.94	ปานกลาง
24. สถานศึกษาส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ	2.06	.67	น้อย
25. สถานศึกษาส่งเสริมการผลิต การใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศและพัฒนานวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1.79	.07	น้อย
26. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	2.00	.70	น้อย
27. สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบ	2.16	.80	น้อย
28. สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ	1.50	.59	น้อยที่สุด
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.04	.41	น้อย

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
6. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
29. สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้	1.25	.53	น้อยที่สุด
30. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	1.73	.99	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	1.49	.34	น้อยที่สุด
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน			
31. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	1.32	.53	น้อยที่สุด
32. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	1.16	.42	น้อยที่สุด
33. สถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	2.10	.80	น้อย
34. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	2.24	.92	น้อย
35. สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	1.73	.54	น้อย
36. สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	2.20	.85	น้อย
37. สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	1.06	.23	น้อยที่สุด
38. สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.12	.77	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	1.74	.49	น้อย
8. สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น			

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
39. สถานศึกษาจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน ตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	2.09	.84	น้อย
40. สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการ ยกระดับคุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษา	3.26	.25	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.67	.82	ปานกลาง
9. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์			
41. มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรม เบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ	3.24	.89	ปานกลาง
42. มีความซื่อสัตย์สุจริต	2.80	.89	ปานกลาง
43. มีความกตัญญูกตเวที	2.56	.77	ปานกลาง
44. มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และ มีจิตสาธารณะ	2.43	.09	น้อย
45. ประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวม อย่างคุ้มค่า	2.76	.08	ปานกลาง
46. นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย	3.66	.84	มาก
47. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	3.34	.78	ปานกลาง
48. ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	2.12	.78	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.86	.51	ปานกลาง
10. ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน			
49. ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร เป็นไปตามเกณฑ์	3.00	.76	ปานกลาง
50. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบ ร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน	3.80	.64	มาก

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
51. ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญา อาเซียน	3.46	.82	ปานกลาง
52. ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้านและทักษะอาชีพ	3.12	.78	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	3.34	.36	ปานกลาง
11. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต			
53. มีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียร พยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบจนกระทั่งงานสำเร็จ	2.62	.81	ปานกลาง
54. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	1.40	.76	น้อยที่สุด
55. มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับ อาชีพที่ตนสนใจ	2.09	.51	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.04	.61	น้อย
12. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้ อย่างมีความสุข			
56. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด	3.64	.00	มาก
57. ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันใน สังคมได้อย่างมีความสุข	1.91	.62	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.77	.22	ปานกลาง
13. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง			
58. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	2.14	.91	น้อย
59. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	1.68	.86	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	1.91	.32	น้อย

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
14. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมี สุนทรียภาพ			
60. ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และ สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	1.62	.69	น้อย
61. ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยง สภาวะที่เสี่ยงต่อ โรคภัยอุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ	2.44	.90	น้อย
62. ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองมีความมั่นใจกล้าแสดงออก และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	2.22	.88	น้อย
63. ผู้เรียนที่มีความรู้สึกรักชาติในศิลปะ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์	2.61	.86	ปานกลาง
64. ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการ	1.80	.86	น้อย
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.14	.42	น้อย
15. สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และ จุดเน้น			
65. สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน	2.44	.94	น้อย
66. สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา	3.10	.94	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	2.77	.46	ปานกลาง
16. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน			
67. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของ ผู้เรียน	1.68	.68	น้อย
68. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู	1.86	.61	น้อย
69. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหาร สถานศึกษา	1.38	.51	น้อยที่สุด
70. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา	1.81	.83	น้อย

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าสถิติ		ระดับ ปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
เฉลี่ยรวมรายมาตรฐาน	1.68	.22	น้อย
เฉลี่ยรวม 16 มาตรฐาน	2.31	.53	น้อย

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวมรายมาตรฐาน และรายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูจากแบบสอบถาม จำนวน 16 มาตรฐาน โดยภาพรวมของสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = .53) โดยมีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาของภาพรวมรายมาตรฐานต่ำสุดถึงสูงสุด คือ 1.49 ถึง 3.34 และเมื่อพิจารณาระดับสภาพปัญหารายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .36) ซึ่งถือว่า มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = .05) และ มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = .51) ส่วนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.49$, S.D. = .34) ทั้งนี้หากพิจารณาค่าเฉลี่ยสภาพปัญหารายข้อ (ตัวบ่งชี้) จากแบบสอบถาม จำนวน 70 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .84) รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .64) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 1.06$, S.D. = .23)

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยแยกนำเสนอเป็นรายมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 6 ถึง ตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ตามมาตรฐานที่ 1

ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. ครูมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตาม มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ	1.64	.71	น้อย	8
2. ครูมีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการและ จุดหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1.83	.85	น้อย	5
3. ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	2.10	.86	น้อย	3
4. ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.64	.06	ปานกลาง	2
5. ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก	2.00	.79	น้อย	4
6. ครูมีความสามารถในการแสวงหาสื่อและ เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	1.82	.71	น้อย	6
7. ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตาม ศักยภาพ	1.36	.59	น้อยที่สุด	10
8. ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.88	.84	มาก	1
9. ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ อย่างเหมาะสม	1.76	.70	น้อย	7
10. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	1.46	.61	น้อย	9
เฉลี่ยรวม	2.05	.79	น้อย	

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงาน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ พบว่า ในภาพ รวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 2.05$, S.D. = .79) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .84) รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = .06) ส่วนข้อที่มีค่า เฉลี่ยระดับปัญหาต่ำสุด คือ ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 1.36$, S.D. = .59)

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 2

ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับของสภาพปัญหา
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ	2.94	.20	ปานกลาง	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ	2.87	.04	ปานกลาง	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ	2.97	.12	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม	2.93	.05	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = .05)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = .12) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและ จรรยาบรรณของวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = .20) ส่วนมาตรฐานที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = .04)

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 3

สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับของสภาพปัญหา
1. สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาดสวยงาม	3.26	.85	ปานกลาง	1
2. สถานศึกษามีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บ และสร้างเสริมความปลอดภัย	2.49	.09	น้อย	3
3. สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา	2.00	.81	น้อย	4
4. สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา	2.62	.76	ปานกลาง	2
เฉลี่ยรวม	2.59	.52	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = .52) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษามี

อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาดสวยงาม ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = .85) รองลงมา คือ สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = .76) ส่วนมาตรฐานที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.00$, S.D. = .81)

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 4

สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. สถานศึกษามีการกระจายอำนาจบริหารและ จัดการศึกษา	2.31	.86	น้อย	2
2. สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม	2.43	.96	ปานกลาง	1
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วน ร่วมพัฒนาสถานศึกษา	1.48	.72	น้อยที่สุด	5
4. สถานศึกษาบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์	1.61	.74	น้อย	4
5. สถานศึกษาตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติ งาน	2.18	.96	น้อย	3
เฉลี่ยรวม	2.00	.43	น้อย	

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม

($\bar{X} = 2.43$, S.D. = .96) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = .86) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.48$, S.D. = .72)

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 5

สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของ ท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน	2.72	.94	ปานกลาง	1
2. สถานศึกษาส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ	2.06	.67	น้อย	3
3. สถานศึกษาส่งเสริมการผลิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและพัฒนานวัตกรรมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้	1.79	.07	น้อย	5
4. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ หลากหลาย	2.00	.70	น้อย	4
5. สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการ จัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	2.16	.80	น้อย	2
6. สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	1.50	.59	น้อยที่สุด	6
เฉลี่ยรวม	2.04	.41	น้อย	

จากตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า

ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.04$, S.D. = .41) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = .94) รองลงมา คือ สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.16$, S.D. = .80) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 1.50$, S.D. = .59)

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 6

สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับของสภาพปัญหา
1. สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้	1.25	.53	น้อยที่สุด	2
2. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	1.73	.99	น้อย	1
เฉลี่ยรวม	1.49	.34	น้อยที่สุด	

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.49$, S.D. = .34) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 1.73$, S.D. = .99) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 1.25$, S.D. = .53)

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ตามมาตรฐานที่ 7

สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษาที่เน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	1.32	.53	น้อยที่สุด	6
2. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษาที่เน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	1.16	.42	น้อยที่สุด	7
3. สถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	2.10	.80	น้อย	4
4. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษา	2.24	.92	น้อย	1
5. สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	1.73	.54	น้อย	5
6. สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	2.20	.85	น้อย	2
7. สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน	1.06	.23	น้อยที่สุด	8
8. สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	2.12	.77	น้อย	3
เฉลี่ยรวม	1.74	.49	น้อย	

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีสภาพ ปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย ระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

($\bar{X} = 2.24$, S.D. = .92) รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = .85) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 1.06$, S.D. = .23)

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 8

สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับของสภาพปัญหา
1. สถานศึกษาจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	2.09	.84	น้อย	2
2. สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา	3.26	.25	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม	2.67	.82	ปานกลาง	

จากตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = .82) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = .25) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = .84)

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 9

ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและ ค่านิยมที่พึงประสงค์	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตาม หลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ	3.24	.89	ปานกลาง	3
2. มีความซื่อสัตย์สุจริต	2.80	.89	ปานกลาง	4
3. มีความกตัญญูกตเวที	2.56	.77	ปานกลาง	6
4. มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อ ส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ	2.43	.09	น้อย	7
5. ประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า	2.76	.08	ปานกลาง	5
6. นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิ ปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย	3.66	.84	มาก	1
7. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม	3.34	.78	ปานกลาง	2
8. ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุข	2.12	.78	น้อย	8
เฉลี่ยรวม	2.86	.51	ปานกลาง	

จากตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = .51) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = .84) รองลงมา คือ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์

และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .78) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\bar{X} = 2.12$, S.D. = .78)

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 10

ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับของสภาพปัญหา
1. ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์	3.00	.76	ปานกลาง	4
2. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน	3.80	.64	มาก	1
3. ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญาอาเซียน	3.46	.82	ปานกลาง	2
4. ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้านและทักษะอาชีพ	3.12	.78	ปานกลาง	3
เฉลี่ยรวม	3.34	.36	มาก	

จากตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = .36) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .64) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญาอาเซียน ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = .82) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = .76)

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 11

ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	อันดับของสภาพปัญหา
1. มีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดยรอบคอบจนกระทั่งงานสำเร็จ	2.62	.81	ปานกลาง	1
2. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	1.40	.76	น้อยที่สุด	3
3. มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ	2.09	.51	น้อย	2
เฉลี่ยรวม	2.04	.61	น้อย	

จากตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.04$, S.D. = .61) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ มีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดยรอบคอบจนกระทั่งงานสำเร็จ ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = .81) รองลงมา คือ มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ ($\bar{X} = 2.09$, S.D. = .51) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 1.40$, S.D. = .76)

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 12

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกัน ในสังคมได้อย่างมีความสุข	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด	3.64	.00	มาก	1
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	1.91	.62	น้อย	2
เฉลี่ยรวม	2.77	.22	ปานกลาง	

จากตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = .22) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = .00) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 1.91$, S.D. = .62)

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ตามมาตรฐานที่ 13

ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตาม แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	2.14	.91	น้อย	1
2. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1.68	.86	น้อย	2
เฉลี่ยรวม	1.91	.32	ปานกลาง	

จากตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงาน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 1.91$, S.D. = .32) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหา
สูงสุด คือ ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง. ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = .91) ส่วนข้อที่มีระดับ
ปัญหาลดสุด คือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 1.68$,
S.D. = .86)

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ตามมาตรฐานที่ 14

ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	1.62	.69	น้อย	5
2. ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและ หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อ โรคภัยอุบัติเหตุและ ปัญหาทางเพศ	2.44	.90	น้อย	2
3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองมีความมั่นใจกล้า แสดงออกและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	2.22	.88	น้อย	3
4. ผู้เรียนที่มีความรู้สึกรับซึ่งในศิลปะ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์	2.61	.86	ปานกลาง	1
5. ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการ	1.80	.86	น้อย	4
เฉลี่ยรวม	2.14	.42	น้อย	

จากตารางที่ 19 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงาน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ พบว่า ในภาพรวม
มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = .42) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนที่มีความรู้สึกรับซึ่งในศิลปะ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์
และวรรณศิลป์ ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = .86.) รองลงมา คือ ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและ
หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อ โรคภัยอุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = .90) ส่วนข้อ
ที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกาย
ตามเกณฑ์มาตรฐาน ($\bar{X} = 1.62$, S.D. = .69)

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 15

สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็น ลักษณะเด่นของผู้เรียน	2.44	.94	น้อย	2
2. สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็น เอกลักษณ์ของสถานศึกษา	3.10	.94	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม	2.77	.46	ปานกลาง	

จากตารางที่ 20 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = .46) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = .94) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาลดต่ำสุด คือ สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = .94)

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 16

ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน	ค่าสถิติ		สรุประดับปัญหา	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	อันดับ ของสภาพ ปัญหา
1. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อ คุณภาพของผู้เรียน	1.68	.68	น้อย	3
2. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู	1.86	.61	น้อย	1
3. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อ ผู้บริหารสถานศึกษา	1.38	.51	น้อยที่สุด	4
4. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อ สถานศึกษา	1.81	.83	น้อย	2
เฉลี่ยรวม	1.68	.22	น้อย	

จากตารางที่ 21 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และระดับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาตรฐานที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.68$, S.D. = .22) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู ($\bar{X} = 1.86$, S.D. = .61) รองลงมา คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.81$, S.D. = .83) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาลดต่ำสุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.38$, S.D. = .51)

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ในการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

สถานศึกษาและครู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การทดสอบที (t-test) โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น			
	ผู้บริหาร		ครู	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1. ครูมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ	1.45	.55	1.69	.74
2. ครูมีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการและจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1.40	.67	1.94	.86
3. ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	2.22	.83	2.07	.86
4. ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.78	1.14	2.60	1.04
5. ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก	2.85	.74	2.28	.76
6. ครูมีความสามารถในการแสวงหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้	1.98	.70	1.78	.71
7. ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	1.22	.48	1.40	.62
8. ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.58	.84	3.96	.83
9. ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	1.52	.50	1.82	.73
10. ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน	1.38	.54	1.49	.62
เฉลี่ยรวม	2.04	.80	2.10	.74

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น			
	ผู้บริหาร		ครู	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา				
11. ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ	1.22	.42	3.38	.91
12. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ	1.45	.55	3.22	.80
13. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1.15	.36	3.43	.70
เฉลี่ยรวม	1.28	.16	3.34	.11
3. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้				
14. สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาดสวยงาม	2.35	.77	3.48	.71
15. สถานศึกษามีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บ และสร้างเสริมความปลอดภัย	1.28	.45	2.79	.98
16. สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากร เพื่อจัดการศึกษา	1.52	.50	2.11	.83
17. สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา	1.80	.69	2.82	.63
เฉลี่ยรวม	1.74	.46	2.80	.56
4. สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน				
18. สถานศึกษามีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา	1.25	.40	2.61	.67

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น			
	ผู้บริหาร		ครู	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
19. สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม	1.38	.49	2.69	.86
20. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมพัฒนา สถานศึกษา	1.12	.40	1.58	.75
21. สถานศึกษาบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์	1.28	.55	1.69	.75
22. สถานศึกษาตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติงานสารสนเทศ และพัฒนานวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1.08	.27	2.46	.86
เฉลี่ยรวม	1.22	.12	2.20	.53
5. สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ				
23. สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน	1.82	1.01	2.95	.78
24. สถานศึกษาส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ	1.35	.62	2.23	.56
25. สถานศึกษาส่งเสริมการผลิต การใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศและพัฒนานวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1.12	.33	1.96	1.12
26. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	1.10	.30	2.22	.58
27. สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ	1.20	.40	2.41	.68
28. สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ	1.08	.27	1.61	.60
เฉลี่ยรวม	1.28	.28	2.23	.45
6. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น				
29. สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้	1.08	.27	1.29	.57
30. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	1.08	.27	1.89	1.04

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น			
	ผู้บริหาร		ครู	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เฉลี่ยรวม	1.08	.00	1.59	.42
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน				
31. สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายปฏิรูป การศึกษา	1.00	.00	1.40	.56
32. สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ที่เน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	1.00	.00	1.20	.46
33. สถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	1.12	.33	2.34	.69
34. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา	1.00	.00	2.54	.76
35. สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษา	1.08	.27	1.89	.46
36. สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา	1.05	.22	2.49	.69
37. สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน	1.00	.00	1.07	.25
38. สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1.20	.40	2.34	.66
เฉลี่ยรวม	1.06	.07	1.91	.61
8. สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูป การศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้สูงขึ้น				
39. สถานศึกษาจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุน ตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	1.02	.16	2.36	.73
40. สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการ ยกระดับคุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษา	1.32	.66	3.74	.82
เฉลี่ยรวม	1.18	.21	3.05	.98

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น			
	ผู้บริหาร		ครู	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
9. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์				
41. มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้น ของศาสนาที่ตนนับถือ	2.40	.93	3.46	.74
42. มีความซื่อสัตย์สุจริต	2.02	.58	3.00	.85
43. มีความกตัญญูกตเวทิตะ	1.68	.62	2.78	.63
44. มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และมี จิตสาธารณะ	1.15	.36	2.75	.96
45. ประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวม อย่างคุ้มค่า	3.08	.69	2.69	1.15
46. นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย	3.42	.98	3.71	.79
47. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	3.10	.63	3.93	.81
48. ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	2.55	1.01	2.01	.68
เฉลี่ยรวม	2.42	.78	3.04	.63
10. ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน				
49. ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร เป็นไปตามเกณฑ์	2.45	.71	3.13	.71
50. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบ ร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน	3.58	.71	3.86	.61
51. ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญา อาเซียน	2.82	.81	3.62	.75
52. ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้านและทักษะอาชีพ	2.68	.57	3.23	.34
เฉลี่ยรวม	2.88	.49	3.46	.34

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น			
	ผู้บริหาร		ครู	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต				
53. มีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบจนกระทั่งงานสำเร็จ	2.10	.54	2.76	.81
54. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	1.18	.45	1.46	.82
55. มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ	1.92	.47	2.13	.52
เฉลี่ยรวม	1.73	.49	2.12	.65
12. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข				
56. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด	3.10	.84	3.77	1.00
57. ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	2.30	.69	1.81	.56
เฉลี่ยรวม	2.70	.65	2.79	1.38
13. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
58. ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง	1.28	.50	2.35	.86
59. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.18	.45	1.81	.89
เฉลี่ยรวม	1.22	.07	2.08	.38
14. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ				
60. ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	1.38	.58	1.68	.70
61. ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อ โรคมัยอับติเหตุและปัญหาทางเพศ	2.00	.88	2.55	.87

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น			
	ผู้บริหาร		ครู	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
62. ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองมีความมั่นใจกล้าแสดงออก และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	1.62	.63	2.36	.87
63. ผู้เรียนที่มีความรู้สึกรักซาบซึ้งในศิลปะ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์	1.75	.54	2.82	.78
64. ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการ	1.15	.43	1.96	.87
เฉลี่ยรวม	1.58	.33	2.28	.46
15. สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และ จุดเน้น				
65. สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน	1.08	.27	2.78	.71
66. สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของ สถานศึกษา	1.92	.47	3.39	.78
เฉลี่ยรวม	1.50	.60	3.08	.43
16. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ของผู้ปกครองและชุมชน				
67. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของ ผู้เรียน	1.12	.40	1.82	.66
68. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู	1.82	.55	1.87	.62
69. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหาร สถานศึกษา	1.12	.40	1.44	.51
70. ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา	1.38	.49	1.92	.86
เฉลี่ยรวม	1.36	.33	1.76	.22
เฉลี่ยรวม 16 มาตรฐาน	1.64	.58	2.49	.58

จากตารางที่ 22 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของ

ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 40 คน และครู จำนวน 160 คนซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวข้างต้นไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ดังแสดง ในตารางที่ 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ตำแหน่ง				t	Sig
	ผู้บริหาร		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.40	.80	2.10	.74	-1.188	.853
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถ ในการบริหารจัดการศึกษา	1.28	.16	3.34	.11	-18.724	.000*
3. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	1.74	.46	2.80	.56	-2.933	.026*
4. สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	1.22	.12	2.20	.53	-4.051	.013*
5. สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตร สถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.28	.28	2.23	.45	-4.391	.001*
6. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.08	.00	1.59	.42	-1.700	.339
7. สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	1.06	.07	1.91	.61	-3.948	.005*
8. สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และ แนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็น มาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการ ศึกษาให้สูงขึ้น	1.18	.21	3.05	.98	-2.662	.211

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ตำแหน่ง				t	Sig
	ผู้บริหาร		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
9. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	2.42	.78	3.04	.63	-1.744	.103
10. ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน	2.88	.49	3.46	.34	-1.938	.101
11. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	1.73	.49	2.12	.65	-.817	.460
12. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	2.70	.65	2.79	.138	-.085	.943
13. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.22	.07	2.08	.38	-3.096	.186
14. ผู้เรียนมีมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ	1.58	.33	2.28	.46	-2.760	.025*
15. สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น	1.50	.60	3.08	.43	-3.054	.104
16. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน	1.36	.33	1.76	.22	-2.032	.088
เฉลี่ยรวม	1.64	.58	2.49	.58	-4.117	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครู จำนวน 160 คน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหาก

พิจารณารายมาตรฐาน ยังพบว่า มีมาตรฐานที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ในส่วนด้านอื่น ๆ นั้นมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ

ทั้งนี้หากพิจารณา จากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในภาพรวม จะเห็นว่า ความคิดเห็นของครู จะมีระดับปัญหาสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ในการศึกษาแนวทางในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาในระยะที่ 1 และ ระยะ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนนาข่าวิทยาคม โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม และโรงเรียนจวบวิทยาลัย โดยมีการวิเคราะห์ผลการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรให้การสนับสนุนใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 3) การพัฒนาภาวะผู้นำด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สูงขึ้นทั้งของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

สำหรับการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ ประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2557 ประกอบด้วย 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้

กลุ่มตัวเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 20 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 20 คน รวมจำนวน 40 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในปีการศึกษา 2558

2. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มฯ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในปีการศึกษา 2558 โรงเรียนละ 8 คน รวมจำนวน 160 คน

ในการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยกำหนดเลือกใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. แบบสอบถาม เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขั้นตอนการวิจัยระยะที่ 1 และ ระยะที่ 2 โดยมีข้อคำถาม ตามมาตรฐาน 16 มาตรฐาน 70 ข้อ (ตัวบ่งชี้) โดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยข้อคำถาม ในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 0.67-1.00 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าข้อคำถามทุกข้อสามารถนำไปใช้สร้างเป็น แบบสอบถามและเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้ และผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha co-efficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยทั้งฉบับ เท่ากับ .944

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ ค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการทดสอบค่า t-test เพื่อนำค่าเฉลี่ยและค่าทดสอบ ไปเปรียบเทียบความคิดเห็น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และครูหัวหน้ากลุ่มสาระฯ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50

2. สรุปผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวม 16 มาตรฐาน สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = .53) หากพิจารณาระดับสภาพ ปัญหารายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีระดับปัญหาสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มาตรฐานที่ 10

ผู้เรียนมีความรู้และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.93$, S.D.) ซึ่งมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.49$) ซึ่งมีสภาพปัญหาน้อย

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาภาพรวมรายข้อ (ตัวบ่งชี้) จากแบบสอบถาม จำนวน 70 ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.88$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนมาตรฐานที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 1.06$) มีระดับปัญหาน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ สรุปเป็นรายมาตรฐาน พบว่า

1. มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 2.05$) ทั้งนี้หากพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 2.64$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาต่ำสุด คือ ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 1.36$)

2. มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$) ทั้งนี้หากพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.97$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.94$) ส่วนมาตรฐานที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการ ศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.87$)

3. มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.59$) ทั้งนี้หาก พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ

สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้การได้ดี ถูกสุขลักษณะสะอาดสวยงาม ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.62$) ส่วนมาตรฐานที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.00$)

4. มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.00$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.43$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.31$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.48$)

5. มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.72$) รองลงมา คือ สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.16$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.04$)

6. มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.49$) ทั้งนี้หากพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 1.73$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 1.25$)

7. มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.74$) หากพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.24$) รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐาน

การศึกษา ($\bar{X} = 2.20$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 1.06$)

8. มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 2.09$)

9. มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมา คือ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.34$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ($\bar{X} = 2.12$)

10. มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญาอาเซียน ($\bar{X} = 3.46$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.00$)

11. มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ มีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบจนกระทั่งงานสำเร็จ ($\bar{X} = 2.62$) รองลงมา คือ มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ ($\bar{X} = 2.09$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาต่ำสุด คือ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 1.40$)

12. มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ($\bar{X} = 3.64$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาลดต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 1.91$)

13. มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง. ($\bar{X} = 2.14$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาลดต่ำสุด คือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 1.68$)

14. มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนที่มีความรู้สึกรักชาติซึ่งในศิลปะ หัตถศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์ ($\bar{X} = 2.61$) รองลงมา คือ ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อ โรคภัยอุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ ($\bar{X} = 2.44$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน ($\bar{X} = 1.62$)

15. มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษาบรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.10$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาลดต่ำสุด คือ สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน ($\bar{X} = 2.44$)

16. มาตรฐานที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน พบว่า ในภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.68$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู ($\bar{X} = 1.86$) รองลงมา คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.81$) ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาลดต่ำสุด คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.38$)

จากผลสรุปเป็นรายมาตรฐาน ดังกล่าว สรุปผลได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม 16 มาตรฐาน อยู่ในระดับน้อย และหากพิจารณา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ แรก คือ 1) มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคม อาเซียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ การศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนมาตรฐานที่ค่าเฉลี่ยระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษา สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.49 และมีสภาพปัญหาอยู่ ในระดับน้อยที่สุด

3. สรุปผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบ มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน สังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้อง กับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ใน ภาพรวมของครูหัวหน้ากลุ่มสาระฯ มีระดับค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา

4. สรุปผลการการศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ในการสรุปผลการการศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสรุปผลจากแบบสัมภาษณ์ และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการศึกษาสภาพปัญหา โดยสรุปผลได้ดังนี้

4.1 มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้

4.1.1 ให้การสนับสนุน ส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน หรือ อาจจัดทำโครงการการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้วย

4.1.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูในด้านการจัดทำแผนการสอน ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.2 มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและ มีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

4.2.1 ผู้บริหารควรสร้างภาวะผู้นำในการบริหารจัดการศึกษา และเน้นการมีส่วนร่วม และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4.2.2 องค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรจัดโครงการให้ผู้บริหาร ควรได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

4.3 มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ทั้ง ในด้านการจัดหาอาคารเรียน อาคารประกอบ พร้อมงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ เหมาะสมกับผู้เรียน

4.4 มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน

ควรจัดโครงสร้างบริหารงาน ให้ทุกคน ทุกฝ่าย ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือ ร่วมโครงการต่าง ๆ ในสถานศึกษา

4.5 มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.5.1 สถานศึกษาควรเน้นเรื่องบริบทของท้องถิ่น เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี โดยจัดในหลักสูตรท้องถิ่น

4.5.2 การวัดผลประเมินผล ควรนำเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่ทันสมัย มาใช้ดำเนินการ และควรมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะมาดำเนินการ

4.6 มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนรู้ ควรจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และเชิญวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

4.7 มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.7.1 สถานศึกษาควรมีการประเมินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครบถ้วน โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบเป้าหมาย หรือตัวบ่งชี้ของโครงการให้ชัดเจน

4.7.2 สถานศึกษาควรสำรวจปัญหาและความต้องการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ให้สถานศึกษาอยู่ในมาตรฐานการศึกษา

4.8 มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูป การศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

สถานศึกษาควรกระจายอำนาจการบริหารไปยังกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้จัดทำแผนงาน กำหนดเป้าหมาย โครงการ กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุ เป้าหมาย นำข้อมูลมาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.9 มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

4.9.1 สถานศึกษามีการบริหารหลักสูตรให้สมบูรณ์แบบตามกระบวนการให้ มากขึ้น เช่น การนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียน

4.9.2 จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียน ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และ พัฒนาสิ่งแวดล้อม

4.10 มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน

4.10.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมกับโรงเรียนในโครงการอาเซียน มีการสื่อสาร ส่งข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต

4.10.2 สถานศึกษาควรมีการจัดหลักสูตรอาเซียนให้กับผู้เรียน ได้เรียนรู้ทุก ระดับชั้น

4.11 มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

4.11.1 จัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน ผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน และรัก การทำงานเป็นทีม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

4.11.2 ควรบูรณาการในการจัดกิจกรรมทุกกลุ่มสาระฯ มีการติดตาม ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง และนำผลการสรุปมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.12 มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้ อย่างมีความสุข

ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มี วิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ด้านกระบวนการต่าง ๆ ที่ เหมาะสม โดยใช้แบบบูรณาการร่วมกับการเรียนรู้ในกลุ่มสาระฯ ต่าง ๆ

4.13 มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.13.1 สถานศึกษาควรมีการจัดโครงการส่งเสริมรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการกิจกรรมรักการอ่านทุกกลุ่มสาระฯ

4.13.2 ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ / แหล่งเรียนรู้ ทั้งใน และนอกสถานศึกษา

4.14 มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมี สุนทรียภาพ

จัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีสุนทรียภาพ ลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ และวรรณศิลป์ อย่างต่อเนื่อง พร้อมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณชน

4.15 มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และ จุดเน้น

สถานศึกษาควรจัดทำแผนงบประมาณ ในการสนับสนุน การจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามประเมินผล นำผลมาปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.16 มาตรฐานที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

4.16.1 ควรมีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของสถาน ศึกษาสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุน พัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ

4.16.2 ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมภายใน สถานศึกษา

จากความคิดเห็นในการเสนอแนะแนวทางของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของ แต่ละมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น เมื่อมาสรุปรวมสภาพปัญหาที่ต้องการพัฒนาที่สุด และถือเป็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม สรุปว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัด อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรพัฒนาภาวะผู้นำด้าน การบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สูงขึ้น

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครั้งนี้ มีประเด็นในการอภิปรายผล 3 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยภาพรวม พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ มีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจาก มาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาจะต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด และ มาตรฐานการศึกษา ยังเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม และกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 4) และนอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2557 โดยยึดหลักปรัชญาหลักจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ มาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานการศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประกอบด้วย 16 มาตรฐาน 70 ตัวบ่งชี้ ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และเป็นอย่างมีคุณภาพ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ใน หมวด 6 มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของ

กระบวนการบริหารการ ศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่ พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการ ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาน ศึกษาให้ ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงาน ภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น และ มาตรา 51 ในกรณีผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดให้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข ต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการ ดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้มีการปรับปรุง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการ ดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานและครูที่มีต่อการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน และมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ในภาพรวมของครูยังมีระดับ ค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา นั่นอาจเป็นเพราะจากภารกิจ บทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์แล้วถือว่าไม่ แตกต่างกันมากนัก เนื่องมาจากทั้งผู้บริหารและครู ต่างปฏิบัติหน้าที่ที่มีจุดมุ่งหมาย และ เป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และตระหนักดีว่าการศึกษามีความสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสม และมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลัง

ของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึงการเจริญงอกงาม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงาม คือ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ถ้าประเทศไทยใดประชากรมีการศึกษาสูง ประเทศนั้นก็จะมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 18) และนอกจากนี้แล้วคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาจะต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด นั้นเพราะระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วย งานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48 และนอกจากนี้เพื่อให้เกิดการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดให้ต้องออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ในวรรคสอง มาตรา 47 เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และให้เชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอก จึงได้มีการประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ. 2546) ซึ่งได้มีการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว ในเล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553 ทำให้มีผลบังคับใช้แล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : คำนำ)

3. การศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสถานศึกษาต้นแบบ ทั้ง 3 โรงเรียน สรุปว่าในการศึกษาแนวทางในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ควรให้การสนับสนุนใน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ส่งเสริมครูให้ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ

3) การพัฒนาภาวะผู้นำด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สูงขึ้นทั้งของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ว่า กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษามีความเข้าใจในปัญหา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นั้นเพราะว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน (กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา. 2553 : 22) จึงเป็นความจำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือ ร่วมใจกัน มีวิสัยทัศน์ที่ตรงกัน มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ที่มุ่งหวังและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและควรให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ธเนศ ขำเกิด. 2541 : 19-21) สอดคล้องกับมาตรฐานของชาติ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550 : 3-7) มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษาจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 4-13) ในมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 7 ที่กำหนดว่าครูต้องปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสติ ปัญญา และครูมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน นอกจากนี้ในมาตรฐานที่ 8 กำหนดว่า ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ภาวะผู้นำและความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน และผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลวิจัย แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำเสนอผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยในภาพรวม สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมให้สถานศึกษานำสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้ ไปประยุกต์เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสังกัด อบจ.มหาสารคาม ที่มีความต้องการพัฒนาในเรื่องนี้เป็นพิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). ปั่นสมองชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิ์เดีย.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. (2557).
สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปี 2556. มหาสารคาม : องค์การบริหารส่วนจังหวัด
มหาสารคาม.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). การวิจัยและพัฒนาระบบ
ประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ครุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตาม
กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.
2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2554). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อประเมิน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจบริหาร
และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
การศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2551). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2556). แนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2544). มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2545). รายงานการวิจัยการประเมินการรับรู้:ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- จิระ หงส์ลดารมภ์. (2555). ทุณมนุษย์ของคนไทยรองรับประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : เอเชียแปซิฟิก.
- จีรภา เพชรสงคราม. (2554). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดิเรก ศรีโยธา. (2551). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทดสอบทางการศึกษา, สำนักงาน. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- ธเนศ ชำเกิด. (2541). “คุณภาพ,” วารสารวิชาการ. 1(12) : 19-23 ; ธันวาคม.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2544). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี : วิทยาการพิมพ์.
- นนทลี พุ่มปรีดา. (2554). สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์เขต 2 กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิกร ศรีสุพัฒน์. (2550). ประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- นิรันดร์ นันทะศรี. (2550). การดำเนินงานและการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2548). สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. จดหมายข่าว KM. ปีที่ 1 ฉบับที่ 7 ประจำวันที่ 24 พฤศจิกายน 2548.
- ประพนธ์ ผาสุกยัด. (2547). การจัดการความรู้ฉบับมือใหม่หัดขับ. กรุงเทพฯ : ไผ่ไหม.
- ประสิทธิ์ พ้องเสียง. (2553). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัย การอาชีพโพหนอง อำเภอพอหนอง จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปัญญา เกสรทอง. (2541). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ปารณีย์ รุจิชากร. (2554). แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประภัสสร มะณีพันธ์. (2556). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ผดุง ยาละ. (2552). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พัชรารัตน์ วงศ์บุญสิน. (2557). [ออนไลน์]. การศึกษา, กัมพูชา, เวียดนาม. [สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2557]. จาก http://www.thaiworld.org/th/include/answer_search.php?question_id=948
- พิเชต มุลตะกร. (2552). แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ. (2546). ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จของการจัดระบบประกันคุณภาพ
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู.
- ไพศาล วรคำ. (2552). การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research). กทม. :
ประสานการพิมพ์.
- ภูวดล จุลสุคนธ์. (2555). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนประเภท
สามัญศึกษาระดับประถมศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภัทรนันท์ เพ็ชรแก้ว. (2552). การพัฒนาการปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงพยาบาลเชียงใหม่ราม.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. (2550).
มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินภายนอก ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2549-2551). กรุงเทพฯ : จุดทอง.
- _____. (2554). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(พ.ศ. 2554-2558). กรุงเทพฯ : ออฟเซ็ท พลัส.
- _____. (2555). คู่มือผู้ประเมิน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2554-2558). กรุงเทพฯ : ออฟเซ็ท พลัส.
- _____. (2547). หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2 เมษายน 2553). กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ
ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก. : 22.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). ประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : เอกสาร
ประกอบการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา :
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). ปรัชญาการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เริงชัย จงพิพัฒน์สุข. (2546). คู่มือผู้ปกครองและครู : การเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- เลขาธิการสภาการศึกษา,สำนักงาน. (2550). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2550). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพฯ :
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันทนา เมืองจันทร์. (2550). “ปฏิรูปการศึกษา : คุณธรรมของผู้บริหารกับบทบาทในการประกัน
คุณภาพการศึกษา,”. วิทยาจารย์. 100(4) : 21-25. ตุลาคม.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (2542). ชุดฝึกอบรม ISO.9001 คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : จันทิพย์.
วิชาการ, กรม. (2540). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการบริหารระบบ
ประกันคุณภาพ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- _____. (2545 ก). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545 ข). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ครุสภาลาดพร้าว.
- วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2546). “คุณภาพ : ความสำเร็จที่ต้องเริ่มจากภายในสถานศึกษา,”
วารสารวิชาการ. 6 : 49-55 ; มกราคม.
- ศิริ ถิอาสนา. (2549). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ : กรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน : แนวทางการศึกษาและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.
กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สมนึก อินทวัน. (2551). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอ
แม่เมาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย.

- สามารถ โสภาเวทย์. (2549). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สิทธิศักดิ์ คำใบ. (2553). ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุกัญญา ภูผาโคก. (2543). การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาครูโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุริโย จุลมณฑล. (2551). การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิทย์ จันท์เสถียร. (2554). การพัฒนาการประกันคุณภาพในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวิมล กาญจนะโกมล. (2557). [ออนไลน์]. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2557]. จาก <http://www.kpp1.org/naiyana/october>.
- เสาวลักษณ์ บุญจันทร์. (2555). ปัญหาและแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กรม. (2553). คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- _____. (2557). คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.

- หัวเรือพิทยาคม, โรงเรียน. (2556). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาประจำปี 2556.
มหาสารคาม : โรงเรียนนาข่าวิทยาคม.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. (2556). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
2557. มหาสารคาม : ม.ป.พ.
- อำรุง จันทวานิช. (2545). บทความการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2545). “โรงเรียนสมบูรณ์แบบ,” วารสารวิชาการ. 6(1) : 20-26.
- อัมมาร สยามวาลา. (2557). [ออนไลน์]. สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ).
[สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2557]. http://school.obec.go.th/sup_br3/ed_2.htn.
- Atria, Joseph P. (2000). “The Effect of The Illinois Quality Assurance and
Improvement Planning Process on Chicago Public School Teacher
Attitudes Toward School Improvement,” *Dissertation Abstracts
International*. 60(12) : 4254-A ; June.
- Basden, Linda Loy. (2000). Illinois Quality Assurance and Improvement Planning
Process : Examining the Relationship between External Review Visit and
Internal Review and Planning Process,” *Dissertation Abstracts
International*. 61(5) : 1684-A.
- Bugg, Kent Andrew. (2001). “Quality Assurance and improvement Planning in
Illinois HightSchools,” *Dissertation Abstracts International*. 61(11) :
4330-A ; May.
- David Parmenter.Key. (1996). *Performance Indicators : Developing
Implementing and Using. Winning KPIs*. New York : Wiley Publishers.
<http://gotoknow.org/blog/apirakkm/557>.
- Pender, N.J. (1996). *Health promotion in nursing practice*. 3rd ed. Stamford :
Appleton Lange.
- Review and Planning. (2000). “Process,” *Dissertation Abstracts International*.
61(05) : 1684-A ; November.
- Lim. (1999). “Quality Assurance in Higher Education in Developing Countries,
Assurance & Evaluation in Higher Education,” *Dissertation Abstracts
International*. 64(09) : 379-390.

Steven Scott W. (2004). "A Transformation Study in a Suburban Middle School Thinking a Classroom Learning System to the Balding Criteria for Education," *Dissertation Abstracts International*. 61(5) : 1684-A.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา / ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อใด ๆ ในทางลบต่อท่าน จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน คำตอบของท่านจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและสภาพปัญหาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบทุกข้อของคำถาม

ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

นางประนอม หันทยุง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แบบสอบถาม

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับลักษณะแต่ละข้อ
ของตัวเอง

1. ชาย หญิง

2. ตำแหน่ง/การปฏิบัติงาน

ผู้บริหาร

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ

อื่น ๆ.....

3. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของสภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐาน
การศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นและ
สภาพปัญหา ที่ท่านเห็นว่าตรงกับกับความคิดเห็นของท่าน

สภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
1.1 ครูมีคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ					
1.2 ครูมีความรู้ ความเข้าใจปรัชญา หลักการและจุดหมาย การจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน					
1.3 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
1.4 ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนำไปจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ					
1.5 ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก					
1.6 ครูมีความสามารถในการแสวงหาสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
1.7 ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลไป ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ					
1.8 ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
1.9 ครูจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม					
1.10 ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน					
2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะ ผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา					
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และ ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของ วิชาชีพ					

สภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ					
2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ					
3. สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้					
3.1 สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ เพียงพออยู่ในสภาพใช้งานได้ ดี ถูกสุขลักษณะสะอาดสวยงาม					
3.2 สถานศึกษามีมาตรการป้องกันการบาดเจ็บและสร้างเสริมความปลอดภัย					
3.3 สถานศึกษามีการระดมงบประมาณและทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา					
3.4 สถานศึกษามีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา					
4. สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน					
4.1 สถานศึกษาการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา					
4.2 สถานศึกษาบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม					
4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา					

สภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.4 สถานศึกษาบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์					
4.5 สถานศึกษาตรวจสอบและถ่วงดุลการปฏิบัติงาน					
5. สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
5.1 สถานศึกษาจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน					
5.2 สถานศึกษาส่งเสริม กำกับดูแลให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ					
5.4 สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
5.5 สถานศึกษาดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ					
5.6 สถานศึกษานิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ					
6. สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น					
6.1 สถานศึกษาจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้					
6.2 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม					
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน					
7.1 สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา					

สภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7.2 สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ เน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา					
7.3 สถานศึกษาจัดระบบบริหารและสารสนเทศ					
7.4 สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา					
7.5 สถานศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา					
7.6 สถานศึกษาประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา					
7.7 สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน					
7.8 สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
8. สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูป การศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา ให้สูงขึ้น					
8.1 สถานศึกษาจัดโครงการ / กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตาม นโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา					
8.2 สถานศึกษาดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในการ ยกระดับคุณภาพ รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษา					
9. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์					
9.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรม เบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ					

สภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
9.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต					
9.3 มีความกตัญญูกตเวที					
9.4 มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และมีจิตสาธารณะ					
9.5 ประหยัด และรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวม อย่างคุ้มค่า					
9.6 นิยมไทย เห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในวัฒนธรรมและความเป็นไทย					
9.7 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม					
9.8 ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีภายใต้การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
10. ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน					
10.1 ผลประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร เป็นไปตามเกณฑ์					
10.2 ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักและรับผิดชอบ ร่วมในฐานะพลเมืองอาเซียน					
10.3 ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย และภูมิปัญญา อาเซียน					
10.4 ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้านและทักษะอาชีพ					

สภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
11. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 11.1 มีทักษะในการจัดการ และทำงานด้วยความพากเพียร พยายาม ชยัน อดทน ละเอียครอบคอบจนกระทั่งงาน สำเร็จ					
11.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
11.3 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับ อาชีพที่ตนสนใจ					
12. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างมีความสุข 12.1 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด					
12.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ร่วมกันใน สังคมได้อย่างมีความสุข					
13. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 13.1 ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง					
13.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
14. ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมี สุนทรียภาพ 14.1 ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และมีน้ำหนัก ส่วนสูง และ สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน					
14.2 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยง สภาวะที่เสี่ยงต่อ โรคภัยอุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ					

สภาพการพัฒนาคณาการศึกษากายในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
14.3 ผู้เรียนที่มีความรู้สึกรักชอบซึ่งในศิลปะ ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์และวรรณศิลป์					
14.4 ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการ					
15. สถานศึกษابรรลุผลตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดเน้น					
15.1 สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ปรากฏเป็นลักษณะเด่นของผู้เรียน					
15.2 สถานศึกษابรรลุผลการพัฒนาปรากฏเป็นเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา					
16. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน					
16.1 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของ ผู้เรียน					
16.2 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อครู					
16.3 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหาร สถานศึกษา					
16.4 ผู้ปกครองและชุมชนมีความพึงพอใจต่อสถานศึกษา					

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ตามกรอบมาตรฐานการศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*****

ผู้สัมภาษณ์.....

ผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อ-สกุล).....ตำแหน่ง.....

ปฏิบัติหน้าที่.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

คำชี้แจง

แต่ละมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ต่อไปนี้ ขอให้ท่านพิจารณาว่า มีสภาพปัญหาเป็นอย่างไรและควรจะมีแนวทางในการพัฒนาให้มี
คุณภาพมาตรฐานที่สูงขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร
มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ

สภาพปัญหา.....

แนวทางในการพัฒนา.....

มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการ
บริหารจัดการศึกษา

สภาพปัญหา.....

แนวทางในการพัฒนา.....

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนมีทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

สภาพปัญหา.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สภาพปัญหา.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สภาพปัญหา.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพปัญหา.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สภาพปัญหา.....

.....

แนวทางในการพัฒนา.....

.....

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษาพัฒนาตามนโยบาย และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เป็นมาตรการเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

สภาพปัญหา.....

.....

แนวทางในการพัฒนา.....

.....

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

สภาพปัญหา.....

.....

แนวทางในการพัฒนา.....

.....

มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร สู่ประชาคมอาเซียน

สภาพปัญหา.....

.....

แนวทางในการพัฒนา.....

.....

มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมี
เจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

สภาพปัญหา.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

สภาพปัญหา.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 13 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่องตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพปัญหา.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 14 ผู้เรียนมีมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพ

สภาพปัญหา.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา.....
.....
.....

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ประชญา วิสัยทัศน์และจุดเน้น

สภาพปัญหา.....

.....

.....

แนวทางในการพัฒนา.....

.....

.....

มาตรฐานที่ 16 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เรียนมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและ
ชุมชน

สภาพปัญหา.....

.....

.....

แนวทางในการพัฒนา.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

คำถาม ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน			รวมค่า IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	0	1	.67	ใช้ได้
6	1	1	0	.67	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	0	1	.67	ใช้ได้
14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	0	1	1	.67	ใช้ได้
20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คำถาม ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน			รวมค่า IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	1	0	1	.67	ใช้ได้
33	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43	1	1	0	.67	ใช้ได้
44	1	1	1	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1.00	ใช้ได้
46	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47	1	1	1	1.00	ใช้ได้
48	1	1	1	1.00	ใช้ได้
49	1	1	1	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คำถาม ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน			รวมค่า IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
51	1	1	1	1.00	ใช้ได้
52	1	0	1	.67	ใช้ได้
53	1	1	1	1.00	ใช้ได้
54	1	1	1	1.00	ใช้ได้
55	1	1	1	1.00	ใช้ได้
56	1	1	1	1.00	ใช้ได้
57	1	1	1	1.00	ใช้ได้
58	1	1	1	1.00	ใช้ได้
59	1	1	1	1.00	ใช้ได้
60	1	1	1	1.00	ใช้ได้
61	1	1	1	1.00	ใช้ได้
62	1	1	1	1.00	ใช้ได้
63	1	1	1	1.00	ใช้ได้
64	1	1	1	1.00	ใช้ได้
65	1	1	1	1.00	ใช้ได้
66	1	1	1	1.00	ใช้ได้
67	1	1	1	1.00	ใช้ได้
68	1	1	1	1.00	ใช้ได้
69	1	1	1	1.00	ใช้ได้
70	1	1	0	.67	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC)

1. นายสมเพชร มัชปะโม

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
โรงเรียนบ้านหนองบัวกุดอ้อ
วุฒិการศึกษ กศ.ม. (สาขาการวิจัยการศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. นายอำนาจ ไลออน

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ
โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
วุฒิการศึกษ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
3. นางราตรี ฉวีวงศ์

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ วิทยาลัย
รองผู้อำนวยการนานาชาติการพิเศษ
โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
วุฒิการศึกษ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

รายนามผู้เชี่ยวชาญ
การสัมภาษณ์กลุ่ม

(Recording Focus Group Interview Form)

โรงเรียนนาข้าววิทยาคม

1. นายคมณ์ แคนสุข	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
2. นายวีระ ภาภูตานนท์	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
3. นางจิรรัตน์ ภาภูตานนท์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
4. นางดารา นามืองรักษ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
5. ว่าที่ ร.ต. ประเสริฐ มะธิปิยะ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
6. ว่าที่ ร.ต. สมชาย สิทธิวงษ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาฯ
7. นายสุข ภูมิเขตร์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ
8. นายสำลี เลิกนอก	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
9. นางณัฐนันท์ จันทะไทย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
10. นางสาวมาลีรัตน์ วรรณปะเก	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม

1. นายทรงศักดิ์ กะตารัตน์	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
2. นายทศพร ภูผาธรรม	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
3. นางกัญญา นันตะนะ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
4. นางนภัค แก้วพินิจ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
5. นางสุกัญญา ทิพรัักษ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
6. นายศุภชัย สุขอย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาฯ
7. นางกนกทอง กองเงิน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ
8. นายสุบัน แสนตรี	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
9. นายปรามโทย์ ศากยโรจน์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
10. นายอดุลย์ วงศ์ชาลี	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

รายชื่อข้าราชการครูโรงเรียนจัวบาวิทยาคม

1. นางเพ็ญศรี จันทร์พาหิรกิจ	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน
2. นางอุบล ดวงแก้ว	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
3. นางสุภาพร บัวบุญ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
4. นางปราณี บุญมาศ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
5. นายรังสิต โสภานิช	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
6. นายศุภชัย สุธอย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาฯ
7. นายรุ่ง หาโกสีย์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ
8. นางอารีย์ ไปนา	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
9. นายณัฐพิสิทธิ์ สาละลย์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
10. นางอุมารินทร์ ไลออน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ บว.ว ๐๕๑๖/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณสมเพชร มัชปะโม

ด้วย นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน - *อ.อรัญ ชูกระเดื่อง*

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๑๒-๕๕๓๘

(นายสมเพชร มัชปะโม)

ที่ บว. ๖๐๕๓๕/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณอำนาจ ไกลอน

ด้วย นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี คร.อริญ ชูกระเดื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ส่งเอกสาร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๕๑๘

ที่ บว. ๖๐๕๑๘/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณราตรี อวิวงศ์

ด้วย นางประนอม ทันทพงษ์ รหัสประจำตัว ๕๖๕๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการจัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรรณี ชูกระเดื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

ที่ บว. ว ๐๕๑๖/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม

ด้วย นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความ
เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บเข้าทดลองใช้
เครื่องมือการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาทีร้อยตรี ดร.อริญ ชุขกระเดื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๑๒-๕๕๓๘

ที่ บว. ๖๐๕๗๕/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนประทาย

ด้วย นางประนอม หันตุง รหัสนประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บเข้าทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อริญ ชูชกระเสื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๕๓๘

ที่ บว. ว ๐๕๑๕/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมืองจ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบัวใหญ่

ด้วย นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษามปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนิน ไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บเข้าทดลองใช้ เครื่องมือการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูกระเดื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๑๒ - ๕๔๓๘

ที่ บว. ว ๐๕๑๘/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๑๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนาข่าวิทยาคม

ด้วย นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนคานทรอบมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง (โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู) เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี คร.อรรณู จุขกระเคื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๑๒-๕๔๓๘

ที่ บว. ๖๕๑๘/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู)

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนโลกก้อพิทยาคม

ด้วย นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนคานกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง (โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู) เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยความขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธัญญา ชูกระเคื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๑๒ - ๕๕๑๘

ที่ บว.ว.๐๕๑๗/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย (โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวังบัววิทยาคม

คือ นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๐๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาควิชาศึกษาศาสตร์ เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง (โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู) เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูกระเดื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๕๓๓๒ - ๕๕๓๘

ที่ บว. ๖๐๕๓๖/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมืองจ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน

ด้วย นางประนอม หันทอง รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๑๑๒๐๐๓๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อริญ ชูกระเดื่อง)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๕๓๓๒-๕๔๓๘

ภาคผนวก จ
ภาพประกอบการสัมมนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนนาข้า่วิทยาคม

ภาพภาคผนวกที่ 2 การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนนาข้า่วิทยาคม

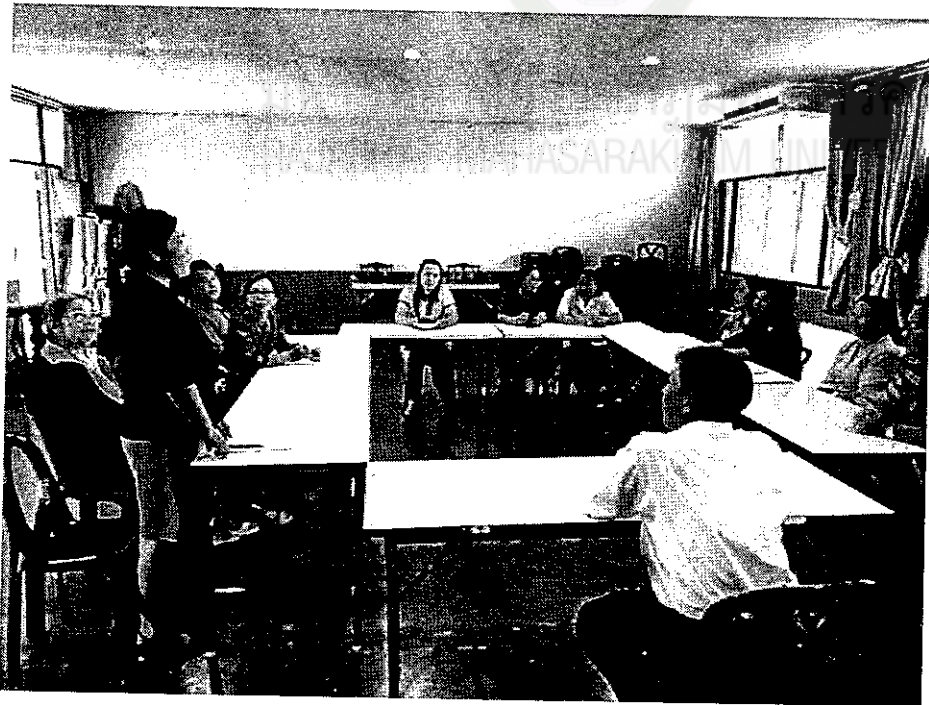
ภาพภาคผนวกที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนจ้วบวิทยาลัย

ภาพภาคผนวกที่ 4 การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนจ้วบวิทยาลัย

ภาพภาคผนวกที่ 5 การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนโคกก่อพิทยาคม

ภาพภาคผนวกที่ 6 การสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนโคกก่อพิทยาคม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางประนอม หันตุง
วันเกิด	3 กรกฎาคม 2515
สถานที่เกิด	อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	61 หมู่ที่ 5 ตำบลดงยาง อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาชีววิทยา สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2558	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY